

MILJE - Na 4. strani
**»To ni več zgolj
tržaško predmestje«**

Intervju z županom Neriom Nesladkom

KULTURA - Na 11. strani
**Dijaki tržaških šol
skupaj zapeli**

V Rossettiju nastopili tudi slovenski dijaki

ŠTEVERJAN - Na 12. strani
**Matični urad bo junija
spet dobil uslužbenca**

Na razpis se je prijavilo 47 kandidatov

SLOVENIJA - FJK - Erjavec in Serracchianijeva vodila drugo zasedanje skupnega odbora

Sodelovanje se bo okrepilo

TRST - Preli prelo v Kulturnem domu
**Folklor združuje
različne ljudi in narode**

NOVA GORICA - S sodelovanjem v obmejnem prostoru se Sloveniji in FJK, tudi s koriščenjem 90 milijonov evrov iz programa Interreg ter Jadransko-jonske in Alpske makroregije, ponujajo možnosti razvoja na področju cestne in železniške infrastrukture, izobraževanja, znanosti, varovanja okolja, povezovanja skupnih projektov in na drugih področjih skupnega interesa. S tem poudarkom je slovenski minister za zunanje zadeve Karl Erjavec strnil pomen včerajšnjega drugega zasedanja skupnega odbora Slovenija - FJK. Predsednica deželne uprave FJK Debora Serracchiani pa je ocenila, da so se dvostranski odnosi v zadnjem obdobju okrepili, včeraj pa so še poglobili skupno delo na področjih, ki so vitalnega interesa za obe strani. Močno vez med obema državama predstavlja obstoj manjšin na obeh straneh meje, sta med drugim poudarila Erjavec in Serracchianijeva.

Na 3. strani

PARLAMENT EU
**Dogovor s Turčijo
o odpravi vizumov
za zdaj zamrznjen**

STRASBOURG - Evropski parlament je zamrznil odpravo vizumov za turške državljane do pisnega zagotovila Evropske komisije, da je Turčija izpolnila vse kriterije EU. Poslanci so bili kritični do Evropske komisije, ki je prejšnji teden priporočila liberalizacijo vizumov, izrazili pa so zaskrbljenost zaradi političnih razmer v državi. Stališče parlamenta postavlja pod vprašaj tudi sporazum o vračanju beguncev v Turčijo.

Na 2. strani

TRST - »Botanična detektivka«

**Z raziskovanjem po Evropi
do domače, tržaške vrtnice**

GORICA - O'Klapa
**Ustvarjalna
mladina
protagonist**

GORICA - V okviru predstave, ki jih Center Lojze Bratuž in Zveza slovenske katoliške prosvete ponujata pod naslovom *Iskrivi smeh na ustih vseh*, je gledališka skupina O'Klapa krstno uprizorila *Obutega mačka*. V *mijauziku* Andreja Rozmana Roze, ki je nastopajoče počastil s svojo prisotnostjo, je protagonist bila ustvarjalna mladina. Občinstvo, ki je do zadnjega sedeža napolnilo dvorano, je bilo priča režiserskemu podvigu mlade Sanje Vogrič in kakovostnemu preskoku goriške O'Klape.

Na 13. strani

Trst v mobilniku
domnevnega terorista

Na 2. strani

**Kriza Wärtsile: Dežela
želi industrijski načrt**

Na 5. strani

V Gorici razstavlja
Roberto Duse

Na 11. strani

V Goriški regiji
upada brezposelnost

Na 12. strani

Občina Gorica
bo obnovila 15 ulic

Na 12. strani

KAMEN RAŽEM
• KRAŠKI KAMNOSEKI •

11% POPUST
NA VSE IZDELKE:
SPOMENIKE, POLICE,
STOPNICE, KORITA...

Lokev 214 - 6219 LOKEV
Tel. +386 31 317 646
www.kamenrazem.si

ROGAŠKA
RESORT
SLOVENIA

ODDIH ZA ZDRAVJE že od € 39,14
po osebi na dan polpenzion

- ♥ bivanje v mogočnem **Grand Hotelu Rogaška** ****s
- ♥ razvajanje v wellness centru **Vis Vita Spa & Beauty**
- ♥ sproščanje v **termalnih bazenih Rogaške Riviere**

Izbirate lahko med različnimi programi sprostitve.

GRAND HOTEL ROGAŠKA ****s
T: 00386 3 811 2000 E: info@rogaska-resort.com
www.rogaska-resort.com

SARDOČ
TRATTORIA GOSTILNA
PREČENICO - PREČNIK

IZVRSTNI OKUSI
SLOVENIJA SE PREDSTAVI

SREČANJE OKUSOV
HRANE IN VINA IZ RAZNIH DEŽEL SLOVENIJE

13 MAJ 2016 OD 17:00 DO 21:00

REPUBLIKA SLOVENIJA
GENERALNI KONZULAT V TRSTU

STRASBOURG - Evropski parlament proti komisiji EU glede odnosov s Turčijo

Zamrznjena odprava vizumov, pod vprašajem begunski dogovor

Poslanci: Prej naj Turčija izpolni vse pogoje EU - Erdogan: Vizume odpraviti do oktobra

STRASBOURG - Evropski parlament je zamrznil odpravo vizumov za turške državljane. Kot je včeraj sporočila konferenca predsednikov Evropskega parlamenta, ki jo sestavljajo predsednik in vodje političnih skupin, se bodo evropski poslanci s tem vprašanjem ukvarjali šele po pisnem zagotovitvi Evropske komisije, da je Turčija izpolnila vse kriterije EU. Govorec Evropske komisije Alexander Winterstein je v odzivu dejal, da je komisija podala predlog, sedaj pa so na potezi parlament in države članice, da o njem odločajo. Pri tem ni želel ugovarjati, kaj bo s predlogom v primeru, če ga parlament ne bo potrdil. Dejal je le, da bodo pri komisiji počakali na nadaljnji razvoj dogodkov.

Evropski parlament je odločitev sprejel na priporočilo parlamentarnega odbora za državljanske svoboščine (libe). Kot so v ponedeljkovi razpravi v Strasbourgu poudarili člani odbora, bi morala Turčija izpolniti vse pogoje EU, preden ta odpravi vizume za njene državljane. Številni evropski poslanci so bili kritični do Evropske komisije, ki je prejšnji teden priporočila liberalizacijo vizumskega režima s Turčijo, čeprav Ankara še ni izpolnila vseh kriterijev. Kot so poudarili člani odbora libe, Turčije ne bi smeli diskriminirati, a obenem ji tudi ne bi smeli gledati skozi prste. Nekateri so opozorili na izjave turškega predsednika Recepta Tayyipa Erdogana, da Turčija ne bo spremenila svoje protiteroristične zakonodaje, kar je eden od kriterijev, ki jih je postavila unija v skladu z marčnim dogovorom s Turčijo.

Člani parlamentarnega odbora so tudi izrazili zaskrbljenost zaradi političnih razmer v državi spriču napovedanega odstopa turškega premierja Ahmeta Davutogluja in groženj svobodi medijev in človekovim pravicam. Poslanci s Cipra so tudi znova poudarili, da Turčija ne priznava njihove države.

Evropska komisija je 4. maja priporočila odpravo vizumov pod pogojem, da turške oblasti izpolnijo preostala zahtevana merila v skladu z danimi vezami. Turčija mora izpolniti skupno 72 meril, po navedbah Bruslja pa jih je ostalo neizpolnjenih še pet. Ta se med drugim nanašajo na boj proti korupciji, varovanje podatkov, sodelovanje z evropskimi pravosodnimi organi in spremembo protiteroristične zakonodaje. Gre tudi za biometrične potne liste in vprašanja, ki se nanašajo na človekove pravice. Odprava vizumov za turške državljane je del dogovora med EU in Turčijo v zameno za turško pomoč pri zaježitvi migracijskega toka v Evropo.

Ob vse bolj zaostreni Erdogano- v retoriki in napovedanem odstopu premierja Davutogluja se v uniji vse bolj krepi strah pred propadom dogovora. V medijih se pojavljajo ugibanja o t.i. planu B. Ena od alternativ bi bila, da bi v primeru, da Turčija znova odpre meje za migrante, grške otoke spremenili v sprejemne centre za begunce. Vse begunce bi na otokih registrirali, od tam pa bi jih nato vrnili v njihovo domovino. Finančna sredstva, predvidena za pomoč beguncem v Turčiji, bi v primeru propada dogovora z Ankaro namenili Grčiji.

Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan jev odzivu izrazil pričakovanje, da bo EU odpravila vizume za turške državljane najkasneje do oktobra. »Upam, da bodo držali obljubo, ki so jo dali, in zapri to vprašanje najkasneje do oktobra,« je dodal. Turški premier Ahmet Davutoglu je pred tem govoril, da je skrajni rok za odpravo vizumov junij.

ZN - Hude obtožbe Turške sile ubijajo in zažigajo kurdske civiliste

ŽENEVA - Turške varnostne sile so ubijale in zažigale civiliste na kurdskem jugovzhodu države, je včeraj izjavil visoki komisar Združenih narodov za človekove pravice Zeid al Husein. Pri tem se je skliceval na poročila, ki so jih prejeli ZN, in zahteval, da se uslužbencem ZN, civilni družbi in novinarjem dovoli dostop v ta del Turčije. Al Husein je dejal, da ima Turčija dolžnost preprečiti napade skrajnežev, povezanih s Kurdsko delavsko stranko (PKK), a hkrati poudaril, da mednarodna zakonodaja prepoveduje uporabo prekomerne sile. Spopadi med turškimi varnostnimi silami in kurdske borce so znova izbruhnili lani, ko je propadla dvoletna prekinitev ognja. Kurdi v Turčiji se že dolga leta pritožujejo nad sistemsko diskriminacijo. Turčija PKK obravnava kot teroristično organizacijo.

Visoki komisar ZN je povedal, da iz kurdskega mesta Cizre prejema vse več verodostojnih poročil o tamkajšnjih razmerah. Na civiliste, med njimi ženske in otroke, naj bi streljali z vojaških vozil, jih mučili in zapirali, zdravstveno oseboje pa naj ne bi moglo opravljati svojega dela. »Najbolj pretresljiva so poročila, ki se sklicujejo na priče in sorodnike iz Cizre in ki namigujejo, da je bilo več 100 ljudi, ki so se zatekli v tri kleti, obkrojene s strani varnostnih sil, zažganih do smrti,« je dodal visoki komisar.

Vlada v Ankari doslej osebju ZN ni dovolila obiska v regiji, da bi sami zbrali informacije, čeprav so ZN za to večkrat uradno zaprosili. Medtem ko iz Cizreja curljajo informacije, so druga kurdska mesta in območja zaradi močne navzočnosti turških varnostnih sil še vedno dejansko odrezana od zunanjega sveta. »Ta zatamnitev le krepi sume o tem, kaj se tam dogaja,« je komentiral al Husein.

Nemčija podaljšala nadzor na meji z Avstrijo, Norveška ji sledi

BERLIN - Nemška vlada je včeraj podaljšala nadzor na meji z Avstrijo. Nemški notranji minister Thomas de Maiziere je dejal, da bo nadzor na meji veljal, dokler Evropska unija ne zagotovi boljšega nadzora na zunanjih mejah. »Tako daleč še nismo. Zato je potrebno nadaljevati z nacionalnimi nadzori meje v skladu z evropsko zakonodajo,« je povedal de Maiziere. Pred napovedjo podaljšanja nadzora je deželna vlada na Bavarskem opustila pritožbo zoper zvezno vlado, ker da ni uspela nadzirati prihoda migrantov. Eden od pogojev za opustitev pritožba je bil, da vlada v Berlinu dopusti nadaljevanje nadzora na meji.

Tudi Norveška je včeraj napovedala enomesečno podaljšanje nadzora na meji za prihode iz Nemčije, Danske in Švedske. Norveški minister za pravosodje in javno varnost Anders Anundsen je ob tem poudaril, da je v schengnu veliko neregistriranih migrantov, ki bi radi potovali v druge države. Nadzor na meji, ki so ga uvedli novembra lani, bodo tako podaljšali do 11. junija. Evropska komisija je prejšnji teden predlagala podaljšanje nadzora na notranjih mejah v petih državah schengenskega območja - Nemčiji, Avstriji, na Švedskem, Danskem in Norveškem - za največ šest mesecev.

Migranti skušali z Danske priplavati na Švedsko

KOEBENHAVN - Danska policija je včeraj iz ledeno mrzlega morja v ožini Öresund potegnila migrante, ki so skušali priplavati na Švedsko. Trojica migrantov je sama uspela priplavati na kopno, enega so potegnili iz vode. Morje na tem območju ima trenutno le okoli osem stopinj Celzija. Četverica naj bi bivala v azilnem centru kakih 25 kilometrov severozahodno od Københavna. Med prečkanjem morja so pristali danskem otoku Saltholm, okoli štiri kilometre stran od obale. Dva migranta sta nato potrkala na vrata neke hiše in lastnika povprašala, ali sta že na Švedskem in želela zaprositi za azil. Lastnik je zatem poklical policijo, ta pa je sprožila obsežno reševalno operacijo s čolni, helikopterji in potapljači.

Po navedbah danskih oblasti ne gre za osamljen primer migrantov, ki skušajo doseči Švedsko. Med 4. januarjem in 13. aprilom je 46 ljudi skušalo peš prečkati železniški predor do mosta Öresund, ki povezuje Dansko in Švedsko.

Madžarski parlament potrdil referendum o begunskih kvotah

BUDIMPEŠTA - Madžarski parlament je včeraj potrdil razpis referenduma o begunskih kvotah EU. Za predlog vlade premierja Viktorja Orbana o razpisu referenduma so glasovali poslanci Orbanove stranke Fidesz in skrajno desne stranke Jobbik. Po pričakovanjih se bo madžarska opozicija na parlamentarno odobritev referenduma pritožila na ustavno sodišče. Za vložitve pritožbe imajo 15 dni časa, ustavno sodišče pa mora razsoditi v 30 dneh.

Datum referenduma še ni določen, vprašanje pa se bo glasilo: Ali želite dovoliti Evropski uniji, da brez podpore parlamenta predpiše preselitev Nemačdarov na Madžarsko? Opozicija je napovedala bojkot referenduma, ki se ga mora udeležiti najmanj polovica volilnih upravičencev, da je veljaven. Po oceni poznavalcev gre pri referendumu za Orbanov poskus pridobitve politične podpore za svoja protiimigrantska stališča. Orbanova vlada ostro nasprotuje načrtom EU za pravično prerazporeditev beguncev med državami članicami.

V Bruslju so v odzivu dejali, da obstaja zavezujoča odločitev v skladu z zakonodajo EU o premestitvi beguncev znotraj EU. Evropska komisija je ponovila, da dogovorjeni sistem porazdelitve ostaja v veljavi in da ga morajo države članice spoštovati.

Zaupnica o zakonu za istospolne zveze

RIM - Premier Matteo Renzi bo danes v poslanski zbornici zahteval glasovanje o zaupnici, da bi omogočil sprejetje zakona o istospolnih partnerstvih. Senat je omenjeni zakon sprejel že februarja. Italija je edina večja zahodnoevropska država, v kateri registracija istospolnih partnerstev še ni mogoča ter v kateri zakonodaja istospolnim partnerjem ne daje nobenih pravic in zaščite. Vlada ne namerava dovoliti istospolnih porok, želi pa si sprejetja zakona, ki bi dal istospolnim parom podobne pravice, kot jih uživajo heteroseksualni poročeni pari. Da bi zakonodajni predlog preстал glasovanje v senatu, so iz prvotnega osnutka črtali člen, ki bi istospolno usmerjenim omogočil posvojitve partnerjev bioloških otrok. Sprejetje v senatu je bilo tako rezultat težko izpogajanega kompromisa med Demokratsko stranko in konservativno koalicijsko partnerico Novo desno sredi- no. Sedaj pa ga mora sprejeti še poslanska zbornica.

ÖVP po odstopu Faymanna pogojuje sodelovanje s SPÖ

DUNAJ - Avstrijska ljudska stranka (ÖVP), katere predsednik Reinhold Mitterlehner je po odstopu socialdemokratskega kanclerja Wernerja Faymanna začasnó prevzel vodenje vlade, nadaljnji obstanek rdeče-črne koalicije povezuje z uresničitvijo več točk. Osrednja je nadaljevanje restriktivne begunske politike, je izjavil Mitterlehner. Začasni kancler je poudaril, da bi se morala vlada pri vprašanjih, kot je begunska kriza, obrniti tudi k opozicijskim strankam. Stališča glede prihodnosti vladne koalicije bo ljudska stranka določila na srečanju njenega vodstva, Mitterlehner pa je že poudaril, da jih »predčasne volitve kot take ne zanimajo, temveč nadaljnje delo«. Socialdemokrati (SPÖ), ki trenutno mrzlično iščejo Faymannovega naslednika na čelu stranke - ta bi se nato, glede na to, da ima SPÖ še vedno največ poslancev v nationalratu, zavihl tudi na kanclerski stolček, ostro nasprotujejo vsakršni razpravi o predčasnih volitvah. Kot je dejal vodja poslanske skupine SPÖ Andreas Schieder, volivci želijo opravilno sposobno vlado in ravno nov začetek z novim človekom nudi priložnost, da se zažene delo. Dodal je, da je izbira novega predsednika stranke in kanclerja le vprašanje nekaj dni. Imenovanje je načrtovano za vrh stranke v torek. To pomeni, da bi lahko avstrijski predsednik Heinz Fischer že prihodnji teden novega kanclerja tudi zaprisegel. O svojem novem predsedniku bo nato stranka glasovala na kongresu 25. junija.

ITALIJA - V zaporu trije domnevni teroristi

V mobilniku tudi fotografija Trsta

Tri osumljence še iščejo - V načrtu menda atentati v Rimu in v drugih italijanskih mestih

BARI - Karabinjerji so v Bariju in v Milanu aretirali dva državljana Afganistanca in Pakistanca, ki so osumljeni teroristične dejavnosti. V mobilnem telefonu enega od aretiranih so preiskovalci tudi odkrili fotografijo, ki je bila posneta v Trstu, poleg številnih posnetkov iz Rima ter evropskih mest. Na fotografiji, ki je bila posneta v Trstu, je videti skupino mlajših moških, med katerimi je tudi domnevni terorist. Eden od aretiranih se je med nekim shodom v podporo beguncem tudi fotografiral z županom Barija Antoniom Decarom, ki pravi, da Afganistanca sploh ne pozna.

Karabinjerji in tožilci so prepričani, da so trije aretirani tujci in tisti, ki so še na begu, člani islamske teroristične celice, ki je načrtovala atentate v Italiji ter v drugih evropskih državah. Šlo naj bi za moške, ki naj bi bili tako ali drugače povezani z Islamsko državo. Vsaj dva obtožena sta nekaj časa prebivala v sprejemnih centrih za begunce v Apuliji, kar je sprožilo ostro politično polemiko. Izzval jo je vodja Severne lige Matteo Salvini, ki je napadel Renzijsko vlado, češ da nudi zatočišče teroristom.

V Apuliji so doslej onesposobili že nekaj kriminalnih združb, ki so izkoriščale nezakonite prebežnike. Tokrat pa je prvič, da so prišli na sled domnevni teroristični organizaciji.

Afganistanca Qari Khestamire Akhmazai in Mansur Ahmadzai, ki sta osumljena terorističnih dejavnosti

ANSA

NOVA GORICA - Erjavec in Serracchianijeva vodila drugo zasedanje skupnega odbora

Široko razpreden program sodelovanja Slovenija - FJK

NOVA GORICA - Za Slovenijo so dobri prijateljski odnosi z deželno FJK posebnega pomena v okviru odličnega sodelovanja s sosednjo Italijo. Prav z razvijanjem sodelovanja v obmejnem prostoru se ponujajo možnosti razvoja na številnih področjih skupnega interesa, kot tudi povezovanja na področju cestne in železniške infrastrukture, izobraževanja, znanosti, varovanja okolja, povezovanja skupnih projektov in na drugih področjih.

S tem poudarkom je slovenski minister za zunanje zadeve Karl Erjavec na novogoriški občini strnil pomen včerajšnjega drugega zasedanja skupnega odbora Slovenija - Furlanija-Juljske krajine. Predsednica deželne uprave FJK Debora Serracchiani pa je ocenila, da so se dvostranski odnosi v zadnjem obdobju okrepili in da je bilo včerajšnje srečanje pomembna priložnost za poglobitev in konkretizacijo skupnega dela na področjih, ki so vitalnega interesa za obe strani. Močno vez med obema državama predstavlja obstoj manjšin na obeh straneh meje, sta med drugim poudarila Erjavec in Serracchianijeva.

Prvo zasedanje skupnega odbora, naslednika nekdanje mešane komisije za obravnavo skupnih razvojnih vprašanj med Slovenijo in FJK je potekalo aprila 2015 v Trstu. V vmesnem času so konkretne projekte razvijali pri posameznih resorskih omizjih, ki so se sestala tudi včeraj in se posvetila dogovarjanju o skupnih projektih, s katerimi naj bi kandidirali na razpisih evropskega programa Interreg 2014-2020, kjer je na voljo skupnih 90 milijonov evrov, ter na programih za Jadransko-jonsko in Alpsko makroregijo.

Skupni odbor omogoča učinkovitejšo koordinacijo sodelovanja na različnih področjih skupnega interesa, obenem vzpostavlja dodaten pregled nad sodelovanjem med predstavniki slovenskih ministrstev in deželne vlade FJK, ki so se včeraj množično udeležili zasedanja, saj so bili iz FJK navzoči domala vsi dežel-

Predsednica FJK
Debora
Serracchiani in
slovenski minister
za zunanje zadeve
Karl Erjavec sta
vodila dokaj
množično
zasedanje
skupnega odbora
FJK -Slovenija

ANSA

ni odborniki in direktorji deželnih resorjev, prav tako številčno in kakovostno pa je bilo slovensko zastopstvo. Navzoči so bili tudi predstavniki slovenske in italijanske manjšine v obeh državah, saj je ob drugih resorskih zasedala tudi manjšinsko omizje.

Pred plenarnim delom zasedanja sta se Erjavec in Serracchianijeva ločeno srečala in govorila o aktualnih vprašanjih, med njimi o prvi skupini migrantov, ki naj bi v Slovenijo prišla iz Italije v okviru evropskega dogovora o prerazporeditvi. Poudarila sta skupne poglede na prihodnost EU, v katero obe državi trdno verjmeta, kot tudi soglasje glede izzivov migrantske krize, glede katere nameravata državi postopati humanitarno in solidarno. Erjavec in Serracchianijeva sta se pogovarjala tudi o prioritarnih projektih za pridobivanje evropskih sredstev na področju gospodarstva, prometne povezanosti, kmetijstva, civilne zaštite, zdravstva, socialne in varstva okolja.

V zvezi z vprašanjem plinskega terminala v Tržaškem zalivu je Serracchia-

nijeva poudarila, da so bili projekti začeti še pred njenim predsedovanjem in so trenutno v fazi različnih presoj. Tudi sama projektu nasprotuje iz okoljskih in varnostnih razlogov, pa tudi ker je v konfliktu razvojnimi načrti mesta Trst in njegovega pristanišča. Zato verjame, da bo terminal nazadnje zavrnjen.

Spregovorila sta tudi o položaju in težavah slovenske manjšine v Italiji, kjer je po Erjavčevi oceni v zadnjih dveh letih prišlo do bistvenih premikov na bolje s sistemskim financiranjem slovenskih ustanov in organizacij. »Slovenska narodna manjšina v Italiji in italijanska narodna skupnost v Sloveniji sta pomembna vez med Slovenijo in FJK, zato si morajo tako Slovenija kot FJK in Italija prizadevati za njuno uveljavljanje in promocijo in ju podpirati pri ohranjanju in razvijanju njune identitete,« je poudaril Erjavec. Minister je v pogovoru, na katerem je sodeloval tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, posebej poudaril pričakovanje, da bo dežela FJK zagotovila polno uresničitev zaščitnih do-

ločb za slovensko narodno manjšino. Predsednica Serracchiani je poudarila prepričanje in obvezo, da tako ustavna reforma kot reforma krajevnih uprav, ki se izvaja v FJK, ne bosta okrnili obstoječe ravni zaštite, na novinarsko vprašanje glede zamud pri razpisu natečaja za slovenske šole pa je ocenila, da je šolska reforma zajeten vsedrjavni zalogaj, ki zanima več kot sto tisoč šolnikov in da bo v tem sklopu uspešno rešeno tudi specifično vprašanje slovenskih šolnikov.

Na novinarski konferenci so odjeknili tudi problemi zaštite prosekara in terana ter odškodnin, ki jih Kmečka zveza zahteva zaradi izvajanja zaščitnih programov Natura 2000. Serracchianijeva je potrdila, da delajo na načrtu skupne čezmejne zaštite za teran. Glede prosekara nekdanih protokol nikoli ni zaživel, kar pomeni, da ni koristil nikomur. Kmetijski minister Martina pa se je obvezal, da bodo z evropskimi normami in skladi zares zaščitili proizvajalce prosekara. »Na tem že konkretno delamo«, je dejala. Glede programa Natura 2000 pa je ocenila, da se okoljska zaštita izvaja na osnovi legitimnih predpisov. »Preverjamo še obseg zaščitnih območij, ne razumem pa od kod zahteve po odškodninah s tem v zvezi,« je odgovorila na novinarsko vprašanje.

V Novi Gorici je včeraj potekala tudi investicijska konferenca v sodelovanju z Območno gospodarsko zbornico v Novi Gorici, kjer so podjetnikom iz FJK predstavili priložnosti za investiranje v Sloveniji v sklopu tretjega privatizacijskega paketa (turistični center Kanin, logistični center Vrtojba, poslovna cona Ajdovščina ...). (mm)

SINDIKAT Franco Belci ni več deželni tajnik CGIL

FRANCO BELCI

ARHIV

TRST - Franco Belci ni več deželni tajnik sindikalne zveze CGIL. Odstopil je po izteku osemletnega mandata, pred tem je bil Belci tržaški pokrajinski tajnik CGIL. V Furlaniji-Juljski krajini šteje ta sindikalna organizacija 107 tisoč članic in članov. Belci je v poslovnem govoru izpostavil gospodarsko krizo, ki pesti FJK, ter dragoceno vlogo sindikata v družbenem tkivu.

Belci, ki je za deželnim krmilom sindikalne zveze nasledil Rubena Colussija, bo do izvolitve naslednika izvrševal dolžnosti deželnega tajnika s pomočjo Emanueleja Iodiceja in Oritte Olivo. Tajnik je odstopil na deželni skupščini CGIL v kraju Pasion Di Prato, kjer je državno vodstvo sindikalne organizacije zastopal Nino Baseotto.

Dosedanji tajnik CGIL je sin pokojnega poslanca Corrada Belcija, vidnega predstavnika tržaške Kršćanske demokracije. Belci je bil večkrat kritičen do Demokratske stranke, na tržaških volitvah pa bo »z leve« vseeno podprl dosedanjega župana Roberta Cosolinija. Pred nekaj meseci je izdal avtobiografsko knjigo.

Sodišče preiskuje goljufije v Cimosu

KOPER - Specializirano tožilstvo je na koprsko sodišče zaradi goljufije s starimi stroji, ki so jih le prebarvali, vložilo obtožbo proti nekdanjim vodilnim v koprski družbi Cimos in njihovim sodelavcem, pišejo Primorske novice. Obtožbo so spisali tudi proti Cimosu in njihovi hčerinski družbi Cimat. Evropsko in državno blagajno naj bi oškodovali za pet milijonov evrov.

Predsednica kopskega okrožnega sodišča Darja Srabotič je potrdila, da je specializirano državno tožilstvo pred kratkim zaradi goljufije s starimi stroji vložilo obtožbo proti desetim osumljenim, med njimi so predvsem nekdani vodilni moške Cimos, s Francem Kraševcem na čelu. V obtožbi sta tudi dve pravni osebi - družbi Cimos in Cimat. Tožilstvo jim očita goljufijo v škodo Evropske unije in pranje denarja. Predsednica sodišča je za PN odgovorila, da gre po obtožbi za petmilijonsko oškodovanje.

BEGUNCI - Messaggero Veneto

V FJK odklanjajo nadzor na mejah

VIDEM - Nedavna raziskava inštituta Demos je pokazala, da si glavnina Italijanov zaradi beguncev želi ponovno uvedbo nadzora na mejah. Strah pred begunci prevladuje predvsem med starejšimi ljudmi, medtem ko so mladi bolj odprti, predvsem pa večji nasprotniki morebitnih mejnih zapor. Tem nasprotuje tudi glavnina javnih osebnosti, ki jih je dnevnik Messaggero Veneto zaprosil za komentar in za oceno raziskave Demos.

Skoraj vsi intervjuvanci so zelo kritični do Evropske unije, čeprav iz različnih zornih kotov in izhodišč. Goriški župan Ettore Romoli ocenjuje, da je politika EU popolnoma neprimerna za reševanje aktualnih gospodarskih in družbenih problemov. Kritičen do Bruslja je tudi trbiški župan Renato Carlanтони, ki pravi, da Italija nima nobene politike v odnosu do begunskega vprašanja.

Tržaški novinar in pisatelj Paolo Rumiz (na sliki) očita deželni in italijanski levici, da humanitarni odnos do migrantov ne zna združiti z besedo red. S takšnim zadržanjem levica po Rumizovih besedah »lovi« desnico, ki je seveda spretnjša, ko gre za odvracanje beguncev in širjenje strahu pred njimi. Rumiz sicer ni pristaš »nediskriminiranega« sprejemanja prebežnikov.

SLOVENIJA - Kultura

Cerar za ministra predlaga Peršaka

LJUBLJANA - Premier Miro Cerar se je odločil za novega slovenskega ministra za kulturo predlagati dosedanjega državnega sekretarja na ministrstvu za kulturo Tonea Peršaka (na sliki). Ta prihaja iz kvote DeSUS, po Cerarjevih zagotovilih pa tudi v največji vladni stranki SMC ni nasprotovan temu predlogu. Peršak je izkušen politik in zelo uveljavljen na področju kulture, kot državni sekretar pa si je v tem mandatu že pridobil izkušnje, je Cerar poudaril v izjavi novinarjem v Državnem zboru.

Od Peršaka je prejel nujna zagotovila, da bo tisto, kar je bilo dobrega na ministrstvu, ohranil, kar je bilo slabega, pa odpravil ter zelo pospešeno izvedel vse tisto, kar od njega pričakujejo v tem mandatu. Kultura mora imeti velik poudarek v prihodnjih letih, je dodal Cerar. Zagotovil je, da v SMC njegovi odločitvi ni nasprotovan. So pa bile po njegovih besedah opravljene različne razprave na to temo, tudi strokovna javnost je postavljala vprašanja, kar je moral upoštevati in premisliti.

Tudi Peršak mu je zagotovil, da bo vse to upošteval ter zadevo peljal v pravo smer, je dodal premier in še pojasnil, da bo Peršak sam izbral državnega sekretarja. Stranka DeSUS je Peršaka za svojega kandidata za kulturnega ministra izbrala minulo sredo, Cerar pa si je za vložitev njegove kandidature vzel nekaj dni za premislek. (sta)

Nadzor ECB tudi za slovensko Abanko in banko Mediolanum

FRANKFURT - Evropska centralna banka (ECB) je sporočila, da bo letos celovito oceno dala za štiri banke iz območja evra. Med njimi so Abanka iz Slovenije, Akciju sabiedriba Rietumu banka iz Latvije, Banca Mediolanum iz Italije in Citibank Europe iz Irske.

Vse navedene banke so ali bodo postale sistemsko pomembne banke, ki s tem padejo pod redni in neposredni nadzor ECB. Ta bo rezultate pregledov objavila novembra. Seznam sistemsko pomembnih bank, ki jih ECB skrbno nadzoruje, se spreminja. Tako je ECB lani v Sloveniji namesto SID banke, ki ni klasična oziroma poslovna banka, na seznam uvrstila Unicredit Banko Slovenije. Ta je test prav tako opravila uspešno. Ker pa se je lansko jesen Abanka združila z Banko Celje in s tem postala druga največja banka v državi, se je ta uvrstila na seznam sistemskih bank, ki jih pregleduje še ECB.

Ločeno od tega Evropska bančna agencija (Eba) pregleduje 51 bank iz unije. Za te preverja le, kako bi se kapitalsko odzvale na makroekonomska dogajanja po osnovnem in neugodnem scenariju v letošnjem in prihodnjih dveh letih. Te v Sloveniji dela za tri največje banke, rezultati pa naj bi bili znani konec poletja oz. v začetku tretjega letošnjega četrtletja.

INTERVJU - Miljski župan Nerio Nesladek ob izteku drugega mandata

»Milje so postale pomembno mesto«

Milje so se v zadnjih desetih letih zelo spremenile. Iz »predmestja« Trsta so se povzdignile na raven pomembnega mesta na deželni in mednarodni ravni. Milje je v tem obdobju vodil župan Nerio Nesladek, ki po zakonu ne more več kandidirati. Nesladek, ki je tudi pokrajinski tajnik Demokratske stranke, poudarja, da vsekakor ne bi več kandidiral, ker je delo župana zelo zahtevno, poleg tega je po tako dolgem obdobju potrebna prenova.

V Miljah ste bili župan deset let, po zakonu pa sta dva mandata dovolj. Kako ocenjujete to dolgo izkušnjo?

Zakon me je po dveh mandatih k sreči »rešil« (se nasmehne, op. nov.). Sicer ne bi več kandidiral, četudi bi to zakonodaja dovoljevala.

Zakaj?

Deset let je več kot dovolj, da človek pokaže in ponudi, kar lahko ponudi. Vsak cikel se mora zaključiti, če hočemo začeti znova. Zamenjava je namreč potrebna – ne glede na to, ali to veleval zakon. Poleg tega je pomemben faktor tudi trdo delo oziroma utrjenost. Deset let, posvečenih izključno mestu, je pomembno življenjsko obdobje, v katerem med drugim trpi tudi družina. Zaradi tega se moji družini tudi javno opravičujem. Naj pa dodam, da je bila zame izredna čast, da sem predstavljal svoje občane. Upam, da sem to opravil na čim boljši način.

Kakšne so bile Milje, ko ste bili prvič izvoljeni za župana, in kakšno mesto boste pustili za sabo?

Milje so se seveda zelo spremenile, sploh pa se je ves svet spremenil. Deset let je dolgo obdobje, ki ga je zaznamovala tudi huda gospodarska kriza in je mnogo ljudi prizadela revščina. Drugi mandat je bil v tem smislu za vsakega župana prava nočna mora. Milje so se kljub temu zelo izboljšale, saj smo skušali posredovati in spodbujati vizijo mesta, ki se mora otresti negibnosti. Nekoč so bili nekateri prepričani, da bodo Milje vselej predmestje Trsta. Zdaj ni več tako. Milje so si zaslužile in izborile pomembno vlogo na krajevni, deželni in tudi mednarodni ravni, saj so med drugim tudi središče in gonilni motor Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS). Pomembno besedo smo imeli pri izdelavi novega splošnega pristaniškega prostorskega načrta, svoje smo povedali tudi glede ustanove za tržaško industrijsko cono EZIT. Skratka, Milje so dosegle in so sposobne odigrati svojo vlogo.

Na kaj ste najbolj ponosni?

Najbolj sem ponosen na vlogo, ki jo imajo končno Milje, na odnose, ki smo jih vzpostavili z drugimi občinami in s sosedji ter na nov splošni občinski prostorski načrt. Ponosen sem ne nazadnje tudi na dejstvo, da ne bodo zgradili plinskega terminala v Žavljah. To je bilo v veliki meri zasluga naše in dolinske občine, ki sta se temu postavili po robu mnogo let pred ostalimi.

Kar zadeva pristaniški prostorski načrt pa sem dosegel – tudi proti volji nekaterih »mojih« – premestitev 100 tisoč kvadratnih metrov prostocarinске cone iz starega pristanišča v dolino pri Orehu, kar pomeni mnogo novih delovnih mest, in gradnjo terminala za ro-ro dejavnosti na območju bivše rafinerije Aquila. Temu lahko dodamo javna

Nerio Nesladek zapušča županski stolček; desno shod leve sredine s kandidatko Lauro Marzi na Trgu Marconi

FOTODAMJ@N

dela za varnost na šolah, knjižnico, akvarij in mnoge druge pobude.

Ali kaj obžalujete?

Da. Nisem uspel prepričati levo-sredinske večine v občinskem svetu, da je za Milje koristno sprejeti statut in sodelovati v novi medobčinski zvezi, ki jo predvideva deželna reforma krajevnih uprav. V Miljah smo že pred petimi leti začeli tesno sodelovati z ostalimi okoliškimi občinami, v medobčinski zvezi pa bi se to sodelovanje še okrepilo. Opravili smo tudi veliko delo, da Trst ne bi prevladoval. Zaradi tega je bilo pomembno postati sestavni del zveze. Deželni zakon, ki ima res nekatere hibe, bi

je Šavron izredno razumna oseba in pozna pomen sprejetja statuta. Sicer mi je prišlo na uho, da naj bi prišlo do ponovne obravnave tega vprašanja tudi v nekaterih občinah, kjer je večinsko slovensko prebivalstvo, kot sta Dolina ali Repentabor. Odnosi s stranko SSK in še zlasti s slovensko narodno skupnostjo so vsekakor zelo dobri.

Na bližnjih volitvah bo županska kandidatka levo-sredinske koalicije Laura Marzi iz vrst SEL, SSK pa nima svojega predstavnika za občinski svet in bo podprla Mirno Viola, ki kandidira kot neodvisna na listi Demokratske stranke. Kaj menite o tem?

Laura Marzi je bila pet let moja podžupanja in je odlična kandidatka, ki bo znala uvesti nov cikel. Ko bo postala županja, bo lahko nadaljevala s projekti, ki smo jih skupaj zastavili, in jih bo še nadgradila. Kar pa zadeva Mirno Viola in podporo SSK, pa je to dokaz, da smo sposobni nastopiti enotno.

V Miljah bo torej zmagala levo-sredinska koalicija ...

V to še nismo prepričani, kajti stranke in liste so zelo razdrobljene. Občanske liste so pač zrasle kot gobe po dežju, še zlasti v desni sredini. Toda prihodnji župan bo imel pred sabo zelo razburkano morje in so torej izrednega pomena izkušnje in trdna ramena. Po drugi strani se je tudi zgodilo, da je Gibanje 5 zvezd svojega županskega kandidata izbralo na osnovi mnenj devetih ljudi! Taki kandidati, kot tudi majhne občanske liste, ne bodo nikdar sposobni upravljati tako zapletenega mesta, kot so Milje.

Aljoša Gašperlin

TRST, MILJE - Predvolilno soočenje

Predstavitve Slovencev za volitve v Trstu in Miljah

Slovincem, ki kandidirajo na volitvah v Trstu in Miljah, bomo omogočili, da se predstavijo v obliki samopredstavitve (največ 1500 znakov in priložena fotografija). Dopise slovenskih kandidatov in kandidatov za tržaški in miljski občinski svet v slovenskem jeziku sprejemamo do sobote, 14. maja (naslov elektronske pošte: redakcija@primorski.eu).

Primorski dnevnik je sicer že uvedel rubriko volilna kronika, ki je namenjena raznim sporočilom, obvestilom in pozivom v zvezi z volilno kampanjo. Uredništvo si pridržuje pravico, da o nekaterih dogodkih po lastni presoji poroča v okviru redne kronike. Volitve bodo 5. junija, morebitni tržaški drugi županski krog pa 19. junija.

DEVIN-NABREŽINA - Novosti

Občanom delijo posode za odlaganje biološko razgradljivih odpadkov

V prihodnjih dneh bodo gospodinjstvom v občini Devin-Nabrežina razdelili posode za odlaganje biološko razgradljivih odpadkov. Uporabniki bodo prejeli javno sedemlitrsko posodo za odlaganje bioloških razgradljivih odpadkov, ki se proizvajajo doma.

Poleg posode bodo prejeli tudi 120 biološko razgradljivih vrečk in navodila za odlaganje raznovrstnih odpadkov v skladu z novimi postopki, ki jih je za odlaganje določil novi izvajalec, služba ISA (Isontina Ambiente). Dodatna novost bo tudi

odlaganje zelenega vrtnega odpadka.

Na izrecno prošnjo prebivalcev, ki so se udeležili informativnih srečanj izvajalca ISA, je devinsko-nabrežinska uprava sklenila na občinskem območju namestiti 50 obcestnih zabojnikov za zbiranje zelenega vrtnega odpadka, poleg že predvidenega zbirnega centra v Devinu oz. individualnega odvoza po naročilu na brezplačno številko 800-844344. Zeleni vrtni odpad bo vsekakor nadalje predelan v kompostarni ISA, kjer se bo po postopku, ki traja približno 90 dni, spremenil v kompost.

TRST - Javno srečanje Ernst&Young predstavlja prve rezultate

Občina Trst in Pristaniška oblast prirejata danes javno srečanje v starem pristanišču. Ob 16. uri bodo imeli v Skladišču 26 glavno besedo predstavniki svetovalne družbe Ernst&Young, ki bodo predstavili prve rezultate študije o ovrednotenju tega območja. Občinska uprava poudarja, da bo to dobra priložnost za soočenje in izmenjavo pogledov z občani, obenem pa bodo svetovalci nakazali prve strateške smernice ter možne razvojne priložnosti za območje, ki je bilo mnogo desetletij zapuščeno.

Na današnjem dnevu odprtih vrat, kot ga imenujejo pobudniki, bodo nastopili župan Roberto Cosolini, komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino in predstavniki družbe Ernst&Young.

Volitve 2016

Jutri na Borznem trgu Iscra, Repini in Viola

V volilnem šotoru Demokratske stranke na Borznem trgu se bodo jutri ob 15.30 predstavili slovenska kandidatka Demokratske stranke za tržaški občinski svet Mateja Iscra in Valentina Repini ter miljska slovenska kandidatka Mirna Viola. Predstavitev prireja slovenska komponenta DS.

Menis pri Sv. Sergiju

Tržaški županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis bo danes od 9.30 dalje obiskal rajonsko tržnico pri Sv. Sergiju. Ob 19.30 se bo v baru San Siro na Senenem trgu srečal s tamkajšnjimi prebivalci.

Pobuda Alessie Rosolen

Županska kandidatka gibanja Un'altra Trieste popolare Alessia Rosolen se bo danes ob 10. uri srečala s prebivalci Naselja Sv. Sergija.

Lokalni policist na Opčinah? Dobro, a neuresničljivo!

Pokrajinski tajnik policijskega sindikata SAP Lorenzo Tamaro pravi, da je predlog za lokalnega policista na Opčinah žal neuresničljiv, ker za to službo sploh ni denarja. Predlog je iznesel kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis.

TRST, BOLJUNEC - Stopnjevanje zaskrbljenosti o usodi tovarne Wärtsilä

Dežela želi industrijski načrt Jutri srečanje na ministrstvu

Sindikati pri Serracchianijevi in Cosoliniju - Predsednik uprave Razeto odhaja, na njegovo mesto Barbazza

Preden da na voljo javna sredstva, Dežela Furlanija Julijska krajina želi vedeti, kakšne načrte ima družba Wärtsilä glede tovarne pri Boljuncu. To je dejala deželna predsednica Debora Serracchiani, ki se je včeraj v palači deželne vlade srečala s sindikalnimi predstavniki, s katerimi je razpravljala o nameri finskega koncerna, da zapre oz. preseli oddelek za raziskovanje in razvoj na Finsko ter odpusti 90 zaposlenih.

O tem vprašanju bo jutri na sedežu italijanskega ministrstva za gospodarski razvoj srečanje, na katerem bo podpredsednik deželne vlade in odbornik za proizvodne dejavnosti Sergio Bolzonello od finskega koncerna zahteval predložitev industrijskega načrta. Če bo družba Wärtsilä pokazala voljo po ohranitvi obrata pri Boljuncu, bo Dežela lahko poslegla z lastnimi sredstvi za zagotovitev socialnih blažilcev, pa tudi za investicije v raziskovanje, razvoj, tehnološke inovacije in poklicno usposabljanje.

Sindikalni predstavniki so se včeraj sestali tudi s tržaškim županom Robertom Cosolinijem, pa tudi z načelnikom stranke Svoboda ekologija leвица v deželnem parlamentu Giulio Laurijem, ki opozarja, da ukinitve in selitve oddelka za raziskovanje in razvoj na Finsko utegne znižati kakovostne standarde boljunskega obrata in odpreti pot novim podobnim

Guido Barbazza

ukrepom v prihodnjih letih.

Dodatno znamenje zaskrbljenosti predstavlja tudi včerajšnja novica, da dosedanjí predsednik uprave in glavni menedžer družbe Wärtsilä Italia Sergio Razeto odhaja v pokoj, na njegovo mesto pa prihaja Guido Barbazza, dosedanjí podpredsednik enega od oddelkov, ki je med drugim tudi razvil projekt »Zero Injury«, s katerim je družba začela postopek zagotavljanja varnosti na delovnem mestu. Novica o Razetovem odhodu skrbi deželnega tajnika sindikata Cisl Alberta Monticca, ki svari pred tem, da družba začne »igrati v obrambi«, saj bo s tem prišlo do počasne, a neizbežne agonije, jutrišnje srečanje na ministrstvu za gospodarski razvoj pa bo moralo predstavljati

voljo po potrditvi globalne vloge boljunske tovarne. Poleg tega mora tudi Dežela pokazati voljo, da krizo spremeni v priložnost za ponovni zagon tovarne, tržaške industrije in deželnega gospodarstva, meni Monticca.

Oglasil se je tudi kandidat Gibanja petih zvezd za tržaškega župana Paolo Menis, ki je Deželo FJK pozval, naj pose-

že, da se prepreči krčenje števila osebja družbe Wärtsilä. To tudi zato, ker je Dežela v obdobju 2006-2011 družbi Wärtsilä podelila 1,3 milijona evrov javnih prispevkov. K ponovnemu premisleku glede odpuščanja delavcev je pozval tudi tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi, ki poziva k dogovoru in potrebi, da se prisluhne institucijam in socialnim partnerjem.

TRST - Srečanje Serracchianijeva in sindikati o stanju v železarni

V deželni palači na Velikem trgu je včeraj zasedalo omizje o položaju škedenjske železarne, na katerem se je predsednica deželne uprave in komisarka za industrijsko krizo v Trstu Debora Serracchiani sestala z zastopniki sindikalnih zvez ter z enotnim sindikalnim predstavništvom zaposlenih v železarni.

Serracchianijeva je gostom predstavila rezultate ogleda železarne, kamor se je prejšnji teden odpravila s tržaško prefektinjo Annapaolo Porzio. Predsednica se je med ogledom seznanila s številnimi ukrepi, ki so bili sprejeti v skladu s programskim sporazumom in v dogovorjenem roku, predvsem glede odstranjevanja prahov, omejevanja hrupa in tal. Na seznamu so še drugi ukrepi za zmanjšanje vpliva na okolje: predsednica je zagotovila, da bo deželna uprava vseskozi spremljala dogodke in zahtevala, naj industrijska dejavnost napreduje v skladu s spoštovanjem okolja ter zdravja tako delavcev kot občanov, ki živijo na širšem območju okoli tovarne.

Stavka v šolah

Jutri se v šolstvu obeta nova splošna stavka proti šolski reformi oziroma t.i. Dobri šoli, prireja jo sindikat Cobas Scuola. V Trstu bo ob 10. uri protestni shod na Ponterosu, kjer bo sindikat tudi zbiral podpise za referendum, med katerimi so štirje uperjeni proti šolski reformi Renzijeve vlade.

TRST - Mednarodno srečanje na pobudo SEP in EBRD

Tržaško pristanišče kot možni cilj morske svilene poti

Infrastrukturni projekti, predvsem hitre železniške povezave, avtoceste in pristaniška infrastruktura bodo v žarišču mednarodne konference v četrtak, 19. maja, ki jo organizirata Srednjeevropska pobuda (SEP) in Evropska banka za obnovo in razvoj (EBRD). Visoki politični gostje in evropski ter kitajski gospodarski predstavniki se bodo srečali v Operni hiši Verdi, kjer bo med drugim beseda tekla tudi o kitajskem projektu »en pas, ena cesta«, s katerim bi Kitajska pomagala pospešiti razvoj držav ob t.i. svileni poti.

Podrobnosti delovnega srečanja z naslovom Support Local Enterprises and SMEs along China's Belt and Road Initiative in South Eastern Europe sta na včerajšnji novinarski konferenci predstavila generalni sekretar SEP v Trstu Giovanni Caracciolo di Vietri in predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani, uradne predstavitev pa se zaradi drugih obveznosti ni mogel udeležiti župan Roberto Cosolini. Tako Dežela FJK kot Občina Trst sta podprla gospodarsko srečanje med italijanskim severozahodnim, balkanskimi deželami in Kitajsko, ki želi, tako generalni sekretar SEP, biti le prvo v vrsti mnogih srečanj, na katerih se bo govorilo o ambicioznih investicijskih projektih. Poleg italijanskega ministra za infrastrukturo Graziana Delria in predsednika sveta ministrov BIH, ki letos predseduje SEP, Denisa Zvizdića in bosanskega ministra za zunanje zadeve Igorja Crnadaka, na mednarodni konferenci pričakujejo tudi visoke predstavnike Svetovne banke in Evropske investicijske banke ter, kot rečeno, kitajske gospodarstvenike.

Gostje bodo obravnavali različne teme, v središču pa bo tržaško prista-

Mednarodno srečanje sta predstavila predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in generalni sekretar SEP Giovanni Caracciolo di Vietri

FOTODAMJ@N

nišče, ki ima ugodno in pomembno strateško lego v središču prioritarnih jedrnih evropskih transportnih koridorjev - Mediteranskega in Baltsko-Jadranskega. Kitajskim gostom bodo SEP predstavili kot možni cilj »morske svilene poti«, saj bi preko pristanišča lahko nudil najkrajšo tranzitno pot na zaledne srednje in vzhodnoevropske trge. In zakaj se je Kitajska odločila osredotočiti se na eno izmed jadranskih pristanišč? Ker razmišlja dolgoročno in strateško. Po oceni Serracchianijeve je osredotočenje na tržaško pristanišče prava izbira, pobudo SEP pa je pohvalila in poudarila, da je v tem primeru SEP operativna roka ustanove, ki ji predseduje. Spomnila je tudi, da se bo tržaško pristanišče na pobudo Münchenskega sejma predstavljalo na junijskem logističnem sejmu v Šangaju, kar priča o tem, kako velik potencial predstavlja tržaško pristanišče za nemško deželo Bavarsko. Furlanija Julijska krajina po besedah Serracchianijeve ne računa le na evropske in kitajske poslovneže, ampak tudi na tiste »čez lužo«. (sc)

Britanski veleposlanik

Tržaški župan Roberto Cosolini je v mestni hiši včeraj sprejel britanskega veleposlanika v Rimu Christopherja Prenticea (na sliki). Gostitelj se je z gostom pogovarjal o možnostih in priložnostih za gospodarski razvoj Trsta, o starem pristanišču in investicijah, ki so potrebne za revitalizacijo tega območja. Govorila sta tudi o pristaniški dejavnosti, znanstvenih ustanovah in kulturnih središčih. Prentice se je sestal tudi s tržaško prefektinjo Annapaolo Porzio.

POSTANI NAŠ SLEDILEC
@primorskiD

Starinsko kočijo skrivala v garaži

Karabinjerji iz Naselja sv. Sergija so v soboto prijaviili na prostosti 33-letno italijansko državljanko iz Trsta; dolžijo jo kaznivnega dejanja prekupevanja. Po daljši preiskavi so namreč v njeni garaži našli starinsko, komaj restavrirano kočijo (na sliki pokrajinskega poveljstva karabinjerjev), ki so jo neznanci la- ni ukradli nekemu zbiratelju v Gorici. Kočijo, katere vrednost se suče okrog 10 tisoč evrov, so karabinjerji vrnili lastniku, ženska pa se bo morala zagovarjati pred državnim tožilcem.

Našli motor, ki je bil ukraden januarja

Tržaški lokalni policisti so pred nekaj dnevi med rednim nadzorom ozemlja v Ulici Boveto v Barkovljah opazili motorno kolo znamke Garelli. S pomočjo registrske tablice in računalniške dokumentacije so ugotovili, da je bil dvokolesnik ukraden januarja letos. Takoj so poklicali lastnico, ki je prišla ponj.

Z oblačili (in brcami) mimo blagajne

Tržaški karabinjerji so v soboto aretirali 43-letnega kosovskega državljanar zaradi roparske tatvine. Moški je namreč okrog 18.30 vstopil v trgovino Upim na Korzu in z nekaterih oblačil odstranil varnostne ploščice. Ko se je napotil k izhodu, ne da bi poravnal račun pri blagajni, ga je ustavil nosentnik. Moški se mu je hotel izmuzniti in se njegovega »objema« rešiti z brcami in udarci. V trgovino so se pripeljali karabinjerji, ki so moškega pospremili na postajo, od tod pa še v koronejski zapor. Ukradeno blago v vrednosti kakih 50 evrov so vrnili trgovini.

Iz Catanie mimo Trsta

Devinsko-nabrežinski karabinjerji so v noči na torek pri nekdanjem mejnem prehodu pri Fernetičih med potniki linijskega avtobusa, ki je bil namenjen v Romunijo, zasačili 19-letnega romunskega državljanar, ki ga je tožilec iz Catanie obsodil na štirimesečno zaporno kazen. Mladega moškega, ki je skušal zapustiti Italijo, so pospremili v koronejski zapor, kjer bo moral prestati kazen zaradi prekupevanja in upiranja javni oblasti v Catanii leta 2010.

Lokomotiva povzročila preplah v Rojanu

Več občanov je včeraj okrog 17.30 poklicalo gasilce, ker se je nad Rojanom dvignil sumljiv oblak dima. S tržaškega poveljstva se je v Rojan odpravila gasilska ekipa z vozilom, ki je nato ugotovila, da je dim prišel z železnice. Tam so namreč prižgali staro dizelsko lokomotivo, ki se je pošteno ... izkašljala.

DOLINA - Slovo od Majence, najbolj priljubljenega praznika Še zadnjič je pod majem zadonela himna Eno drevce ...

S padcem dveh majev, najprej tistega otrokovih pravic Unicef in nato še tistega ta pravega, ki se je bohotal na dolinski Gorici, je zastor padel tudi nad letošnjo Majenco. Tako kot vsako leto so se podiranja maja najbolj veselili najmlajši, ki so navalili na pomaranče, limone in najbolj vabljive zastavice, ki so bile privezane na veje češnjeve krošnje.

Parterji in parterce z županskim parom Maddaleno in Walterjem na čelu so po nastopu Pihalnega orkestra Breg še zadnjič pod majem zapeli himno *Eno drevce*, nazdravili prazniku pod visoko »l'ntjeno« in se po obrednem trušču in ploskanju poslovili od najbolj priljubljenega spomladanskega praznika, ki je v vas ob sončnem vremenu privabil res številne radovedneže in veseljake od vsepovsod.

Parterji in parterce z županskim parom Maddaleno in Walterjem se v mimohodu približujejo Gorici

FOTO DAMJAN

TRST - Priplula bo jutri, stara je 85 let Ladja Vespucci, morska lepotica

Ladjo so krstili 22. februarja 1931 in še danes pluje

ARHIV

Ladja Amerigo Vespucci, ki jo italijanska mornarica uporablja v didaktične namene, bo jutri priplula v Trst. Ladja je zaradi obnovitvenih del dalj časa mirovala, jutri popoldne (predvidoma okrog 15. ure) pa bo prispevala v Tržaški zaliv ob svoji 85-letnici. V Trstu bo ob Pomorski postaji privezana do ponedeljka zjutraj.

Kapitan Curzio Pacifici bo jutri ob 17. uri najprej predstavil program novinarjem, ob tej priložnosti pa bo predsednik jadralskega kluba Barcola Grignano Mitja Gialuz predstavil plakat 48. Barcolane. Naslednjega dne, v petek, bo na krovu ladje seminar o morski ekologiji v Trstu na pobudo državnega instituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS), Univerze v Trstu, deželne agencije za zaščito okolja ARPA in organizacije WWF Italia.

Ladjo Vespucci si bo mogoče ogledati vse do nedelje, in sicer jutri med 20. uro in 21.30, v petek med 14.30 in 16.30 ter med 20. uro in 21.30 (dopolodne bodo na krovu šolarji), v soboto med 10. in 12. uro ter med 14.30 in 17.30, v nedeljo (po maši na krovu ladje, ki bo ob 10.30) pa med 14.30 in 18.30 ter med 20. uro in 21.30.

Ladjo Vespucci so krstili 22. februarja 1931 v pristanišču Castellammare di Stabia v Kampaniji, še danes pa z njo plujejo kadeti oficirske akademije iz Livorna. Dolga je 101 meter, široka 15,5 metra, poznajo jo tudi kot »najlepšo ladjo na svetu«.

ROCOL - Pacinno V ospredju tehnološki napredek

»Industrija bodočnosti: o tem govorijo protagonisti inovacije.« To je geslo jutrišnjega dogodka, ki ga na sedežu tržaške šole za menedžment MIB (na Ferdinandeju) v sodelovanju z Deželo FJK organizirajo pobudniki projekta Pacinno.

Srečanja *Smart policies X smart manufacturing* (začelo se bo **jutri ob 9. uri**) se bodo udeležili podjetniki, strokovnjaki in drugi, razpravljali pa bodo o tehnološkem napredku v dveh sektorjih, ki sta za Furlanijo-Juljsko krajino strateška: hiša in kovinarstvo. »S projektom Pacinno smo primerjali politike za spodbujanje tehnološke inovacije v osmih državah balkanskega območja. Svet se naglo spreminja, zato potrebujemo nove instrumente za podpiranje industrije, ki je vse bolj pod vplivom digitalne tehnologije,« razlaga vodja projekta Pacinno Guido Bortoluzzi.

Med gosti so univerzitetni docenti ter predstavniki številnih inovativnih podjetij. Kdor se hoče udeležiti posveta, se mora prijaviti na spletni strani eventbrite.com ali na naslovu PacinnoItaly@gmail.com.

TRST - V soboto na Trgu Cavana Kako prepoznati možgansko kap?

Možganska kap letno udari več kot 190 tisoč Italijanov, od katerih je 10 tisoč mlajših od 54 let. V 80 % primerov gre za prvo kap, v 20 % primerov pa za ponovitev bolezni. Povzroči lahko trajne posledice, lahko pa tudi nobenih. Vse je odvisno od prepoznavanja njenih znakov in hitrosti odziva. Ker možganska kap nastopa hipoma in nepričakovano, je ob svetovnem dnevu te bolezni (10. maja) dobro preveriti in si dobro zapomniti znake bolezni. Kako prepoznati znake kapi, kako jo učinkovito zdraviti in predvsem, kako preprečiti možgansko kap, bodo tržaški zdravniki govorili to soboto, ko bodo na Trgu Cavana ob 17. mednarodnem dnevu možganske kapi postavili stojnico in rešilno vozilo.

Več o letošnji izdaji tržaškega preventivnega dneva, ki ga pripravlja združenje Alice (Associazione per la Lotta all'Ictus Cerebrale), so povedali na včerajšnji novinarski konferenci. Nevrologa Paolo Manganotti in Nadia Koscica sta predstavila statistične podatke in dejavnosti, ki jih bodo prostovoljci izvajali na Trgu Cavana. V Trstu, kjer je odstotek populacije, ki običajno pogosteje zboleva za možgansko kapjo (nad 65 let), zelo visok, ugotavljajo, da se je pojavnost možganske kapi v zadnjih desetih letih zmanjšala. Stroka to pripisuje dejstvu, da so ljudje bolj ozavešeni o dejavnostih tveganja za možgansko kap. Vsi vemo, da možganske bolezni povzročajo isti dejavniki tveganja kot srčni infarkt. Le vrstni red je drugačen. Prvi je povečan krvni tlak. Drugi dejavnik tveganja je kajenje. Sledijo zadevne, ki jih ne moremo spreminjati: starost, spol, genetika. Spodbuden pa je podatek, da je medicinska znanost ponudila nekaj odgovorov na vprašanje, kako bolezen lajšati, ko enkrat postane dejstvo. Dr. Manganotti je na včerajšnjem srečanju razložil, da pacientom, ki pridejo pravočasno na urgenco (v roku 4,5 ure od prvih simptomov), dajo posebno zdravilo, ki mu rečejo fibrinolitik. S fibrinolizo ali trombolizo strdek

TRST - Danes v TKS Prihaja tretji kulinArtfest

V Volčjem Gradu bo v **soboto** ponovno završalo. Na borjaču Mrškove domačije bo namreč **med 10. in 18. uro** zaživel tretji kulinArtfest, mednarodni sejem kuharskih knjig in knjig s kulinarčno vsebino. Prirejajo ga Založništvo tržaškega tiska, domače društvo Debela Griža, knjigotrštvo Buča in Kosovelova knjižnica, podpira pa ga Občina Komen. Na sejmu bo tudi letos zastopana kulinarika v vseh svojih oblikah, od priročnikov do dizajnerskih predmetov, od skrbno pripravljenih domačih specialitet do tematskih delavnic in raznih debat.

Vse podrobnosti v zvezi z letošnjim sejemom bodo predstavili **danes ob 10. uri** v Tržaškem knjižnem središču na Trgu Oberdan v sklopu tradicionalnih srednjih Kav s knjigo. Že sinoči pa je bil v Kosovelovi knjižnici v Sežani literarni preddogodek, na katerem so gostili Slavko in Iztoka Iliča ter njuno knjigo Umetnost v kuhinji - kuhinja v umetnosti.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA vabi na predavanje za starše »Zasvojenosti, nasilje... ne hvala!« danes, 11. maja, ob 17.30 na osnovni šoli Virgil Šček, Nabrežina Kamnolomi 85. Predava Miha Kramli.

ZAKLJUČNI NASTOP 16. GLASBENE REVIJE Sv. Ciril in Metod se bo odvijal danes, 11. maja, ob 17. uri v gledališču Prešeren v Boljuncu. Po nastopu bo sledilo nagrajevanje. Vstop prost, toplo vabljeni!

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« vabi na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 14. maja, od 9.30 do 12.30, na sedežu šole, Ul. Montorsino 2.

POLETNI CENTRI IN PREŠOLA v slovenskem Dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 13 let) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@diaski.it, www.dijaski.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da se nadaljujejo vpisi otrok v jasli od 1. leta dalje za š.l. 2016/17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141, urad@diaski.it, www.dijaski.it..

Mali oglasi

DVOSOBNO STANOVANJE dam v najem v Križu. Tel.: 349-3320198.

GOSPA SREDNJIH LET išče katerokoli delo, tudi kot negovalka starejših oseb. Tel. št.: 342-7438392.

PRIJAZNA IN ZANESLJIVA PUNCA pomaga pri varstvu otrok. Tel. št. 339-4723750.

PRODAM 4 ALUMINIJASTA PLATIŠČA za avte znamke seat, volkswagen in škoda, s petimi luknjami, za gume 205-45R16 ali samo za premer 16. Cena po dogovoru, tel.: 338-7281332.

PRODAM v centru Opčin (blizu spomenika) stanovanje (87 kv.m.) v prvem nadstropju: dve sobi, kuhinja z balkonom, kopalnica, garaža in mala kašča. Tel.: 320-4664784.

Loterija 10. maja 2016

Bari	60	27	75	73	83
Cagliari	72	35	82	44	71
Firenze	81	3	47	15	32
Genova	11	36	2	61	29
Milan	33	44	19	23	58
Neapelj	20	67	90	38	73
Palermo	58	53	59	14	32
Rim	14	78	4	46	77
Turin	74	85	6	16	39
Benetke	10	70	5	42	27
Nazionale	1	31	79	69	38

Super Enalotto Št. 56

25	26	49	54	55	66	jolly 16
Nagradni sklad						83.367.334,08 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
1 dobitnik s 5 točkami						162.058,13 €
446 dobitnikov s 4 točkami						366,24 €
17.665 dobitnikov s 3 točkami						28,03 €
284.255 dobitnikov z 2 točkama						5,42 €

Superstar

50

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
3 dobitniki s 4 točkami	36.624,00 €
102 dobitnikov s 3 točkami	2.803,00 €
1.348 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
8.852 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
21.035 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

prej do novice

www.primorski.eu

Čestitke

V majsko rdečo odet in po pečeni biku še dišeč je Praprotni malega VALENTINA sprejel na ta svet. Juliji in ta starim prinašaš ljubezen, meni prijatelja za vsak nori teden. Hura, Kolja.

Dobrodošel mali VALENTIN! Mamici Mileni, očku Miranu in sestrici Juliji čestita Vaška Skupnost Praprotni.

En poljubček na vsako stran prejmi ARON za rojstni dan, Ruben. ARON! Tisoč je zvezdic na nebu in tisoč je dobrih želja, naj vsaka od njih poboža del tvojega srca. Vsi, ki te imamo radi.

Na Koroščih pri Miljah te dni naša draga PIERINA okroglo obletnico slavi: da bi še dolgo zdrava in čila ostala je iskreno želimo vsi od Društva Slovencev miljske občine Kijljan Ferluga.

ZSKD čestita MoPZ VASILJ MIRK za drugo mesto na drugem državnem zborovskem tekmovanju »Pietro Nachini« v kraju Corno di Rosazzo.

Turistične kmetije

OSMICA GIOVANNINI V TRSTU.

Ul. Modiano 2, je odprta do 15.05 in od 20.05 do 5.06.

Tel. 392-1359257.

Osmice

CACOVICH IGOR je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni!

ERIK IN JADRAN sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel. 040-820223.

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

SILVANO FERLUGA vabi na osmico pri Piščancih.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU PRI VOLNIKU ima odprto osmico družina Škabar. Toplo vabljeni. Tel. št. 339-4106075.

V ZGONIKU je odprl osmico Stanko Milič. Tel. 040-229164.

Lekarne

Do nedelje, 15. maja 2016:
Običajni urnik lekarn: 8.30-13.00 in 16.00-19.30
Lekarne odprte
tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piae 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)
Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)
Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Cavana 11 - 040 300940, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zelena številka) 800 99 11 70, ob ponedeljku do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30 »Captain America: Civil War«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana (British Film Club).

CINEMA DEI FABBRI - 21.45 »Microbo & Gasolina«; 20.00 »Appena apro gli occhi«.

FELLINI - 16.20, 20.00, 22.00 »Le confessioni«; 18.10 »Truman - Un vero amico è per sempre«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30 »Lo stato contro Fritz Bauer«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.15 »Al di là delle montagne«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.45, 21.00 »Il traditore tipo«; 16.30, 18.45, 21.15 »Where to invade next«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.30 »Houston, imamo problem«; 17.30 »Kung Fu Panda 3«; 15.25 »Kung Fu Panda 3 3D«; 18.40 »Lovec: Zimska vojna«; 15.40, 20.00 »Materinski dan«; 18.00 »Mr. Right - Morilec na belem konju«; 16.30, 21.00 »Nadzor z neba«; 17.50, 20.30 »Planet samskih«; 21.20 »Ponoreli Henry«; 15.30 »Prehod«; 15.50 »Raglač in Žvenko«; 18.20, 21.10 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna«; 17.20, 20.10 »Stotnik Amerika: Državljanska vojna 3D«; 16.00 »Zločinski um«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.30 »Nadzor z neba«.

NAZIONALE - 20.30 »Captain America: Civil War«; 16.40, 18.15, 20.20 »Il libro della giungla«; 18.10, 22.00 »Lo chiamavano Jeeg Robot«; 16.30, 18.30, 20.00, 22.10 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 16.40 »Robinson Crusoe«; 16.30, 18.45, 21.00 »The Boy and the Beast«; 16.30 »Truman - Un vero amico è per sempre«; 19.20, 21.45 »Stonewall«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 16.30, 18.55, 20.50, 21.20, 21.50 »Captain America: Civil War«; 16.40, 19.00, 21.20 »Il libro della giungla«; 17.40 »Captain America: Civil War 3D«; 16.30, 19.00 »The Boy and the Beast«; 21.30 »Where to invade next«; 16.40 »Fuga dal pianeta Terra«; 16.40, 18.40 »Robinson Crusoe«; 19.00, 21.30 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 19.25, 22.00 »Zona d'ombra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30 »Captain America: Civil War«; Dvorana 2: 17.30, 19.50 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 22.00 »Captain America: Civil War«; Dvorana 3: 16.50 »Robinson Crusoe«; 18.20, 21.15 »Captain America: Civil War 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.10 »Il traditore tipo«; 22.15 »The Boy and the Beast«; Dvorana 5: 17.15, 19.50 »Sole Alto«; 22.10 »La foresta dei sogni«.

Obvestila

MALA GLEDALIŠKA ŠOLA MATEJKE PETERLIN (gledališki teden za otroke od 7 do 13 let) v organizaciji Radijskega odra in Slovenske prosvete bo potekal na Opčinah v prostorih Marijanišča od 13. do 17. junija. Vpis otrok (osebno) bo danes, 11. maja, na sedežu Slovenske prosvete (Ul. Donizetti 3, I. nads.) od 8.30 do 15.00. Poleg svojih otrok se lahko vpiše samo otroka iz še ene družine. Število mest je omejeno. Info na tel. št. 040-370846 (9.00-17.00) ali na www.slovenskaprosвета.org.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na predavanje o »Suhozidnih gradnjah na Krasu«, ki ga bo vodil Boris Čok (vodnik Krasa in Brkinov, mojster kraške suhe zidne gradnje in poznavalec staroverskih običajev). Danes, 11. maja, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini bo zaprta za dopust do četrтка, 12. maja.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel v četrtek, 12. maja, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

SKD PREŠEREN, Srenja Boljunec, Mladinski Dom, ANPI Boljunec in SKD Opla organizirajo v četrtek, 12. maja, ob 20.00 v zgornjih prostorih gledališča Prešeren, javno srečanje vaščanov z Orožniki iz Doline na tematiko: »Kazniva dejanja s strani lažnivih orožnikov, uslužbencev Enel, Acegas, itd. Kako preprečiti kraje v stanovanjih, krajo identitete, krajo pri bankomat okencih in kreditnih kart.« Z obzirom na pomen in aktualnost tematike ste vljudno vabljeni!

SKD RDEČA ZVEZDA vabi starše, da pripeljejo svoje otroke v soboto, 14. maja, ob 18.00 v društvene prostore v Salež na ogled animiranega filma Animals United - Živalska konferenca (2010, sinhroniziran v slovenščino).

ZSKD sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bo sledila predstavitev Zbornika ZSKD in članic ter tematske delavnice na temo: zborovstvo in glasbena dejavnost, društva 2.0 - nove vsebine in pristopi, blaginjsko poslovanje in finance, mediji in učinkovitejša promocija društvenega delovanja ter o jeziku malo drugače. Število udeležencev je omejeno. Prijave in info na info@zskd.eu, 040-635626.

SKD IGO GRUDEN sklicuje redni občni zbor v torek, 17. maja, ob 20.30 v prvem skicanju in ob 21. uri v drugem; na dnevnem redu poročila o društvenem delovanju in volitve novega odbora.

GLASBENA MATICA, s pokroviteljstvom Generalnega konzulata RS v Trstu, vabi na predstavitev Deželnega arhiva Glasbene matice v Furlaniji Juljski krajini, ki bo v četrtek, 19. maja, ob 17.30 v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu, Ul. Filzi 14.

SLOVENSKI VERNIKI bodo imeli svojo slovesnost v petek, 20. maja, ob praznovanju 50-letnice Marijinega svetišča na Vejni. Zbiranje ob 17.30, nato procesija mimo oltarja Cirila in Metoda skozi sveta vrata v cerkev kjer bo sveto mašo vodil upokojeni škof Evgen Ravignani. Pri slovesnosti bo sodeloval Združenji zbor ZCPZ. Vabljeni!

ZSKD vabi v nedeljo, 22. maja, na enodnevno delavnico, ki bo v Terski dolini, v odkrivanju slovenskih ustanov in kulturno-naravnih točk. Izlet je namenjen mladim članom oz. odbornikom od 14 do 30 let. Podrobnejše info na info@zskd.eu ali 040-635626.

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi približali svetu jadrnanja, na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 28. maja, in v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bodo lahko spoznali jadrnico optimist, jadralsko dejavnost kluba, trenerje in se-

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

dež. Oba dni bo zbiralšče ob 14. uri na sedežu kluba v Sesljanskem zalivu.

OMPZ F. BARAGA vabi na Oratorij 2016 za otroke od 5 do 13 let, ki bo na Kon-tovelu v župnijskih prostorih od 4. do 17. julija. Glavna tema bo Ostržek. Vpis (do 6. junija) in info na tel. 347-9322123.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za deželno prostovoljno civilno službo preko ZSKD in Arci Servizio civile FJK. Trajanje 12 mesecev oz. 360 ur. Na voljo so 3 mesta. Rok prijave: do 9. 6. 2016 do 14. ure. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20, II. nadstropje, tel. št.: 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na Arci Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. št.: 040-761683, www.arciserviziocivilefvg.org).

AŠD BREG prireja poletni športni kamp. Potekal bo v dveh izmenah: od 13. do 17. junija in od 20. do 24. junija, v športnem centru S. Klabjan v Dolini. Info: 347-4334072 (Irina) ali 040-8327146 (Boris).

OBČINA DOLINA obvešča, da je do ponedeljka, 13. junija, potrebno predložiti predhodno prijavo za korištenje šolskega prevoza za š.l. 2016/17. Obrazci in info so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it, na Uradu za izobraževanje in šolske storitve, tel. št. 040-8329280/281, ali na: scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it.

POLETNI CENTER KIPAKOLONICA od 27. junija do 2. septembra v Bazovici za otroke od 3 do 11 let. Vpis do 16. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu v Ul. Cicerone 8 ob ponedeljkih in četrčkih, od 14.30 do 18.30 in ob sredah, od 9.00 do 13.00. Info na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, 345-7733569. Število mest omejeno.

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZŠDI prireja v sodelovanju z vsemi odbojgarskimi društvi na Tržaškem poletni odbojgarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija v večnamenskem športnem centru v Briščikih. Info na ZŠDI ali pri trenerjih društev.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija. Info in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad. - tel. 040-360072, kru.t@tiscali.it.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22. julija v celodnevni poletni center (8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih... Once upon a time«: 3 tedni zabave in prijateljstva v svetu pravljic. Utrjevanje angleških besed in preprostih stavkov, branje in interpretacija pravljic, vodene igre in pesmice, ročna dela in risanje, prosta igra in bazen v prostorih občinskega vrtca Mario Silvestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Proseku. Namenjen otrokom od 3 do 7 let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-212289 ali urad@skladmc.org.

PRIMORCI BEREMO 2016 - do 11. novembra vabljeni k branju del slovenskih avtorjev. Sodelujoče knjižnice: Narodna in študijska knjižnica - Trst, Knjižnica D. Feigla - Gorica, Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev - Opčine, Občinska knjižnica v Saležu in Knjižnica B. Pahorja na Proseku. Info v knjižnicah ali www.knjiznica.it.

Prireditve

MLADIKA, Založništvo tržaškega tiska in TS360 vabijo na kavo s knjigo danes, 11. maja, ob 10.00. Predstavil se bo 3. mednarodni sejem kuharskih knjig Kulinartfest.

TS360, Trg Oberdan 7, vljudno vabi na predstavitev publikacije »Ravni oblachenja« (Dress code), v petek, 13. maja, ob 19. uri v TKS. O knjigi bosta spregovorila avtorica publikacije Lea Pisani in priznani etnolog prof. dr. Janez Bogataj.

ZAPLEŠIMO SKUPAJ: plesna predstava baletnih skupin SKD F. Prešeren, SKD I. Gruđen, baletno društvo Sežana in ŠKUD 15. februar Komen bo v soboto, 14. maja, ob 19. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

ZTT, v sodelovanju z društvom Debela griža, Kosovelovo knjižnico - Sežana in s knjigotrštvom Buča, vabi na 3. sejem

kuharskih knjig Kulinartfest. Dogodek bo v soboto, 14. maja, od 10.00 do 18.00 na Volčjem Gradu pri Komnu.

22. REVIIA KRAŠKIH PIHALNIH GODB bo v nedeljo, 15. maja, ob 16. uri na Titovem trgu v Postojni v organizaciji JSKD in ZSKD. Nastopili bodo Postojnska godba 1808 (dir. Luka Loštrec), Godbeno društvo Viktor Parma iz Trebč (dir. Danel Grizonič) ter Pihalni orkester Ilirska Bistrica (dir. Simon Tomažič). V primeru slabega vremena bo koncert v Kulturnem domu v Postojni. Koncert spada v niz dogodkov v okviru Tedna ljubiteljske kulture.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi vse mamice, nonice in sploh cele družine, posebno pa otroke, na »Veseli družinski praznik«, na katerem bodo nastopali Otroška pevka skupina Vesela pomlad (vodi Andreja Štucin Cergol), otroška igralska skupina Mali telego (tečajniki Radijskega odra) s skeči in igrice »Zlata ribica« ter čarodejka Karly Ann. Predstava bo v Finžgarjevem domu na Opčinah v nedeljo, 15. maja, ob 18. uri.

DRUŠTVO MARIJ KOGOJ vabi v nedeljo, 15. maja, ob 20.30 v cerkev sv. Ivana na celovečerni koncert »APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani«. Vodi Jerica Gregorc Bukovec.

RAZSTAVA »GLINŠČICA - BISER NAŠIH KRAJEV« Branke Sulčič je na ogled do 15. maja v gostilni nasproti cerkve, Proseška ul. 35 - Opčine, vsak dan 9.00-15.00 in 18.00-23.00 (razen ob torkih).

RAZSTAVA z novimi slikami Nivee Missei »Ne samo baker« je na ogled v gostilni v Zgoniku do 15. maja.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na zaključno srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, v ponedeljek, 16. maja, ob 18. uri v čitalnici NŠK v Ul. sv. Franciška 20. Info na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072 ali pri Narodni in študijski knjižnici.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje »Sončne opekline in kožni rak« v četrtek, 19. maja, ob 17.30 v razstavno dvorano, ki jo je dala na razpolago Zadruga kraška banka, Ul. Ricreatorio 2, na Opčinah. Predavala bo dermatologinja dr. Majda Košuta. Na razpolago bo parkirni prostor.

UMENTIŠKA ŠOLA UNINT (MFU) vabi v nedeljo, 29. maja, na vodeni ogled Muzeja Ca'Pesaro - Mednarodna Galerija Moderne Umetnosti, v Benetke, v spremstvu in z razlago akademskega umetnika Leonarda Calva. Občudovali bomo dela moderne umetnosti 20. stoletja (Klimt, Kandinsky, Chagall, Morandi, De Chirico, Boccioni, De Pisis itd.)

RAZSTAVA »KRAS« Majde Pertotti je na ogled v Samotorci 21.

BARČČA JE ZAPLAVALA... fotografska razstava iz starih albumov o postavljanju maja, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55, je na ogled v društvenem baru n' Grice v Boljuncu. Vabljeni.

Prispevki

V spomin na Evgena Dobrilo darujeta Boža in Silvano Dobrila z družino 50,00 evrov za osnovno šolo Josip Ribičič pri Sv. Jakobu.

V spomin na Olgo Hervat darujejo sestra Maria, vnuki Nardi in Edvin z družinami ter pravnuki 100,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

✝ Zapustila nas je

Maria Bisiacchi vd. Rosic

Žalujemo

sin Marco in hči Erika z družinama, vnuki in vsi sorodniki

Pozdravili jo bomo v petek, 13. maja, ob 10.40 v Ul. Costalunga.

Trst, 11. maja 2016

Pogrebno podjetje Eden

KONTOVEL - Sprehod po sledih zgodbe bogate galeje beneškega doža

Beg galjotov prek Grljana in Kontovela v svobodo

Pred 400 leti v Grljanu ni bilo pomola, še niso zgradili Miramarškega gradu, v zalivu je bila privezana kvečjemu kakšna čupa ali manjša barka, obala pa je bila peščena. Leta 1605 pa so bili ti kraji priča zanimivi a hkrati nepoznani zgodbi, ki so jo videli in doživeli predniki vaščanov na Kontovelu, Proseku, v Zgoniku, Repnu in drugih kraških vaseh. 30. aprila 1605 je namreč iz Benetk odplula prva od treh galej, ki jih je beneški dož poslal v vzhodno Sredozemlje: prevažale so javni denar, orožje in opremo, ki so bili namenjeni okrepitvi tamkajšnje beneške vojne mornarice v boju proti gusarjem. Galeja Loredana pa ni prispela do cilja, saj se je okoli 200 galjotov, ki so bili veslači v suženjskih razmerah ter kaznjenci, uprlo. Galeja se je ustavila v Kopru, ker je njen poveljnik želel obiskati svojega očeta, koprškega podeskata in glavarja. Ko so se v Kopru vsi pomembnejši člani posadke izkrcali, so galjoti galejo prevzeli v svoje roke, se z nasiljem uprli članom posadke, ki so ostali na njej, jih nekaj kruto umorili in odveslali iz Kopra čez Tržaški zaliv do Grljana, kjer so se izkrcali, pribežali na Kontovel in od tam naprej na Kras.

Na zapise o tem zanimivem zgodovinskem poglavju je naletel profesor ekonomske in socialne zgodovine Univerze na Primorskem Aleksander Panjek in nastala je knjiga *Krvavi poljub svobode*, ki danes priča o enem najbolj veličastnih dogodkov v Sredozemlju, gotovo pa o enem največjih in najpomembnejših uporov galjotov, ki so bili takrat bolj izjema kot pravilo.

Kontovelski jesarji so v nedeljo organizirali pohod po poteh galjotov od Grljana do Kontovela. Avtor publikacije je okrog 40 pohodnikom v treh točkah pohoda prikazal zanimivo zgodbo oddaljenega zgodovinskega poglavja.

Srečanje s Kontovelci in lov na galjote

Kontovenci so 2. maja 1605 že od daleč videli, kaj se dogaja. Sprva so mislili, da se začneja beneška vojna, saj so si galjoti nadeli beneške uniforme, ki so ostale na galeji. Zbali so se, da prihajajo Benečani, ki bi radi zasedli habsburško kraško območje in se zato z vsemi svojimi stvarmi in živino zatekli v utrjeni tabor. Ko so spoznali, kaj se dejansko dogaja, in videli, da galjoti bežijo, pa so z njimi začeli spletati bojda poslovne odnose. Vaški kmetje so jih namreč po eni strani želeli oropati in izkoristiti, saj so imeli galjoti pri sebi veliko denarja in dragocenosti, po drugi strani pa so jim pomagali in jim svetovali, kam naj bežijo dalje. Galjoti so na nek način kmetom tudi pomagali, saj so v zameno za par čevljev ali hrano radi pustili kak zlatnik.

Člani posadke so v Kopru ugotovili, kaj se dogaja, zaradi zvonjenja zvonov in vzklikov krajanov. Nekaj se jih je vkrcalo v čolne in priveslalo do Grljana, vendar z dvournno zamudo. Galjoti so bili mešanih narodnosti in zbežali so na različne konce; tisti, ki so bili italijanskega porekla, so zbežali proti Gorici, drugi po Pivki na Reko in Senj, kjer so imeli svoj štab Uskoki, tretji so se spustili v Zagreb, glavšina pa se je odpravila v Ljubljano.

Udeleženci nedeljskega pohoda, ki so si ga zamislili kontovelski jesarji

FOTODAMJ@N

no, od koder so nadaljevali pot proti Italiji s severne strani.

Pričevanje z dveh procesov

Galjote so obsodili na dveh procesih, v Devinu in v Benetkah. V Devinu so želeli, da bi denar in bogastvo,

ki so ga kmetje dobili od galjotov, prešla v roke oblasti. Zanimivo je, da so na procesih zaslišali kmete iz okoliških vasi in so ti nosili priimke, ki so tu še danes prisotni, kot so Štoka, Starc, Ravbar, Vran, Cibic, Bobek in drugi.

Zanimiva zgodba je pričevanje o

vsakdanjih beneško-avstrijskih odnosih, delovanju lokalnih oblasti na obeh straneh meje, razmer beneških galej in galjotov ter gusarjev, ki nudi obenem živ vpogled v družbeno tkivo vseh slojev ter delovanje tako vaških skupnosti kot posameznikov.

Barbara Ferluga

POGOVOR - Zgodbo o galjotih zapisal Aleksander Panjek

Krvavi poljub svobode

Zgodovinar je slučajno naletel nanjo v tržaškem arhivu - Pričevanje o življenju prebivalstva na Krasu

Knjiga Krvavi poljub svobode je nastala v sklopu raziskovalnega projekta na Univerzi na Primorskem, izpod peresa zgodovinarja Aleksandra Panjeka in je zaenkrat dostopna na spletni strani Založbe Univerze na Primorskem, avtor pa išče založnika, da bi luč zagledala še v papirnati obliki. Sam avtor pravi, da je zgodovinska publikacija nastala nekako po naključju, ko je v tržaškem arhivu iskal čisto nekaj drugega. Zgodba o galjotih na Krasu pa ga je tako prevzela, da se ji ni mogel odreči ...

Kako je prišlo do zamisli za knjigo?

Nekaj let zatem, ko je devinski arhiv postal dostopen javnosti in del državnega arhiva v Trstu, sem tam iskal dokumente o Tolminskem uporu. Naletel sem na zapise o nekih kmetih in galjotih, ki so bili na Krasu in ugotovil, da gre za zelo nenavadno in zanimivo zgodbo; nekaj let pozneje sem se lotil podrobnejšega raziskovanja. Šel sem tudi v beneški arhiv, kjer sem nato našel še dodatne dokumente.

Kako pa je potekalo raziskovalno delo?

Delo je bilo naporno, saj so ti dokumenti v glavnem zaslišanja na procesih v Benetkah in v Devinu. Zaslišanih je bilo več kot sto ljudi, ki so odgovarjali zelo specifično in niso orisali celotnega dogajanja; marsikdo je kaj zamolčal, saj je vsak povedal le to, kar se mu je splačalo. Delo je bilo bolj podobno temu, ki ga opravlja preiskovalec ali novinar, ki mora iz velikega števila pričevanj rekonstruirati, kaj se je dejansko pripetilo. Čeprav je zgodba zelo podobna pustolovskemu ro-

Aleksander Panjek je zgodbo obnovil na nedeljskem sprehodu

FOTODAMJ@N

manu, vse, kar sem napisal, drži, se pravi je zgodovinsko dokazano.

Knjiga je pričevanje o življenju različnih slojev prebivalstva na Krasu, od galjotov, do kmetov, meščanov, plemičev, predstavnikov državnih oblasti ... Protagonisti pa so dejansko galjoti in kraški kmetje.

Pomembno se mi je zdelo, da v to zgodbo vključim male ljudi, ki navadno ne najdejo svojega mesta v zgodovini, ker ni dokumentov, ki bi pričali o kmečkem prebivalstvu, razen redkih, na primer o kmečkih uporih. Želel sem, da se te ljudi in zgodbo, katere so protagonisti, ovrednoti, da se jim na nek način vrne imena in priimke.

Gotovo je knjiga zanimiva za Kontovence in Kraševce, saj jo

doživljajo kot del zgodovine svojih prednikov. Komu je še namenjena?

Za lokalno prebivalstvo je zanimiva, ker priča o njihovih vaseh, organizaciji vaških skupnosti in ljudeh, ki so tu živeli. Knjiga pa je napisana po principu mikrozgodevine in prinaša tudi nova dognanja za zgodovinarje, kot so lahko interpretacija upora na galeji ali sodišča, ki je bilo takrat sestavljeno iz županske pravde, ta pa iz županov vaških skupnosti. Vaške skupnosti so torej imele določene pristojnosti tudi v sodstvu. Tretji cilj pa so seveda študenti zgodovine, čeprav je knjiga zanimiva celo za višje šole, saj sem bil precej pozoren na to, da bi bila knjiga napisana v jeziku, ki je vsem dostopen. (bf)

Le Breton v Ubiku

Današnji gost knjižarne Ubik (Pasaža Tergesteo) bo znani francoski antropolog in sociolog David Le Breton. Ob 18. uri se bo na pobudo združenj Institut français in Alliance française o svojih delih, v katerih se osredotoča na hojo, pogovarjal z novinarjem Alessandro Mezzeno Lono.

Praznik Evrope

9. maj velja za dan rojstva skupne, razširjene Evrope. Na ta dan je namreč leta 1950 francoski zunanji minister Robert Schuman novinarjem predstavil ambiciozni projekt »skupne evropske hiše«. Praznik Evrope bomo v Trstu obeležili danes v uradu Europe Direct (UL.Procueria 2/A) s srečanjem o iskanju dela v tujini, jutri pa s pohodom brez meja po bazovskih stezah; slovenski in italijanski dijaki se bodo iz Bazovice sprehodili do Lipice.

Gino Done: Italijan za Fidela

Državno združenje Italia-Cuba, VZPI-ANPI in kulturno združenje Tina Modotti vabijo **drevi ob 20. uri** v Ljudski dom Antonio Gramsci (Ul. Ponziana 14) na predvajanje filma ob 60-letnici desanta Granme **Gino Done: Italijan za Fidela**. Scenarij je napisal in režiral Enrico Coletti, dokumentarni film pa je bil predstavljen v Rimu leta 2008. Zgodba pripoveduje o partizanu Ginu Donèju, ki se je udeležil tudi kubanske revolucije, potem ko je sodeloval v italijanskem odporu. Skupaj s Fidelom Castrom, Che Guevarom in drugimi 97 revolucionarji se je vkrcal na Granmo in sodeloval pri osvoboditvi Kube izpod Batistove diktature. Vstop s prostovoljnimi prispevki.

Klavirski recital

Konservatorij Tartini vabi **drevi ob 20.30** na recital madžarskega pianista Petra Jozse, ki bo izvajal Bachove, Mozartove in Chopinove skladbe.

Slovensko stalno gledališče
in UL – AGRFT

MOJ DEVETSTO

Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

v četrtek, 12. maja, ob 20.30
v petek, 13. maja, ob 20.30
v soboto, 14. maja, ob 19.00
v nedeljo, 15. maja, ob 16.00

ponovitve se nadaljujejo do 22. maja

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

TRST - Mednarodni folklorni festival Preli prelo

Folklora – most, ki ruši meje in povezuje narode

SKUD Pontes-Mostovi v soboto v Kulturnem domu priredilo doživeto srečanje

več fotografij na
www.primorski.eu

Mednarodni folklorni festival *Preli prelo*, ki ga prireja srbsko kulturno društvo Pontes-Mostovi iz Trsta, je postal že tradicionalni dogodek, ki ga občinstvo iz leta v leto željno pričakuje. Letošnja šesta izvedba je na sobotni večer v Kulturni dom v Trstu namreč privabila res številno občinstvo. Program je tokrat ponujal večinoma ples, ki jih poznavalci folklorne dobro poznajo, saj spadajo v železne repertoarje celo profesionalnih folklornih skupin. Trenutno doživljanje plesov izvajalcev samih pa ne izpade nikoli enako, zato lahko zapišemo, da je vsak nastop vsakič nekaj drugačnega. SKUD Pontes-Mostovi je na festival povabilo ugledne skupine, ki so pripravile skrbno izdelan in doživet nastop. Prireditve je ponudila večinoma ples iz našega ožjega prostora in Balkana, segla pa je tudi v rusko in kavkaško tradicijo.

Pravi uvod v festival je bila bogata postavitev bolgarskega plesa *Eleno mome*, kar je že na začetku poželo navdušenje občinstva. Prva nastopajoča skupina SKUD Pontes-Mostovi je prikazala oblikovne in slogovne posebnosti napevov in plesov in Crne Trave. Pri tem so plesalci odlično izvajali prehode z enostavnih plesov v zapletene metrične in ritmične spremembe v spletu. Sledila je tržaška plesna šola Alfa Dance, ki je z mlajšo zasedbo lepo uprizorila rusko ljudsko skladbo *Varjenko*. Po otrocih je na oder stopila skupina MKD Ohridski biseri iz Nove Gorice s prepričljivo izvedbo zahtevnih makedonskih plesov iz Prespana. Prvi del je zaključil večkratni nagrajenec folklornih festivalov KD Brdo iz Kranja, ki je brezhibno izvedel ples *Ljana rogozana* iz vlaške ljudske zakladnice okolice Crnorečja.

Drugi del prireditve je znova uvedlo SKUD Pontes-Mostovi, tokrat z otroško skupino, ki je zapela in zaplesala melodije iz okolice Niša. Mladi plesalci so se izkazali tako pri izvajanju plesnih gibov kot tudi pevskih vložkov. Drugi na vrsti so bili člani tržaške folklorne skupine Stu ledi, ki so predstavili stilno lahkotnejše in elegantne plesne gibe slovenskih tržaških motivov, ki izhajajo iz meščanskega okolja in so tudi mlajšega izvora. Ob glasbi v živo so namreč izvedli splet motivov, ki ga je uvedlo ravno vabilo na plesišče, znani motiv *Stu ledi naj pride nuter*. Tržaško srbsko društvo, ki nosi ime po slavnemu etnografu Vuku Karadžiću, je nadaljevalo večer z lepo pripravljenim splotom iz Bosilegradskega krajišča. Radoživost glasbe so podprle tudi lepo izdelane noše plesalcev. Drugi del je zaključila ženska pevska skupina Tiola iz Umaga. Nonet je predstavil štiri skladbe iz ljudske zakladnice – od istrske tradicionalne *Katarina zlata kći* vse do ritmično zanimive bolgarske *Ergen deda*. Seveda je bil aplavz za dobro izveden nastop bučen.

Zadnji del festivala je odprl slovenski plesni splet s skupino FS Vipava, ki je zaplesala narodne motive iz zgornjega Posočja. Tudi ti plesi tako kot tisti iz tržaškega okolja so mlajšega izvora in parni; zaznamuje jih bolj poskočen slog z alpskim značajem, mestoma s pritrkavanjem na tla z nogami in pa z vmesnim petjem. Tudi to skupino je spremljal orkester v živo, kjer so bili glasbeniki prav tako oblečeni v noše. Harmonika in tapan sta spremljala nastop naslednje skupine, in sicer SKD Sloga iz Nove Gorice, ki je predstavila ples in pesmi s Kosova *More dig se dig se deli Agus Ago* z bolj strogimi plesnimi koraki in s srčnim izvajanjem. Večja skupina plesne šole Alfa Dance iz Trsta je nato izvedla koreografijo kavkaških ritmov, ki je črpala navdih iz folklorne glasbe. Baletno skupino so sestavljale

le baletke, ki pa so poskrbele tudi za tipične moške plesne in akrobatske figure. Zaključek festivala je bil poverjen prireditelju, SKUD Pontes-Mostovi, ki je izvedlo ples iz bogate vlaške tradicije, tokrat iz hribovitega Homolja. Prikazali so vedre ples v točni izvedbi plesalcev in ob ploskanju prisotnih gledalcev.

Vsako leto se festival *Preli prelo* obogati z novimi izvajalci in tudi s kakovostnimi nastopi, kar je tudi tokrat občinstvo zelo cenilo in bogato nagradilo z aplavzi vsak posamezen ansambel. Vsi nastopajoči pa so dokazali smisel folklorne: to je most, ki ruši meje in povezuje narode.

Anastasia Puric

Nekaj utrinkov s
sobotnega
festivala

FOTODAMJ@N

TRST - Odprtje razstave Cirila Velkovrha na ponedeljkovem večeru DSI

Slike Cirilmetodovih svetišč

Avtor je v objektiv ujel 19 cerkva in kapel, posvečenih solunskima bratoma - Na posnetkih tudi cerkvi v Cerovljah in na Padričah

Sveta brata Ciril in Metod, ki sta med Slovane prinesla krščansko vero v zgodnjem srednjem veku, predstavljata edino pozitivno kulturno vez med vsemi slovanskimi narodi, pri Slovencih pa se je spomin nanju dejansko obudil šele v zadnjih 150 letih, njuno upodabljanje pa se je zgostilo vselej takrat, ko smo bili Slovenci ogroženi. Tudi to je bilo slišati na tokratnem ponedeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev, ko so v Peterlinovi dvorani odprli fotografsko razstavo Cirila Velkovrha, ki je v objektiv ujel devetnajst cerkva in kapel, posvečenih sv. Cirilu in Metodu.

Upokojeni vodja Matematične knjižnice na Univerzi v Ljubljani Ciril Velkovrh je navdušen planinec in fotograf: dvakrat je prehodil slovensko planinsko pot oz. transverzalo, kjer je fotografiral 350 znamenj, kar je prikazal tudi na številnih razstavah in srečanjih, njegove slike krasijo nešteto razglednic. S cerkvami in kapelami, posvečenimi sv. Cirilu in Metodu, pa se je začel ukvarjati pred tremi leti, ob priložnosti obletnice prihoda svetih bratov. Tako je posnel šestnajst cerkva in kapel na ozemlju Republike Slovenije: cerkev sv. Cirila in Metoda za Bežigradom v Ljubljani, dalje kapelo na Plečnikovih Žalah, pravoslavno cerkev v Ljubljani, cerkve v Škofljici, Tezmem pri

Ciril Velkovrh
(desno) in Milček
Komelj na večeru v
DSI
Spodaj: grško-
katoliška cerkev sv.
Cirila in Metoda v
Metliki na
posnetku Cirila
Velkovrha

FOTODAMJ@N

eno je posnel v Celovcu, dve pa na Tržaškem, točneje v Cerovljah in na Padričah.

Zanimivo, da se večina teh objektov nahaja ob solunskih mejah, kot da bi predstavljale branik pred tujimi vsiljivci, je dejal Velkovrh, medtem ko je umetnostni zgodovinar Milček Komelj orisal zgodovino upodabljanja sv. Cirila in Metoda v slovenskem prostoru. Slovenci so solunska vrata dejansko odkrili šele v zadnjih 150 letih, čeprav so jima bili nekateri oltarji posvečeni že v srednjem veku oz. baroku. Cerkve in kapele so jima začeli posvečati šele v 20. stoletju, upodabljali so kipe in slike za cerkvene oltarje, zvonove in fasade, solunska brata sta se znašla v koledarjih in na podobnih, med avtorji upodobitev pa so bili skozi čas tudi znani slikarji, kot npr. Ivan Grohar, Rihard Jakopič, Maksim Gaspari, Tone Kralj, France Mihelič, Stane Kregar, Miha Maleš, Ive Šubic in drugi. Upodabljanje je doživelo razmah po prvi svetovni vojni zlasti na Primorskem, kjer je zaradi fašističnega raznarodovalnega pritiska dobilo narodno-afirmativen prizvok, po drugi svetovni vojni so upodobitve prišle na dan ob obletnicah ali pa tudi v času slovenskega osamosvajanja, kot se je zgodilo npr. v Prekmurju. (iž)

**Upodabljanje sv. Cirila in Metoda
se je zgostilo vselej takrat,
ko smo bili Slovenci ogroženi**

Mariboru, Radencih, Podgradu in Brjah na Vipavskem, grško-katoliško cerkev v Metliki in cerkev v Mojstrani, ki sicer ni posvečena solunskima bratoma, leži pa na kraju, kjer sta počivala. Posnel je tudi kapele v Trdkovi, Sotini, pod vrhom Komna na meji med Savinjsko dolino in Koroško, v Vratih, pri planinski koči na Peci ter na Molički peči pod Ojstrico. Omenjenim svetiščem je dodal še posnetke treh cerkva oz. kapel v zamejstvu:

SV. IVAN - Vsak majski petek na sporedu sklop Vrtnice knjige glasba vino

»Detektivka« o izgubljeni in spet najdeni tržaški vrtnici

Simfonični orkester Vladimir Lovca pod vodstvom Igorja Kureta ter »detektiv« Vladimir Vremec, ki je v slovenski Istri odkril vrtnico

FOTODAMJ@N

Rodila se je v Trstu leta 1892 in ostala edina poznana vrtnica s tržaškim poreklom. Njen zlahtniti je bil znamenit nemški tenor, doma ob Baltskem morju, ime pa nosi po madžarskem domoljubu, ki je sprožil razdelitev habsburškega cesarstva na dve avtonomni enoti – Avstrijo in Madžarsko. Usojeno ji je bilo, da se izgubi prav med razvalinami avstro-ogrske monarhije: po dolgem obdobju velikega uspeha je tonila v pozabo. Vrtnicam, kot tudi ljudem, se rado zgodi. Bolj redko je, da komu uspe prestreči zadnje kaplje njihovega odmirajočega spomina. Še težje – težje kot najti šivanko v slami – je odkriti, poleg njegovega imena in preteklosti, še živo, še cvetočo, vrtnico samo. Treba je imeti veliko sreče, veliko zagrizenosti, veliko ljubezni. Tu pa tam se kakemu trmoglavemu strastnežu vendar posreči.

Z detektivko anonimne izgube in senzacionalne najdbe (v Sloveniji!) nam je prejšnji teden postregel Vladimir Vremec, velik ljubitelj vrtnic in skrbnik svetoivanskega rožnika v Trstu. Njegovo predavanje je dalo izreden pečat otvoritvi sklopa *Vrtnice knjige glasba vino*, ki je na programu vsak majski petek v parku nekdanje umobolnice. Njegova zgodba, ki nas je popejljal širom po Evropi, se začne v nekdanji vzhodni Nemčiji, in sicer v mestu Sangerhausen, ki se krasi z baje najbogatejšim rožnikom na svetu – 75 tisoč vrtnic! Poleg cvetja Sangerhausen razpolaga tudi z izredno bogato knjižnico in prav tja je bil namenjen Vremec, ki je raziskoval izvor petih vrtnic iz secesionističnega obdobja. Prvo jedro svetoivanskega rožnika namreč sestavlja prav zbirka vrtnic iz tistega časa. Pregledoval je razne vire in med drugim letnike s konca 19. stoletja glasila nemških ljubiteljev vrtnic *Rosenzeitung*. Iskal je druge, našel pa njo. Takojšnjo pozornost mu je vzbudilo ime, ki je Tržčanom znano: Giulio Perotti. V Trstu je bila Perotti znana cvetličarna in družina je dolga leta razpolagala z lastno vrtnarijo. Vremec je kar gledal: leta 1893 je *Rosenzeitung* na prvi strani objavil očarljivo podobo novorojene vrtnice, ki jo je leto prej – prav gotovo v Trstu – vzgojil naš Giulio Perotti. Vremec se je takoj zavedel velikega pomena svojega odkritja: Trst se lahko ponaša s svojo vrtnico! Ljubitelji gledajo na najdenje stare vrtnice kot zvezdoslovci na odkritje nove zvezde.

Giulio Perotti se je kot Julius Prott rodil v mestu Ueckermünde na poljski meji. V Italiji je študiral solo petje in se kmalu nastanil v Trstu, kjer je družina leta 1879 odprla vrtnarstvo. V mestu se je mudil bolj malo, ker je stalno potoval. Kot tenor je pel v vseh največjih evropskih mestih in celo v New Yorku, znan pa je bil tudi kot strasten zbiratelj vrtnic. Nekega dne mu je oko padlo na lepo vrtnico Bougère, tako imenovano po znanem francoskem zlahtniti iz Angersa. Bila je v polnem razmahu z lepimi roza cvetovi, ena veja pa ni bila roza temveč bela. Naravna mutacija, čeprav redka, ni nekaj nenavadnega, Perotti pa je bil dovolj podkovan, da je iz bele veje naredil podtaknjeno in tako vzgojil novo vrsto vrtnic. Ker je ravno leta 1892 začel dolgoletno sodelovanje z budimpeško opero kot stalni tenor, je svoji vrtnici dal ime Ferenc Deák Emleke, kar pomeni Spomin na Ferenc Deáka. Izbral

je ime madžarskega rodoljuba, čigar portret še danes tiskajo na madžarske forinte.

Vrtnice nas lahko popeljejo daleč v svet, v zgodovino, v usodo ljudi. »Vrtnica je vrtnica, je vrtnica, je vrtnica,« je napisala Gertrud Stein leta 1913 in mogoče mislila prav na to, kako lahko od enega cveta pridemo na vedno nove cvetove in svetove. Vremca je odkritje res popeljalo daleč. Naletel je sicer tudi na ne-ljuba doživljaja: nek madžarski gojitelj je poskrbel za precejšnjo zmedo, ko je razvil najdbo Ferenc Deáka, čeprav je njegova vrtnica bila roza in ne bela. Spoznal pa je tudi dragocene sopotnike kot, na primer, gospe Ego Kigyossy Schmidt, ki je tako kot on izsledila zapise o tržaški secesijski vrtnici in mu podarila kopijo starega akvarela z njeno podobo. »Akvareli so veliko bolj natančni in verodostojni kot katerakoli fotografija,« je dar znal ceniti Vremec. Spoznal je potem Angleža Andrewa Hornunga, ki je v svoji knjigi o italijanskih vrtnicah en odstavek posvetil prav izgubljeni Tržačanki. In ob tem srečanju v naši zgodbi nastopi pomemben dejavnik: slučaj.

Vremec je Hornunga povabil v Trst, da bi avtor v rožniku predstavil svojo knjigo. Na predstavitvi je v svojem uvodu omenil zgubljeno tržaško vrtnico in pokazal akvarel gospe Kigyossy Schmidt. In zgodilo se je, da je med publiko slučajno sedela tudi gospa Marta Markežič, Istranka po rodu. Po konferenci je ustavila Vremca in mu omenila, da imajo pri njih doma v Pregari, na skrajnem južnem robu slovenske Istre, tik nad mejo s Hrvaško, eno staro belo vrtnico, kateri ne vedo imena. Njena mama je davno nekoč od prijateljice dobila podtaknjeno, ki je zrastle in je še vedno čil in zdrav in bujno cvetoč in nekam zelo podoben pokazanemu akvarelu. Vremec je njene besede vzel tako resno, da se je kmalu potem, bilo je meseca maja, podal na pot v oddaljeno Pregaro. In tam je sredi vasi, na malem vrtu pred družinsko hišo Markežičev, v nebo dvigala svoja pokončna stebila in dragocene bele cvetove močna, zdrava, približno meter in pol visoka tržaška vrtnica. »Je bil mal' vzhichen,« nam je Viktor, Martin brat, opisal Vremčev razpoloženje ob pogledu na najdenko. Že avgusta se je vrnil v Pregaro po cepiče.

Morfološka analiza listov, čašnih listov, stebel, trnov in seveda cveta je odkritje potrdila. Skrbno primerjanje Markežičeve vrtnice z akvarelom gospe Kigyossy Schmidt je v Vremcu ustvarilo 99 odstotno prepričanje, da je v letih Perottijeva hibridna čajevka iz Trsta priromala ne le do Budimpešte, ampak po bolj skritih, vijugastih poteh tudi do Pregare. A Vremčevega detektivskega dela še ni konec. Kot nam je povedal, »danes obstaja tudi DNK analiza, zato pa bi morali najti še eno domnevno tržaško vrtnico, da bi obe rastlini lahko primerjali med sabo.« Iskanje se torej še ni zaključilo. Vremec upa, da kak vrt, dvorišče, mogoče pozabljen pokopališče ali zapuščen postajališče še hrani Spomin na Ferenc Deáka. Podtaknjenci Markežičeve vrtnice pa so medtem v dobrih rokah v vrtnariji La Campanella blizu Padove, kjer gospa Sgarabottolo pripravlja 50 sadik. Jeseni bodo zrele za saditev. »Drugo leto jo bomo imeli v našem rožniku in

bomo ob njej lahko nazdravili,« je svoje predavanje zaključil Vremec. Njegov sen je, da bi vrtnico usadili ne samo v Trstu, ampak tudi v Perottijevem rojstnem Ueckermünde, v Budimpešti, kjer je bil doma Ferenc Deák, in seveda še v Pregari, ki bi lahko postala vas belih vrtnic.

Vremčeve sanje so v svetoivanskem rožniku poletele visoko. Za to so poskrbeli gojenci Glasbenih šol slovenske Istre in Umetniške gimnazije v Kopru. Po predavanju je na oder stopilo 53 mladih glasbenikov, ki sestavljajo Simfonični orkester Vladimir Lovca. Pod izkušenim vodstvom Igorja Kureta so koncert pričeli z Bellinijevim *Uverturo iz Norme*. Je izbira bila slučajna ali ne? Najznamenitejša aria te opere poje tako: »Casta Diva, che inargenti queste sacre antiche piante...« Prizor je bil enkrat. Ljudje so sedeli na pisanih pručkah med gredicami. Obkrožale so jih vrtnice vseh barv in vonjav. Dan se je prelival v večerne ure. Zadnji sončni žarki so se poigravali s harmonijami izpod prstov mladih glasbenikov. Bilo je skoraj nevzdržno lepo. Tržaška vrtnica si za svoj debi v rojstnem kraju ni mogla želei lepšega sprejema.

Ivana Suhadolc

KRIŽ - Občni zbor Boris Bogatec predsednik Združenja za Križ

BORIS BOGATEC

ARHIV

Boris Bogatec je novi predsednik Združenja za Križ. Na tem mestu je nasledil podjetnika Valentina Cosutto, glavnega pobudnika združenja, ki bo sicer še naprej aktiven v tej organizaciji. Podpredsednika združenja sta Sonja Sirk in Jurij Zeriali. Bogatec je športni (bil je med drugim predsednik ŠD Mladina) in kulturni delavec, ki je od vsega začetka aktiven v Združenju za Križ.

Na občnem zboru v Ljudskem domu je bil govor o načrtih združenja, ki so vezani tudi na usodo Ribiške hiše. Združenje za Križ namerna obnoviti to vaško znamenitost ter jo še bolj povezati z domačim kulturnim življenjem in obenem z Ribiškim muzejem. Ribiška hiša je v preteklosti gostila kulturne in družabne prireditve »v režiji« SKD Vesna in ŠD Mladina, stavba pa je potrebna nujne obnove. Poleg posameznikov so nosilni dejavniki Združenja za Križ športni društvi Mladina in Vesna ter kulturno društvo Vesna.

V Ribiškem muzeju so medtem v teku zadnja obnovitvena dela na osnovi načrta arhitekta Jurija Zerialija. V istoimenskem kulturnem društvu, ki ga vodi predsednik Franko Cosutta, si nadajajo, da bo uradno odprtje muzeja ob prehodu med poletjem in jesenjo – točneje v nedeljo, 25. septembra.

PADRIČE - Od aprila nova upravitelja

Gostilna in picerija Dolina podpira domače proizvode

Padriška gostilna Dolina ima novega upravitelja. Pred kratkim je gostinski obrat prevzel 43-letni Pier Giorgio (Jure) Visintin (*drugi od leve FotoDamj@n*), ki se je rodil v Gorici, že nekaj let pa prebiva v Bazovici. Visintin upravlja padriško gostilno skupaj s picopekom Nicolo Cinquepalmijem (*tretji od leve*), doma iz Svetega Ivana pri Trstu. Gostilna, ki ima veliko dvorišče v senci kostanjev, obratuje vsak dan (od 10. ure dalje). »Gostom ponujamo pice, tako za kosilo kot za večerjo, ter tipični kraški jedilnik: meso, njo, ki, lasanje, krompir v kozici, špinaca ter raznorazne slaščice. Poleti bomo gostom nudili tudi jedi z žara. V jutranjih urah skrbimo za malico, ka-

ve in drugo. Nudimo delavska kosila. Rad bi poudaril, da smo zelo pozorni na kvaliteto hrane: izbiramo namreč lokalno proizvode, od vina, mesa do zelenjave,« je dejal podjetni Jure Visintin.

V gostilni imajo prostora za 200 gostov: 120 mest je na dvorišču, 80 pa premore notranjost (30 v taverni). »Želel bi si, da bi Dolina znova postala tista prava tipična vaška gostilna, kjer se zbirajo domačini, pa tudi vaška društva in mladina,« so Visintinove želje, ki bi želel v prihodnje svojo ponudbo še nadgraditi z drugimi iniciativami. Če medtem želite naročiti pico ali ljubljansko, lahko v katerikoli uri pokličete na 040-0644480.

CORALMENTE - Na priljubljeni tržaški reviji šolskih zborov tudi slovenski dijaki

Adrenalin mladih glasov

TRST - Revija šolskih zborov Coralmente je pevski kotel, ki kipi od mladostnega adrenalina, je val energije, ki ga izkušeni organizatorji večstopenjske šole Campi Elisi znajo usmerjati v urejeno maratonsko prireditve. Vpeljana ekipa profesorjev in sodelavcev je tudi letos poskrbela za tekoče zaporedje nastopov na velikem odru gledališča Rossetti. Na prestižni in priljubljene reviji je nastopilo 14 zborov (devet srednješolskih, pet višješolskih), kar pomeni okrog 400 pevcev. Predstavili so se v šolskih uniformah, v večernih toaletah, v pisanih majicah, oblečeni kot za poroko ali v poletnih, belih oblekah, vsi pa s pravim angažmajem, kot se spodobi za pomembno priložnost.

Svet šolskih zborov je zelo raznolik in specifičen, saj se stalno spreminja s prihodom in odhodom vedno začasnih članov (večkrat tudi zborovodij). Raznoliko je tudi znanje, kar pogojuje izhodišča in izbire profesorjev, ki se s temi zbori ukvarjajo. Njim se je na poseben način zahvalil za trud gost večera, koordinator deželnega šolskega urada Pietro Biasiol: pohvalil je prizadevanja pri ustvarjanju teh pevskih skupin v razmerah, ki zagotovo niso idealne za uresničitev velikih umetniških ambicij, hkrati je poudaril etični nauk dejavnosti, ki vabi k spoštovanju drugega in k sodelovanju.

Na odru revije Coralmente člani šolskih zborov pojejo in igrajo: tudi tokrat so bile instrumentalne spremljave posebno posrečene in polne različnih barv, v skladu z letošnjo vezno temo revije, ki je z izbranimi skladbami govorila o prazničnem vzdušju. Ob »klasičnem« klavirju se je zvrstila parada pihal, trobil, brenkal, predvsem pa vseh vrst tolkal. Igrali so tudi profesorji oz. zborovodje, včasih tudi medtem, ko so dirigirali, kar ni idealna, a večkrat po sili razmer nujna izbira. Še bolj pomembna od izbire instrumentov pa je izbira skladb, kar je tudi v tem kontekstu vplivalo na večjo ali manjšo prepričljivost nastopa, saj je uspešna izvedba vezana na bolj premišljeno izbiro glasbe, besedila, zahtevnosti skladbe v odnosu do sposobnosti zbora in upoštevanja razpona pevcev. Z najboljšimi »kombinacijami« teh zmagovalnih elementov sta izstopala zbor liceja Petrarca, z ubrano razigranostjo svetega in posvetnega praznovanja pod vodstvom Francesca Calandre, in srednješolci šole Rismundo, ki so skrbno pripravili nastop s čistim večglasjem pod vodstvom Anne Stopper. Prepričali so tudi živahni pevci liceja Galilei, ki jih Maurizio Lo Pinto spodbuja k izražanju spontanе ironije in energije, a tudi pevci liceja Carducci, ki so se potrudili za solidno izvedbo ob zaključku večera v duhu hitov Miriam Makeba in Astorja Piazzolle (mentorica je pevka Monica Cesar).

Dobro so se odrezali tudi slovenski zbori, ki imajo na tej reviji dodatno nalogo in sicer, da predstavijo svojo narodno identiteto z izbiro pretežno slovenskih skladb. Stefano Iob je pripeljal na oder Rossettija kar dva zbora: z nabrežinsko srednjo šolo Igo Gruden je podal kontrast med slovenskim kresom in neapeljsko *tarantello*, s šolo Simon Gregorčič pa je postavil pred zrcalo *himno Majence* in priljubljeno irsko balado. Edini zbor »z visokim tonom« celotne revije je bil zbor srednje šole sv. Ciril in Metod, saj ga vodi zborovodkinja s posebnim smislom za vokal kot je Aleksandra Pertot, ki je vključila v program slovenski zimotenček *Zemlja pleše*, a tudi skladbo Adija Daneva. Pomladni program, od ljudskega *Jurjevanja* do uspešnice *Dan ljubezni*, je zaznamoval nastop šole Srečko Kosovel, ki je zapela pod vodstvom Rosande Kralj.

Med pričakovanimi nastopi revije je vedno tudi tisti liceja Oberdan, ki je pred kratkim slovesno praznoval 25. obletnico ustanovitve: zbor Stefana Klamerta sestavljajo privrženci vokal-popa, ki so tokrat kljubovali nelahki prireditbi medleya hitov skupine Bee Gees. Zbor šole, ki organizira celotno revijo, oz. srednješolski zbor Lionello Stock, je tolmačil vezno temo v folk stilu z izvedbo treh ljudskih pesnov židovske, srbske in romske tradicije pod vodstvom Rosanne Posarelli.

Med ljudskim in filmskim tonom so revijo odprli pevci srednje šole Dante pod vodstvom Fabia Zanina, srednja šola Tomizza pa se je pevsko podala na svatbo s skladbama na temo ljubezni in poroke, ki ju je zanje izbrala mentorica Eliana Pogorari. Eksotična praznovanja oddaljenih krajev, od Misisipija do Kilimandžara, so navdihnila srednješolski zbor Codermatz in zborovodkinjo Margherito Messina, zbor »z žensko manjšino« tehničnega zavoda Volta pa se je vživel v vzdušje plesnih žurov šestdesetih let. Njegov zborovodja Francesco Castellana je imel tudi čast, da je vodil skupno pesem, ko so vsi nastopajoči, s prijetnim kankan uvodom skupine mladih plesalk, zapeli Rossinijev *Beneški karneval*.

Celotno revijo so kot vsako leto obogatile projekcije risb, ki so nastale v delavnicah šole Stock. Povezoval je Julian Sgherla, ki je omenil podporo in sodelovanje Občine in Pokrajine Trst pri reviji, na katero so tako organizatorji kot nastopajoči zelo ponosni, saj predstavlja v naši deželi unikat. (rop)

Zgoraj zbor svetoivanske srednje šole z dirigentko Aleksandro Pertot, desno prof. Iob in del zbora nabrežinske šole Gruden

FOTODAMJ@N

LITERATURA - Dsp Čigava bo desetnica?

LJUBLJANA - Med letošnjimi nominiranci za desetnico, ki jo Drustvo slovenskih pisateljev (DSP) podeljuje za najboljše otroško oz. mladinsko delo, so Milan Dekleva, Aksinja Kermauner, Svetlana Makarovič, Vinko Möderndorfer, Marjana Moškrič, Matjaž Pikalo, Andrej Rozman, Damijan Šinigoj, Anja Štefan in Dim Zupan. Nagradjenec bo znan 19. maja. V igri za nagrado so zbirka pesmi Dekleve *Skrivalnice*, slikanica Kermaunerjeve *Bela kot galeb*, *Kuzma*, *trinajsti škrat* Makarovičeve, *Pesmi in pesmičice* izpod peresa Möderndorferja in mladinski roman Moškričeve *Sanje o belem štrpedu*. Za desetnico so nominirani še zgodba Pikala *Rdeča raketa: Fant, ki se je smejal življenju*, Rozmanove *Predpravljice in popovedke*, Šinigojev roman *Iskanje Eve*, slikanica Štefanove *Še sto ugank* in Zupanova zgodba *Jaz, Franci Grdi*.

Nominirance za razglasili na včerajšnji prireditvi, ki jo je gostila Pionirska knjižnica. Kot je povedala članica komisije Ifigenija Simonovič, je imela komisija težko delo, saj je morala izbirati med 83 deli, ki so namenjena bralcem zelo različnih starosti. Komisiji, ki so jo sestavljale Janja Kolaric (predsednica), Polonca Kovač, Klarisa Jovanović, Suzana Tratnik in Simonovičeva, je delo olajšala Dragica Haramija, članica sekcije DSP za otroško in mladinsko književnost. Izmed 739 del, izdanih v zadnjih treh letih, je izločila tista, ki jih niso napisali člani DSP in upoštevala še nekaj drugih kriterijev.

Lani je desetnico prejel Mate Dolenc. Dosedanji dobitniki nagrade so Slavko Pregl, Janja Vidmar, Bina Štampe Žmavc (dvakrat), Andrej Rozman Roza, Marjana Moškrič, Dim Zupan, Milan Dekleva, Feri Lainšček in Vinko Möderndorfer. (sta)

GORICA - Do sobote v studiofaganel na ogled zelo zanimiva razstava

Izredni Roberto Duse

GORICA - V galeriji sodobne umetnosti *studiofaganel* si lahko še do sobote ogledamo izredno razstavo grafik Roberta Duse. Cenjeni grafični oblikovalec je dejaven predvsem na kulturnem področju, kjer redno skrbi za prepoznavnost vizualne podobe gledaliških predstav, razstav in simpozijev. Sledil je srečanjem z vrhunskimi oblikovalci ter sodeloval z uveljavljenimi ustvarjalci kot so Artemio Croatto, Francesco Messina in Gigi De Bellis. Med drugim poučuje in vodi delavnice na beneški fakulteti IUAV. Leta 1992 je razstavljal na Bienalu mladih umetnikov v Valenciji. Leta 2010 pa je prejel drugo nagrado Fedrigoni Top Award in je razstavljal na milanskem Trienu.

Zgovorni naslov razstave *Silent Space* namiguje na vez med prostorom in tišino, v izredno prefinjenih črno belih grafikah pretanjene formalne prečiščenosti. Raziskovanje semantičnega bistva oblikovitosti ter soodvisnosti različnih zaznavnih vrst ži na prvi pogled omogoča gledalcu, da presega golo zunanjo pojavnost grafičnih odtisov. Zamisli se lahko tudi ob branju citatov različnih avtorjev, pisateljev, glasbenikov, mislecev, oblikovalcev, po katerih se je Duse navdihoval in predstavljajo izhodišče njegovega likovnega ter glasbenega razmišljanja. Izbor bolj reprezentativnih del iz zadnjih desetih let povezuje grafične rešitve s svetom glasbe in besede.

Roberto Duse je tudi glasbenik, kitarist, zato se v njegovih umetniških likovnih delih odseva še bolj doživet dialog med podobo in zvokom. Izrazito v črno-belem nas njegov svet znakov in črt zaradi strukture kompozicije ter poetike v interpretaciji vodi preko minimalističnih rešitev in večšine v gestaltičnem upoštevanju celovitosti v nepredvidene asociativne pomenske nadgradnje.

Kuratorja razstave Sara Occhipinti in Marco Faganel sta v oblikovalskem delu Roberta Duseja uzrila prodornost specifičnih grafičnih prvin, ki so nastajale za oblikovanje predvsem plakatov za tujino, in ga povabila, naj pripravi tematsko razstavo in v omejeni nakladi posebej predstavi prav umetniško izrazni vidik, ki je v njegovem delu vedno navzoč. Nastali so tako tematski ciklusi grafik. Vsak se navezuje na specifičen citat. Če je tišina nerazdružljivi del glasbe, podobno je bela podlaga tista, ki omogoča črnim znakom ali črtam, da na njej zaživijo. Izvirnost Dusejevih likovnih rešitev je paradoksalno prav v sprotni redukciji likovnih prvin, prostor se tako odpira in dovoljuje izbranim oblikam, da svobodneje zavirirajo kot bi bile partiture sestavljene iz vizualnih elementov. To mu uspe predvsem, ker gre za strukturalno klene oblike harmoničnih sorazmerij, pri katerih je vedno prisotna divergentna rešitev, ki jim vtisne življenje, požene jih v tok nenehnih sprememb in radovednega raziskovanja.

Fotografijo s portretom umetnika Duseja je posnel arhitekt Luigi di Dato

STUDIOFAGANEL

Ob razstavi je izšel spremni booklet, pri oblikovanju katerega je Roberto Duse polagal veliko pozornost tipografskim rešitvam, saj so tudi sicer pomemben sestavni del njegovih oblikovnih izbir. Spremenje tekste so prispevali Franca Marri, Angelo Bertani in Alessandro Ruzzier.

Razstava v *studiofaganel* na Drevo-redu 24. maja št. 15 v Gorici je na ogled

do sobote, ko bo ob 18. uri v galeriji finissage. Glasbeni performans bosta oblikovala Roberto Duse, ki bo igral na kitaro, in basist Mauro Bon: izvajala bosta izvorno glasbo, ki sloni na asonancah in improvizaciji, ter pri tem uporabljala različne zvočne efekte. Nastopil bo tudi pesnik Giovanni Fierro.

Jasna Merku

ŠTEVERJAN - Na razpis se je prijavilo 47 kandidatov

Po šestih mesecih bo matični urad znova dobil uslužbenca

»Končno nam je uspelo objaviti razpis, tako da bomo sredi junija na matičnem uradu spet razpolagali z redno zaposlenim uslužbencem. Nevšečnosti za občane, pa tudi za upravitelje in zlasti za ostalo osebje, ki je bilo v tem času zelo obremenjeno, bo torej konec,« pravi Franka Padovan, županja Števerjana, ki se s problemom kadrovske podhranjenosti matičnega urada sooča že celih pet mesecev. To je seveda vplivalo tudi na izdajanje dokumentov občanom. »Problem se je pojavil januarja, saj se je konec lanskega leta upokojil en uslužbenec. Ker nam ga ni uspelo takoj nadomestiti, je pri izdajanju nekaterih dokumentov v zadnjih mesecih prišlo do rahlih zamud, nihče pa ni ostal brez tega, kar je potreboval,« pravi županja.

Zakaj pa ni občinska uprava objavila razpisa že pred upokojitvijo uslužbenca? »Preprosto zato, ker tega zakon ne dovoljuje. Pred objavo razpisa je bilo treba sprožiti postopek mobilnosti, a odziva ni bilo. Nato sem stopila v stik z ostalimi občinami v upanju, da si bomo pri njih lahko do objave razpisa »izposodili« uslužbenca. Za krajše obdobje nam je na pomoč priskočila občina Doberdob z eno svojo uslužbenko, ki nam je bila na voljo nekaj ur tedensko, druge občine pa si zaradi kadrovske podhranjenosti tega niso mogle privoščiti,« pojasnjuje Padovanova in poudarja, da so tako števerjanski upravitelji kot občinski uslužbenci v tem času naredili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi bilo nevšečnosti za občane čim manj: »Pomagali smo si tudi z agencijo, s katero smo podpisali pogodbo. Kljub temu so nekatere občine na izkaznico morali počakati nekaj dni, na druge dokumente - npr. družinske liste, ki terjajo več dela - nekoliko dlje. Občanom se zahvaljujem za potrpežljivost, uslužbencem pa za požrtvovalnost.«

Razpis za zaposlitev uslužbenca na matičnem uradu je Občina Števerjan objavila aprila. Med pogoji je bilo seveda tudi znanje slovenščine. »Prijavilo se je 47 kandidatov. Pisna naloga bo na vrsti prihodnji teden, računamo na to, da bo sredi junija zmagovalac natečaja že nastopil službo. Še dobro, da se je prejšnji uslužbenec upokojil decembra. Če bi se za to odločil januarja, bi zaradi spremembe zakonodaje sploh ne mogli objaviti razpisa,« zaključuje Padovanova.

S pomanjkanjem osebja se ne sooča le Števerjan. »Tudi mi smo kadrovske podhranjeni, manjkata nam dva uslužbenca. Posledično je vodenje uradov in služb dokaj naporno,« poudarja doberdobski župan Fabio Vizintin, po katerem bi se lahko v kratkem občina znašla v še večjih škripcih. »Poleti se bo upokojil občinski delavec. Če bi se to zgodilo lani, bi lahko po sprožitvi postopka mobilnosti objavili razpis, nova pravila pa nam tega ne omogočajo. Videli bomo, kako in kaj,« pravi Vizintin, po katerem ustvarja mobilnost osebja malim občinam velike preglavice, saj si uprave med sabo »kradejo« uslužbenca.

To lahko potrdijo tudi na sovojenjski občini, o kateri smo poročali v prejšnjih dneh. Prve dni maja je namreč dose-danji vodja tehničnega urada nastopil novo službo v Gonarsu, zato bodo morali poiskati namestnika. »Z Občino Gonars smo podpisali šestmesečni sporazum, na podlagi katerega bo Paolo Nonino dvakrat tedensko še vedno pri nas. To mu bo omogočilo, da izpelje do konca nekatere projekte, medtem pa si bomo morali mi priskrbeti novega vodjo tehničnega urada preko postopka mobilnosti,« pravi županja Alenka Florenin. **(ale)**

NOVA GORICA - Optimizem

Gospodarski kazalniki se dvigujejo

Na regijski gospodarski zbornici, za vodu za zaposlovanje in Agenciji za javno-pravne evidence in storitve (Ajpes) v Novi Gorici so optimistični glede gospodarskih kazalnikov v Goriški regiji. Stopnja brezposelnosti pada, blagovni izvoz regije je že drugo leto zapored večji kot v predkriznem letu 2008, neto čisti dobiček na ravni regije pa se je leta 2014 podvojil in lani dodatno povečal še za tretjino.

»Lahko smo zmerno optimistično razpoloženi, saj stopnja brezposelnosti že nekaj časa pada,« zatrjuje Vesna Petric Uran, direktorica novogoriške območne službe Zavoda za zaposlovanje Slovenije. Brezposelnost v regiji je 10-odstotna in je nižja od slovenskega povprečja, ki znaša 12,6 odstotkov. Pada tudi število registriranih brezposelnih, konec aprila je bilo na Goriškem, v Idriji, Tolminu in Ajdovščini - to so območja, ki jih pokriva novogoriški zavod za zaposlovanje - 4.453 registriranih brezposelnih oseb. Največji padec brezposelnosti glede na laniški april je na območju enote Nova Gorica: kar 13,4-odstotni. »Zelo smo veseli tudi tega, da je število zaposlitev večje kot število prijav na zavod,« dodaja Petric Uranova.

Ne glede na razveseljive rezultate pa se na novogoriškem zavodu za zaposlovanje spopadajo z izzivi, ki jih prinaša najvišja stopnja brezposelnih oseb, starih več kot 50 let v državnem povprečju, nad slovenskim povprečjem sta še deleža brezposelnih oseb brez izobrazbe in oseb s terciarnim izobrazbo. Tudi napovedi do konca letošnjega leta so tudi optimistične. »Pričakujemo nadaljnje nižanje brezposelnosti, saj prognoze kažejo na okrepitev gospodarske rasti. Nadejamo se več zaposlitev in odpiranja novih delovnih mest, še zlasti na po-

Predelovalna dejavnost v Goriški regiji beleži rast

FOTO K.M.

dročju predelovalnih dejavnosti,« zaključuje Petric Uranova.

Gospodarske družbe so v lanskem letu še dodatno izboljšale rezultat poslovanja. »Neto čisti dobiček znaša v vseh prihodkih kar 5 odstotkov, kar je najvišji delež v zadnjih desetih letih. Lahko bi rekla, da gospodarstvo v regiji prav v letu 2015 izkazuje najboljši rezultat poslovanja,« pojasnjuje Mara Kos Maver, vodja območne izpostave Ajpesa. Na ravni regije se je izboljšala tudi plačilna disciplina, število pravnih oseb in samostojnih podjetnikov z blokiranimi računi se zmanjšuje, prav tako tudi povprečni dnevni znesek blokade. Tudi vsi pomembnejši kazalniki gospodarjenja, finančne stabilnosti, likvidnosti so se po besedah Kos Maverjeve izboljšali oziroma kažejo najvišje vrednosti v zadnjih petih letih. »Družbe in samostojni podjetniki so povečali tudi zaposlenost - lani je bilo v družbah več kot 500, pri samostojnih podjetnikih pa za okoli 200 več zaposlenih glede na predhodno leto,« našteva.

V regiji po deležu neto čistega dobička prednjači občina Idrija, kjer se ustvari

kar 36 odstotkov neto celotnega čistega dobička, sledita pa občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba.

Po ocenah Ajpesa se glede na podatke prvega četrtletja v regiji letos lahko nadejajo podobnih rezultatov kot lani. Temu pritrjujejo tudi na novogoriški območni enoti Gospodarske zbornice Slovenije. »Podatki o blagovni menjavi v regiji za lansko leto so spodbudni. Lani je regija izvozila za skoraj 12 odstotkov več v predkriznem letu 2008, pri uvozu pa regija nazaduje za omenjenim kriznim letom, saj je za skoraj dva odstotka manj uvozila kot tedaj,« pojasnjuje Nevenka Volk Rožič, direktorica novogoriške območne GZS. Regija je lani izvozila za 1,2 milijardi, uvozila pa za 880 milijonov evrov. Top izvozne partnerice goriške regije v lanskem letu so Italija, Nemčija in Francija, izvozne pa Italija, Nemčija in Avstrija. Tudi na področju turizma so gibanja spodbudna: v severnoprimerški regiji se je povečalo število namestitev, po drugi strani tudi število gostov, precej več je domačih gostov, povečuje se tudi število prenočitev.

Katja Munih

DOBERDOB - Goljufi

»Vaš sin potrebuje denar za odvetnika«

»Dober dan, posredovati vam moram slabo novico: vaš sin je imel prometno nesrečo. Ne bodite v skrbeh, nič hudega se mu ni zgodilo. Zdaj je na poveljstvu karabinjerjev, prosil me je, naj vas pokličem. Potrebuje denar, da lahko plača odvetnika. Svetujem vam lahko enega, ki je zelo izkušen.« S takimi ali podobnimi besedami skušajo goljufi po vsej Italiji prepričati nič hudega sluteče občane, naj jim izročijo večje vsote denarja. Svoje žrtve navadno izbirajo med starostniki, ki jim večkrat nasedejo, včasih pa naletijo na manj naivne tarče.

Pred časom smo poročali o Goričanki, ki je prejela podoben klic, zadnje čase pa take goljufije beležijo tudi v Laškem. »Karabinjerji so mi sporočili, da se je več takih goljufij ali poskusov goljufij zgodilo v Trzinu in okolici; k pozornosti vabijo tudi naše občane,« pravi doberdobski župan Fabio Vizintin in nadaljuje: »Goljufi najprej opazujejo svoje tarče in skušajo razumeti, kako se imenujejo njihovi sinovi ali drugi ožji sorodniki. Nato si prisrbijo njihovo telefonsko številko ali stopijo z njimi osebno v stik. Sogovornika prepričajo, da so karabinjerji, policisti ali finančni stražniki ter da je eden izmed njegovih sorodnikov iz tega ali onega razloga na njihovem poveljstvu. Nato svetujejo odvetnika, ki bi lahko za določeno vsoto - denimo 200 evrov - rešil vse težave. Občane vabim, naj bodo previdni in naj ne izročajo denarja neznancem.«

Da so zlikovci, ki uporabljajo tovrstne goljufije, prišli tudi na Goriško, je nedavno opozorila goriška kvestura. Goriški policisti so prejeli več klicev občanov, s katerimi je stopil v stik »odvetnik Molinari«: dejal jim je, da so njihovi sinovi imeli prometno nesrečo in da so na poveljstvu karabinjerjev. Ker naj bi sin oz. hčerka ne plačala zavarovanja, bi morali starši »prispevati« med štiri in pet tisoč evrov. »Goričani, ki so jih goljufi skušali prepričati, naj jim izročijo denar, se k sreči niso pustili zavesti. Občane vabimo, naj bodo previdni, in naj takoj pokličejo varnostne organe, če dobijo sumljiv klic,« pravi goriški policisti. **(ale)**

GORICA - Občina izbrala gradbeno podjetje

Obnova čaka 15 ulic

Dela naj bi se začela poleti - V mestnem središču bodo obnovili ulice Duca d'Aosta, Manzano, Crispi, De Gasperi in Alviano

Goriška občina je imenovala gradbeno podjetje, ki mu bo zaupala obnovo petnajstih ulic in trgov v goriškem mestnem središču in predmestju. Dela, ki so vredna 780.000 evrov in se bodo predvidoma začela poleti, si je zagotovilo podjetje Mari&Mazzaroli iz Trsta, ki je na razpisni ceni ponudilo 31,6-odstotni popust. V gradbena dela bo torej občina vložila 533.270 evrov, stroški za varnost na gradbišču bodo znašali 40.000 evrov.

Obnova ulic je vključena v triletni načrt javnih del za obdobje 2015-2017. V okviru projekta bo lepši videz dobilo središče Ločnika, kjer bodo prenovili od-

sek Ulice Udine med Ulico Visini, Trgom San Giorgio in Dvorom San Carlo. V Gorici bodo na novo asfaltirali ulice Duca d'Aosta, Manzano, Crispi in De Gasperi. Gradbeni delavci bodo poskrbeli tudi za prenovu Ulice Alviano, ki s parkirišča pri Rdeči hiši vodi v mestno središče; v severnem delu mesta bodo asfaltirali cesto med dvema krožiščema na Trgu Medaglie d'Oro - Gorišču. Ob vходу v Gorico na ločniški strani bodo asfaltirali in uredili Cesto Marinai d'Italia, prenove bosta deležni tudi Ulica Madonnina del Fante in podgorska Ulica IV Novembre ob predoru Baruzzi. Nedaleč stran bodo na novo asfaltirali še Ulico Grappate med

krožiščema z ulicama Sottomonte in Brigata Re. Cesto na Majnicah bodo asfaltirali od hišne številke 2 do hišne številke 50, kjer pristojnost nad prometnico prevzema podjetje FVG Strade. Nov asfalt bosta dočkala tudi Drevored 20. septembra in odsek Svetogorske ulice med križiščem z Ulico Collodi in državno mejo, ki je najbolj dotrajan. V Ločniku bodo asfaltirali še cesto v zaselku San Roc di Luzzin od križišča z Ulico Collodi do meje med goriško občino in Mošom. »Že zdaj lahko napovem, da bomo denar, ki smo ga prihranili na razpisni ceni, vložili v obnovo drugih ulic,« je povedal goriški župan Ettore Romoli. **(ale)**

Ulica Alviano v Gorici

BUMBACA

GORICA - »Obuti maček« v postavitvi O'Klape

Navdušujoče, presenetljivo

Kar smo v nedeljo doživeli v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, je bilo navdušujoče in presenetljivo. Predvsem pa spodbudno, ker je protagonist bila ustvarjalna mladina.

V okviru predstav, ki jih Center Bratuž in Zveza slovenske katoliške prosvete ponujata pod naslovom *Iskrivi smeh na ustih vseh*, je gledališka skupina O'Klape krstno uprizorila *Obutega mačka*. Za *mijauzikel* avtorja Andreja Rozmana Roze, ki je nastopajoče počastil s svojo prisotnostjo, je izvirno glasbo napisal goriški skladatelj mlajše generacije Patrick Quaggiato, režirala pa ga je Sanja Vogrič, ki ji je ob strani stal mentor Franko Žerjal. Quaggiatove in Žerjalove zasluge že poznamo in njuno

»Resda se vsak zase sam odloči, kam pride ali stopi ali skoči. A da ima voljo in želje, mora imet prej veselje.« Veselja za to, kar so počenjali, so imeli igralci na pretek

delo cenimo, tokrat pa smo bili priče režij-skemu podvigu mlade Sanje in kakovostnemu preskoku O'Klape.

Kvalitete postavitve, ki so se zlivale v dovršeno celoto, so bili poleg glasbe, ki ima prizvoke različnih žanrov in se usidra v uho, še scena - domiselna in mnogolična -, kostumi, ki so bili pri dvorjanih razkošni, glasovi - sveži in uglašeni -, plesne točke, dober ritem besedila v verzih, posejanega z duhovitostmi, predvsem pa odlični igralci, prav vsi: Kea Vogrič (Maček), Patrik Cingerli (Matic oz. markiz Karabas), Ema Terpin (princeska Marjetica), Manuel Persoglia (kralj), Simon Čavdek (grof Bradavšek), Lenart Vogrič (sodnik in dvorni paž), Iris Gulin (pomočnica in dvorna dama) in Sanja Vogrič, ki je lahko odi-

Matic - Patrik Cingerli z Mačkom - Keo Vogrič

BUMBACA

grala le kraljico, tako dobro je obvladovala kronanega soproga in, kot režiserka, dogajanje na odru. Ob osmih igralcih so štirje mladi premikali scene, trije pa zagotavljali tehnično pomoč. Najmlajši med njimi obiskujejo prvi razred nižje srednje šole, najstarejši pa četrti razred višje srednje šole.

Obuti maček je *mijauzikel* o mlinarjevem sinu Maticu, ki podeduje mačka v žaklju. Čeprav se ga želi sprva znebiti, kmalu spozna, da je ravno maček njegove sreče kovač. »Vse je mogoče, če se le hoče ... Na srečo se tudi nesreča dobro konča ... In na koncu dobro vedno zmaga,« nas pouči enourna igra o prepovedani ljubezenski zgodbi s srečnim razpletom, ki poleg otrok nagovarja tudi odrasle, ko na primer prikaže, kako

ima oblast rada darove in laskavce. *Mijauzikel* Rozmana Roze zaključí mačkov poduk: »Resda se vsak zase sam odloči, kam pride ali stopi ali skoči. A da ima voljo in želje, mora imet prej veselje.« Veselja za to, kar so na odru počenjali, pa so imeli člani goriške O'Klape na pretek. Ker so v igri uživali, je od igre uživalo tudi občinstvo, ki je dvorano napolnilo do zadnjega sedeža, ter nastopajoče nagrajevalo z odzivanjem in glasnim ploskanjem. Poleg igralcev, režiserke, sodelavcev in Rozmana Roze so ob koncu bučno zaploskali še Katerini Ferletič, od samih začetkov vodji gledališke skupine.

Ko smo po predstavi odhajali iz Centra Bratuž, nam je bilo jasno, kje se pretaka mlada, živa in sveža kultura. (*ide*)

Na odru dvorna dama - Iris Gulin in princeska Marjetica - Ema Terpin (levo), dvorni paž - Lenart Vogrič (zgoraj)

BUMBACA

GORICA

Nežka Figelj in Iran-Izrael

Jutri ob 20.30 bo na Srečanju pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž govor o mednarodni politiki in Bližnjem vzhodu. Nežka Figelj, goriška Slovenka, ki je magistrski študij na temo varnosti in diplomacije opravila v Tel Avivu, bo predavala na temo *Iran-Izrael: privilegirani ali sovraženi odnos?*. Spregovorila bo tudi o svojem življenju v Izraelu, kjer je delala na slovenskem veleposlaništvu, dalje o iranskem jedrskem programu in na posledicah umika sankcij zoper Iran. Večer, ki ga prireja Center Bratuž in Krožek Anton Gregorčič, bo povezoval Renato Podbersič.

NOVA GORICA - Ministrstvo prejelo vlogo

Končno zanimanje za obnovo vile Rafut

Slovensko ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je v zvezi z javnim razpisom, s katerim iščejo zasebnega partnerja pri obnovi in umeščanju vsebin v vili Rafut, prejelo eno vlogo, so za Primorski dnevnik potrdili na ministrstvu. Informacij o tem, kdo bi bil zainteresirani potencialni partner, ne dajejo. Povedali so le, da bodo o primernosti vloge odločili po njeni preučitvi. »V kolikor se bo izkazalo, da so izpolnjeni pogoji in da je projekt upravičen do izvedbe projekta po modelu javno-zasebnega partnerstva, bo ministrstvo pri nadaljnjih postopkih ravnalo v skladu z zakonom o javno zasebnem partnerstvu,« so še pojasnili. Prejetje vloge sicer še ne pomeni, da bo obnova tudi stekla, razpis pomeni bolj ali manj zbiranje informacij o interesu.

Omenjena vloga je prispela v času drugega podaljšanja razpisa, s katerim ministrstvo in novogoriška mestna občina iščeta partnerja, ki bi vložil finančna sredstva v obnovo vile v za ta konec Evrope edinstvenem neoislamskem slogu. Ocenjena vrednost prenove znaša 3 milijone evrov brez DDV. Zanj so bili že marca lani izdelani ustrezni investicijski in drugi dokumenti (dokument identifikacije investicijskega projekta, konservatorski načrt, idejna zasnova, predinvesticijska zasnova in investicijski program), ki so bili podlaga za začetek po-

Vhod v park vile Rafut

FOTO KM.

stopka preverjanja zainteresiranosti izvedbe javno zasebnega partnerstva.

Projekt prenove obsega obnovo in ureditev nepremičnin v sklopu t.i. rafutskega parka z vilo. Med cilji, ki jih sleduje projekt, so med drugim ohranitev kulturne dediščine, naravnega spomenika in naravne vrednote državnega pomena, oživitve vile Rafut z vnosom primernih vsebin in prezentacija zgodovinskega in kulturnega objekta, oživitev rafutskega parka kot javnega parka, namenjenega širšemu krogu obiskovalcev. V projektu prenove pa je med drugim v načrtu prenova vile in drugih objektov znotraj parka. (*km*)

GORICA - Inštitut za srednjeevropska srečanja ICM

Petjezični bratje

Pol stoletja delovanja inštituta bodo praznovali z razstavo in nizom dogodkov

Fratelli-Bratje-Fradis-Brüder-Brothers: pod tem večjezičnim geslom bo potekal niz dogodkov, ki ga goriški inštitut za srednjeevropska srečanja ICM prireja ob svoji 50-letnici s podporo Pokrajine Gorica, Občine Gorica, Fundacije Goriške hranilnice, Trgovinske zbornice in Dežele FJK. Z večjezično razstavo, ekskurzijo, srečanji in katalogom se bodo spomnili obiska Giuseppeja Ungarettija v Gorici, kjer se je pesnik 21. maja 1966 udeležil prvega posveta ICM, razgledanih mož, kot sta bila župana Michele Martina in Joško Štrukelj, ter 50-letnega dela inštituta na področju kulture in medkulturnega zblizevanja.

Dogodke so predstavili pokrajinski odbornik za kulturo Federico Portelli,

predstavnik inštituta ICM Nicolò Fornasir, župan Ettore Romoli, predsednik bančne fundacije Gianluigi Chiozza ter ravnateljica in kustosinja Pokrajinskih muzejev, Rafaela Sgubin in Alessandra Martina. Ravno v palači Attems-Petzenstein, kjer imajo sedež Pokrajinski muzeji, bodo jutri ob 18.30 odprli razstavo o nastanku, poslanstvu in prehojeni poti inštituta ICM, pri snovanju katere sta sodelovala študijski center Rizzatti in revija Iniziativa Isontina. V petek ob 10. uri bo v palači Attems-Petzenstein srečanje o prihodnosti inštituta (sledil bo voden ogled razstave), ob 17.30 pa bo na gradu podelitev priznanj ob 50-letnici inštituta. Ob 19. uri bo koncert orkestra Thomas Schippers. V soboto, 14. maja, bodo v sodelova-

nju s prevoznim podjetjem APT organizirali ekskurzijo: ob 9.30 se bodo udeleženci iz Ulice Mazzini, kjer ima ICM svoj sedež, podali do kipa in rojstne hiše Carla Michelstaedterja in sinagoge v Ascolijevi ulici; ob 11. uri bo avtobus izpred palače Attems-Petzenstein odpeljal proti Rožni Dolini, kjer si bodo ogledali judovsko pokopališče; sledil bo ogled pokopališča v Mirnu; ob 13. uri bo na vrsti ogled »Ungarettijevega Krasa« in madžarske kapelice pri Vižintinih. Vrnitev v Gorico je predvidena ob 17. uri; udeleženci bodo z avtobusa izstopili na meji med Škabrijelovo in Erjavčovo ulico, kjer namenjajo nekdanjima županoma Gorice in Nove Gorice Martini in Štruklju postaviti spominsko znamenje, nato se bodo odpra-

Joško Štrukelj

Michele Martina

vili do skupnega trga pred novogoriško železniško postajo. Sledilo bo družabno srečanje na turistični kmetiji pri Beponu. Dva dogodka prirejata tudi v okviru zgodovinskega festivala eStoria. Prvi bo 19. maja v avditoriju klasičnega liceja Dante Alighieri, kjer bo Quirino Principe govoril o Srednji Evropi in Gorici, drugi pa 21. maja v palači De Bassa, kjer se bo novinarka časopisa Avvenire Lucia Bellaspiga pogovarjala z udeležencema prvega srečanja inštituta

ICM Renatom Tubarom in Sergiom Tavanom. V ponedeljek, 30. maja, bodo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice predstavili novo številko revije Iniziativa Isontina, ki bo posvečena 50-letnici, 10. junija pa bo v palači Attems-Petzenstein predstavitev kataloga razstave. Slednja bo v Gorici na ogled do 12. junija, nakar bo po Fornasirjevih besedah odpotovala v druga mesta in države, in sicer v Ljubljano, Budimpešto, Dunaj in Bratislavo. (*ale*)

OSLAVJE - Dela so zaključena

Kostnice ne bo več zalival dež

Petkov vodeni obisk (levo) in nova streha (desno)

FOTO VIP

Kar nekaj let je bilo potrebnih, da so se pristojne oblasti - ministrstvo za obrambo in ustanova Onorcaduti, ki skrbi za grobove padlih vojakov - odločile za obnovo vojaške kostnice na Oslavju. Nujno potrebno je bilo zlasti popravilo kupolaste strehe, ki so ji že pred leti sunki vetra in toča odtrgali več plošč iz pleksi stekla, tako da je dež imel prost vstop v notranjost kostnice. Zaradi vode so tudi odpadle nekatere opažne zidne plošče, obiskovalcem pa ni bil več dovoljen vstop v podzemne prostore, kjer je kripta z generali in odlikovanci ter vstop v tri stranske stolpe s posmrtnimi ostanki 36.000 neznanih vojakov. Vse te prostore je ob deževju zalivala voda.

Po dolgih letih zgražanja in protestov zaradi tolikšne brezbriznosti je ministrstvo za obrambo končno prižgalo zeleno luč in se lotilo prepotrebnih popravil. Dela so ste-

kla septembra lani, pred dnevi pa je bil obnovljen objekt predan svojemu namenu.

Ustanova Onorcaduti s sedežem v Redipulji in goriška občina sta v petek pripravili vodeni obisk obnovljenega objekta, ki se ga je udeležilo dokaj skromno število ljudi. Najprej so se udeleženci zbrali v osrednjem pritličnem prostoru kostnice, kjer sta jih pozdravila polkovnik Norbert Zorizzo, direktor kostnice v Redipulji, pod katero spada tudi oslavskega objekta, in goriški župan Ettore Romoli. Polkovnik Zorizzo je opisal opravljena dela, od kritine iz pleksi stekla in sistemov odvodnjavanja do pritrditve novih opažnih plošč ter namestitve novih in močnejših svetlobnih teles. Najbolj se je seveda pomudil pri popravilu strehe, ki je bila glavni krivec za vse nevšečnosti. Kot je sam povedal, se strošek opravljenih del suče okrog 330.000 evrov,

ki jih je prispevalo obrambno ministrstvo. Župan pa se je zahvalil vsem, ki so si prizadevali, da bo ob stoletnici prve svetovne vojne kostnica pridobila dostojanstven videz. Dodal je, da bo prenovljeni objekt veliko bolj vabljiv tudi za turiste.

Skozi dolge hodnike in v spodnjo kripoto sta udeležence slovesnosti vodila zgodovinarja Fabio Pascolutti in Silvo Stock, ki sta povedala marsikaj zanimivega in manj znanega o krutosti vojne, ki je zahtevala ogromno žrtev med vojniki udeleženi državi. Med žrtve ne sodijo le umrli vojaki, sta še posebno izpostavila, temveč tudi hudi ranjenci, invalidi in psihično prizadeti, ki jih je bilo vsaj enkrat več kot padlih. V kostnici na Oslavju je svoj zadnji dom našlo skoraj 60.000 umrlih (nekaj je tudi avstro-ogrskih vojakov raznih narodnosti), več kot polovica pa jih je še vedno brez imena. (vip)

SKGZ - Klepetalnica Goriškega loka

Dvojezična dediščina pokrajine: komu in kako?

Na jutrišnjem soočanju Mara Černic, Vesna Tomšič in Marjeta Kranner

V obdobju reform in racionalizacije ustroja javne uprave predstavljajo dobre prakse na področju dvojezičnega poslovanja goriške pokrajine dragoceno premoženje, ki ga ne gre zapraviti. O tem bo tekla beseda na nocošnjem Goriškem loku v organizaciji združenja Darko Bratina in SKGZ ob udeležbi pokrajinskih odbornic Mare Černic in Vesne Tomšič ter funkcionarke Marjete Kranner, ki je bila v vseh teh letih glavni akter urada za dvojezičnost pri Pokrajini Gorica.

»Levosredinska uprava goriške pokrajine je še posebno v zadnjih mandatih po odobritvi zaščitnega zakona redno in dosledno spoštovala norme o dvojezičnem poslovanju ter vidno ovrednotila slovenski jezik v vseh oblikah, od smerokazov na pokrajinskih cestah in trijezičnih tabel pred vsemi višješolskimi poslopji do večjezičnega naziva Pokrajine v raznoraznih oblikah. Vse to ni izzvalo negodovanja v središču Gorice in niti na podeželju: edini izraz nasprotovanja so pred leti za beležili v Gradežu. Delo, ki ga je opravila Pokrajina, je torej odličen primer dobrih praks na področju uvajanja dvojezičnosti v javnih upravah. Tega še zdaleč ni naredila npr. videmska pokrajina, ki še danes kaže prezir do slovenske manjšine,« pravijo organizatorji srečanja in izpostavljajo, da se ob uvajanju reforme lokalnih uprav in ukinitvi pokrajine resno postavlja vprašanje, kdo bo prevzel vlogo goriške pokrajine pri vrednotenju slovenskega jezika v javnosti in kdo bo še naprej vodil vse projekte in načrte, ki jih je sedanja pokrajinska uprava nastavila na ravni dobrososedskih odnosov in čezmejne sodelovanja. »Goriška občin-

Napis na pročelju pokrajinske palače

ska uprava še vedno nekoliko zadržano obravnava manjšinske teme in le pod določenim pritiskom spoštuje norme o dvojezičnosti. Zadeve so se sicer v teh letih nekoliko izboljšale z možnostjo uporabe slovenskega jezika med sejami občinskega sveta in s postavitvijo dvojezičnih smerokazov, izvajanje zaščitnega zakona pa še vedno ni samoumevno,« pravijo prireditelji.

Moderator David Sanzin bo z nocošnjimi gostji obravnaval vsa ta vprašanja in tudi s sodelovanjem občinstva skušal izluščiti nekaj predlogov, ki bi jih manjšinske organizacije lahko predstavile pristojnim institucionalnim sogovornikom. Klepetalnica Goriškega loka se bo začela ob 18. uri, potekala bo v prostorih Trgovskega doma.

SABOTIN - Na predvečer obletnice zaključka vojne

Trinajsti prižig

Puntar o turbokapitalizmu, Aldo Rupel pa o napisih iz prvih poveljnih let

Na Sabotinu titovke, zastave, napisi, bakle in razgled

FOTO ANDREJ PEZDIR

Na predvečer obletnice zaključka druge svetovne vojne so na Sabotinu spet zagorele bakle in izpisale ime »Tito«. Prižig s kratkim priložnostnim programom je trinajsto leto zapored pripravilo društvo 25. maj, ki je povezano z območno Zvezo borcev v Novi Gorici. Društvu so se v zadnjem času pridružili člani gibanja Puntarji, katerih program je posodabljanje osnovnih misli o svobodi, povezani s pravično socialno družbeno ureditvijo. V tem smislu je izzvenel glavni govor, med katerim je eden od Puntarjev brezkompromisno ocenil sedanje stanje v Sloveniji z vse prodornejšim turbokapitalizmom na pohodu, razprodajo narodovega premoženja, ki je nastajalo nekaj desetletij po vojni, in socialnim razslojevanjem v škodo večine prebivalstva ter v korist ozkega kroga raznih lobijev.

Okrog osemdeset udeležencev je z zastavami

in različnimi sporočilnimi napisi na majicah prišlo do napisa še največ po grebensi stezi, a tudi po poboji iz solkanske smeri. Posamezniki so prišli iz Novega mesta, Postojne in Ljubljane. Na *ad hoc* povabilo prireditelja je vsem spregovoril tudi prof. Aldo Rupel iz Gorice, ki je zadovoljil njihovo radovednost glede razširjenosti raznih napisov, gesel in parol, ki so bile na italijanskem goriškem ozemlju izpisane v prvih dveh poveljnih letih in tudi kasneje. Mogoče je za bralce zanimivo vedeti, da je takšnih napisov od tržiške ladjedelnice do Krmanske gore, vključno s spomeniki, več kot osemdeset.

Ekipa mladih gasilcev je budno sledila dogajanju, da ne bi bakle slučajno povzročile požara. Nevšečna, a kratka ploha jih je pomirila. Večer se je nadaljeval ob igranju harmonike, petju in obroku pasulja.

DOBERDOB - Državno šahovsko prvenstvo

Dekleta osnovne šole so se uvrstila v finale

Dekleta, ki obiskujejo peti razred osnovne šole Prežihovega Voranca v Doberdobu, že nestrno pričakujejo, da se bodo udeležila državnega šolskega tekmovanja, ki bo potekalo med 12. in 16. majem v Sibarju v Kalabriji. V državni finale so se uvrstila na deželno tekmovanje, ki je potekalo v Vidmu in na katerem so osvojila prvo mesto.

Omembo zasluži tudi skupina doberdobskih srednješolcev, ki so na deželno tekmovanje dosegli absolutno prvo mesto. Igrali so, kot se za prveke spodobi, in zmagali šest tekem na šest. Zaradi drugih obveznosti nekaterih fantov pa se žal ne bodo mogli udeležiti državnega tekmovanja. Ravno ta zasedba se je že več let uvrščala na državna šahovska prvenstva. Leta 2013 se je v Montecatiniju potegovala celo za prvo mesto.

Na doberdobski šoli je šah prava tradicija, saj se z njim ukvarjajo že več kot petnajst let z zavidljivimi uspehi: vsa ta leta so se namreč uvrstili na deželna in državna prvenstva. Za to je najbolj zaslužen učitelj Lady Gergolet, ki učence spodbuja in vlija vanje ljubezen do šaha. To je igra, ki otroke povsem prevzame in se jim obrestuje tudi na drugih področjih. Učenje šaha na primer pozitivno vpliva na druge šolske predmete, saj igra zahteva daljšo koncentracijo, utrjevanje znanja in reševanje problemov. Mlade uč razmišljati, kaj njih delo bolj samozavestno in odgovorno, obenem jih vzgaja k poštenosti. V nekaterih državah je šah celo obvezen šolski predmet.

Učitelj Lady Gergolet

Dekliška ekipa, ki se bo udeležila državnega šolskega tekmovanja v Kalabriji

Starši učencev, ki obiskujejo doberdobsko šolo, pozitivno ocenjujejo to šolsko dejavnost in so ponosni na dosežke svojih otrok. Hvaležni so zato šoli, učnemu in neučnemu osebju, predvsem pa učitelju Ladyju Gergoletu, ki spodbuja učenje šaha in je »duša« šahovskih ekip. Ker pa se bo učitelj v kratkem upokojil, v Doberdobu upajo, da se bodo na šoli še naprej ukvarjali s šahom in dosegali tako izjemne rezultate.

Občina išče delavca

Goriška občina bo začasno zaposlila enega delavca. Sodeloval bo pri upravljanju skladišča, skrbel pa bo tudi za tiskanje dokumentov. Pogoji za prijavo je poznavanje osnovnih računalniških programov. Trajanje projekta je sedem tednov, predvidenih je 36 ur tedenskega dela. Zainteresirani naj se do 25. maja zglasijo na goriškem uradu za zaposlovanje v palači Pokrajine na Korzu Italia.

Kaj bo s Krasom 2014?

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo jutri, 12. maja, ob 17. uri drugo srečanje o nadaljnjem razvoju projekta Kras 2014+ po ukinitvi goriške Pokrajine. Pokrajinska uprava je nanj povabila razne interesne skupine in subjekte, ki so sodelovali pri projektu Kras 2014+. Zaključni posvet, iz katerega bo nastal programski dokument LAS Kras, bo 14. junija.

Policisti darovali kri

Pred goriško kvesturo je včeraj potekala skupinska krvodajalska akcija, ki sta jo priredila goriško združenje krvodajalcev in policija. Za darovanje plazme se je odločilo veliko število policistov; polovica izmed njih je ob tej priložnosti prvič darovala kri.

Večer s Tomincem

V goriških Pokrajinskih muzejih obeležujejo 150-letnico smrti Jožefa Tomina. Po predavanju Saše Quinzija bo danes ob 18. uri v palači Attens-Petstein srečanje z nekdanjo direktorico tržaških mestnih muzejev Mario Masau Dan, ki bo predavala na temo »Jožef Tominc: umetnost buržoaznih vrednot«.

Blažici še en mandat

Nadzorni svet družbe Elektro Primorska je na včerajšnji seji soglasno imenoval Uroša Blažico za predsednika uprave družbe Elektro Primorska. Nov mandat bo nastopil 1. julija. Blažica je tudi član odbora za energijo pri EZTS GO. (km)

Jutri Marušič in Lavrič

V Katoliški knjigarni na goriškem Travniku bo jutri ob 10. uri zgodovinar Branko Marušič v pogovoru s prof. Marijo Češcut predstavil svojo knjigo »Doktor Karel Lavrič (1818-1876) in njegova doba«. Kavbo ponudilo podjetje PrimoAroma.

Toni Capuozzo v Mošu

Drevi ob 20.30 bo v večnamenskem centru v Mošu srečanje z novinarjem Tonijem Capuozzom. Predstavil bo svojo knjigo »Il segreto dei marò«.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V MORARU
LAZZARI, Ul. Francesco Petrarca 15, tel. 0481-80335.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

Gledališče

ISKRIVI SMEH NA USTIH VSEH - Niz veseloiger ljubiteljskih odrov v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v nedeljo, 15. maja, ob 18. uri »Butalci« (Fran Milčinski), mladinski dramski odsek PD Standrez; informacije in rezervacije po tel. 0481-531445, info@centerbratuž.org in tel. 0481-538128,

Vinarstvo, tradicija in Brda v filmu

Iz filma »Terra Magica« avtorja Jureta Brecljnika

Kinoatelj je Hiša filma v Gorici prirejata filmski večer, ki bo posvečen vinogradništvu, razdeljeni med dvema državama, prizorišču zgodbe o neverjetnih ljudeh in njihovi ljubezni do sonca in zemlje, ki rojevata vino še iz časov rimskega imperija. Potekal bo jutri ob 20.30 v travniškem Kinemaxu, za vstopnico bo treba odšteti 4 evre. Projekciji bo sledilo druženje s filmarji in vinarji ob degustaciji vrhunskih vin.

Gorica je več kot primeren kraj za prikaz filmskih portretov protagonistov svetovno znanega briškega vinarstva. Večer se bo začel s projekcijo kratkometražnega filma »Rivocà« (Barnabil produzioni, 2015) italijanskih avtorjev Leonarda Modonutte in Luce Chinaglie, ki pripoveduje o prav posebni povezavosti med zemljo ter prebivalci italijanskih

brd in Furlanije. Film z angleškimi podnapisi dodatno plemenitijo glas pripovedovalca Omera Antonuttija in pričevanja v furlanskem jeziku. Nadaljevali bodo s portretom briških vinarjev »Terra Magica« (2015), ki ga je posnel pregledni umrla slovenski fotograf in režiser Jure Brecljnik, avtor nagrajenih kratkih in dokumentarnih filmov. Projekcija njegove filmske pripovedi o eni pokrajini v dveh državah bo premierno prikazana v Italiji in bo zato opremljena z italijanskimi podnapisi. Vinsko zgodbo čezmejnega ozemlja bodo s svojo prisotnostjo in vini začinili vinarji Joško Gravner, Stanko Radikon, Robert Princic, Aleš Kristančič, Matjaž Četrtič, Radko in Mitja Pulec, Salko in Marjan Simčič, Edi in Aleks Simčič, Stojan Ščurek, Primož Lavrenčič ter Vida, Rudolf in Marko Škočaj.

zskp_gorica@yahoo.it. Prirejata Kulturni center Lojze Bratuž in ZSKP.

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: danes, 11. maja, ob 20.45 »Non ti pago« (Eduardo De Filippo), nastopajo Gianfelice Imparato, Carolina Rosi, Nicola Di Pinto, Massimo De Matteo; informacije po tel. 0481-383602 (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), www3.comune.gorizia.it/teatro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: v četrtek, 12. maja, ob 20. uri premiera igre »Ondina« (Jean Giraudoux) s ponovitvijo v petek, 13., in soboto, 14. maja, ob 20. uri; v soboto, 14. maja, ob 10.30 bo v bralni sobi Gledališka igralnica z Medeo Novak; informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Captain America: Civil War«. Dvorana 2: 18.10 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 20.10 - 22.15 »Sole alto«. Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Al di là delle montagne«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Captain America: Civil War«. Dvorana 2: 17.30 - 19.50 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 22.00 »Captain America: Civil War«. Dvorana 3: 16.50 »Robinson Crusoe«; 18.20 - 21.15 »Captain America: Civil War« (digital 3D). Dvorana 4: 18.00 - 20.10 »Il traditore tipo«; 22.15 »The Boy and the Beast«. Dvorana 5: 17.15 - 19.50 »Sole alto«; 22.10 »La foresta dei sogni«.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V GORICI Ul. Brass 20: v četrtek, 12. maja, ob 18.30 glasbena pravljica »Čudežni zvok«, povzeto po pravljici bratov Grimm. Sodelovali bodo solisti, zbori in šolski orkester po zamisli Ambre Cossutta; informacije po tel. 0481-33288.

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v torek, 17. maja, ob 18. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici pri Novi Gorici koncert nagrajencev primorskih glasbenih šol na mednarodnih tekmovanjih »Mladi glasbeni biseri«; vstop prost.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA prireja dan odprtih vrat na sedežu na Korzu Verdi 51 v Gorici v soboto, 14. maja, od 9.30 do 12.30 ter brezplačne poskusne lekcije na Glasbeni matici v Gorici, Sovodnjah in Doberdobu; informacije po tel. 0481-530508, gorica@glasbenamatica.org.

TEČAJ ROBOTIKE organizira Dijaški dom Gorica v sodelovanju z e-Hišo v Novi Gorici. Potekala bosta dva tečaja in sicer: za učence in učenke od 7. do 10. leta v tednu od 13. do 17. junija, za učence in učenke od 11. do 14. leta od 20. do 24. junija. Tečaja, ki sta vključena v programe poletnih kampov Dijaškega doma, bosta potekala v e-Hiši v Novi Gorici; informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

MLADINSKI DOM vabi otroke od 6. do 14. leta na »Poletnosti 2016« z igrami, izleti, videodelavnico, kopanjem, adrenalinskimi pustolovščinami. Program: »Šala po šoli« dnevno središče (od 13. junija do 8. julija); »Video.lab narava« letovanje v koči z videodelavnico (od 20. do 24. junija); »Zeleni izziv« pustolovsko letovanje v koči (od 24. do 29. junija); »Šola za šalo« igriva priprava na začetek pouka (od 29. avgusta do 9. septembra); »1, 2, 3: Srednja!« uvod v srednjo šolo (od 5. do 9. septembra); Informacije in vpisi do 31. maja po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-6936603, mladinski-dom@libero.it, www.mladinskidom.it.

V MLADINSKEM DOMU je v teku vpisovanje k pošolskem pouku za l. 2016-17; informacije in vpisi do 31. maja po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-6936603, mladinski-dom@libero.it, www.mladinskidom.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo« - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

SPDG prireja v nedeljo, 15. maja, izlet na svetoče livade pod Golico, kjer že

cvetijo narcise. Odhod avtobusa iz Gorice ob 7.30. Predviden je približno poldrugo uro dolg (nezahteven) pohod s Planine do doma na Pristavi. Udeleženci, ki se za pohoda ne bodo odločili, se bodo z avtobusom pripeljali do doma na Pristavi. Popoldne ogled Finžgarjeve rojstne hiše. Informacije glede razpoložljivih mest in prijave po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času ter v četrtek, 12. maja, na sedežu društva.

»KNJIGA OB 18.03« - AVTOBUSNI IZLETI z odhodom s trga pred železniško postajo v Gorici: v nedeljo, 15. maja, »Brda in prva svetovna vojna« v spremstvu Pierluigija Lodija; v petek, 20. maja na temo publikacije, ki jo je uredil Mimmo Franzinelli »Giornale di Guerra di Benito Mussolini«; v soboto, 21. maja, arheološko potovanje v starorimsko cesarstvo: Ajdovščina, Zemono, Col, Ad Pirum v spremstvu Andreja Štekarja; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210, ali info@estoria.it od ponedeljka do petka 15.00-18.00.

Obvestila

ZSKD vabi v nedeljo, 22. maja, na enodnevno delavnico, ki bo v Terski dolini, v odkrivanju slovenskih ustanov in kulturno-naravnih točk. Izlet je namenjen mladim članom oziroma odbornikom od 14. do 30. leta starosti; informacije na gorica@zskd.eu, 0481-531495.

AŠKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja 2016, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Prvomajski ulici, 20 v Jamljah.

»POTOHODCI« - FOTOGRAFSKI TEČAJ »Osnove fotografije od A do H«, ki ga bo vodil Arne Hodalič, bo potekal 14. in 15. maja v Mestni galeriji Nova Gorica; informacije www.kulturnidom-ng.si.

MESEC ODPRTIH VRAT AŠZ DOM GORICA v mesecu maju z brezplačnimi vadbami: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sredo 16.45 - 18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolke (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 0481-33288, 329-2718115, domgorica@gmail.com).

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bo sledila predstavitev Zbornika ZSKD in članic ter tematske delavnice na temo: zborovstvo in glasbena dejavnost, društva 2.0 - nove vsebine in pristopi, blagajniško poslovanje in finance, mediji in učinkovitejša promocija društvenega delovanja ter o jeziku malo drugače. Število udeležencev je omejeno; prijave na info@zskd.eu, 040-635626.

Prireditve

PRAZNIK ŠPARGLJEV 2016 V OREHOVLJAH: danes, 11. maja, ob 19. uri bo v gostilni Makorič v Orehovljah etnološko-gastronomski večer na temo špargljev. Predaval bo etnolog Janez Bogataj o uživanju špargljev in belušev, sledila bo kulinarčna pakušnja z jedmi iz špargljev.

PRAZNOVANJE SV. KRIŽA V KOJSKEM: v petek, 13. maja, ob 19. uri predstavitev monografije »Poznogotški krilni oltar v cerkvi Sv. Križa v Koj-skem in življenje v Brdih v 16. stoletju« ter odprtje slikarske razstave Andreja Kosiča, v programu sodeluje MoPZ Srečko Kumar, sledi družabno srečanje. V soboto, 14. maja, ob 15. uri pohod med vinogradi in češnjami, zbirno mesto pri Sv. Križu, zaključek v športnem parku Rio Kojško, sodeluje OŠ Kojško; ob 18. uri zabavni program v športnem parku Rio Kojško ter otroške delavnice (ob slabem vremenu prireditve odpade). V

nedeljo, 15. maja, ob 16. uri križev pot z mašo pri cerkvi Sv. Križa, sledi družabno srečanje.

UNITRI Nova Gorica prireja v četrtek, 12. maja, ob 19. uri zaključno prireditev ob koncu študijskega leta v dvorani Pinta hotela Perla. Bogat kulturni program skupin UNTRI: folklor, citre, kitare, ples in orientalski ples, MePZ, skeč.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki (Carduccijski) ul. v Gorici bo v petek, 13. maja, ob 18. uri predavanje ob predstavitvi knjige »Il lungo viaggio di una chemise. Un'epoca attraverso un abito«, ki jo je napisal Fabrizio Casu. Prirejata združenje Amici dell'arte felice in Hic Caffè.

AŠKD KREMENJAK prireja v petek, 13. maja, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajška 20, zaključni nastop skupine Zumba Kids in gojencev diatonične harmonike. Gost večera bo otroški pevski zbor F.B. Sedej iz Števerjana pod vodstvom Martine Hlede.

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ v Fari (Strada Colombara 11) prireja v četrtek, 12. maja, ob 20.30 predavanji v sklopu niza, ki je posvečen mladim izobražencem: Giulia Tacchino bo predavala na temo zdravja in preventivne nege zob, Simone Kodermaz bo v predavanju povezoval fiziko in glasbo; več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540; vstop prost.

V PODTURNU v Gorici: ob 10-letnici odprtja župnijske dvorane »Incontro-Srečanje«: v četrtek, 12. maja, ob 20.30 bo srečanje s tržaškim pisateljem in pesnikom Ivanom Tavčarjem. **V NARAVOSLOVNEM IN GEOLOŠKEM MUZEJU** v Ul. Brigata Avellino v Gorici, naravoslovno združenje Alvisse Comel prireja niz predavanj ob petkih ob 17. uri: 13. maja bo o Sabotinu in njegovi zaščiti spregovoril Livio Poldini; informacije in najave po tel. 0481-392269, 342-8699900 ali na associazionenaturalisti.comel@gmail.com; vstop prost.

V DOBERDOBU bo v nedeljo, 15. maja, ob 15. uri voden ogled naravnega rezervata doberdobskega jezera ob odkrivanju rastlin v vlažnem območju, sledila bo predstavitev zelišč in njihova uporaba. Priporočana je primerna oprema. Ogled je brezplačen, prijava pa obvezna do zasedbe mest; informacije po tel. 333-4056800 ali infoforogog@gmail.com.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV SKRD JEZERO iz Doberdoba bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri v društvenih prostorih. Gostje večera bodo trio harmonik Dolina, učenci flavte pri Pihalnem orkestru Kras, Slavica Radinja, ki bo predstavila lepote Japonske; na ogled bosta razstava ročnih del tečajev pletenja, kvačkanja in klekljanja ter razstava izdelkov otrok, ki so obiskovali ustvarjalni laboratorij.

DIJAŠKI DOM prireja v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20, v petek, 27. maja, ob 18. uri muzikal »Matilda vse-mogočna« (režija, Andreja Benedetič); informacije www.dijaskidom.it.

Mali oglasi

PRODAJAMO lep, rdeč, metaliziran skuter Ovetto-MBK 50 cc, letnik 1999, v odličnem stanju, lepo vzdrževan, vedno v garaži. Plačana prometna taksa za leto 2016, komaj opravljen tehnični pregled, možnost ogleda; tel. 329-8973526.

Pogrebi

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Laura Brumati Cera (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.40) v stolnici in na pokopališču.

DANES V FOLJANU: 11.00, Carla Violin vd. Mazzon (iz tržiške bolnišnice ob 10.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRAJU SAN PIER: 11.00, Albina Zovic vd. Furlan v cerkvi v kraju Cassegliano, sledila bo upepelitev.

DANES V TURJAKU: 14.30, Aldo Chittaro (iz Trsta) v cerkvi in na pokopališču.

O NAŠEM TRENUTKU Manjšina in jezik na preprost način

ACE MERMOLJA

Pravijo, da sem v novinarskih poslih »kolumnist«. Beseda mi je zoprna, ker v slovenščini slabo zveni. Glavni- no članka bom zato posvetil kar jeziku, a ne morem, da bi ničesar ne zapisal o politiki: to za konec.

Z jezikom kot takim se na poglavljen način ukvarjajo jezikoslovci, sociologi, filozofi, komunikologi, nevrologi, vse do logopedov in podobnih strok. Za besedno umetnost je jezik to, kar je za kiparja les ali kamen in za slikarja barva. Slovenci v italiji nismo odsotni ne v umetnosti in ne v vedah, ki se ukvarjajo z jezikom. Ob jezikoslovcih imamo še nekaj sociologov in filozofov jezika. Objavlja- jo knjige in zanimive analize. Kot novinar vstopam v jezikovni prostor s krampom.

Realno stanje v manjšini je glede uporabljenega jezika napram knjižnemu jeziku slabo. V sami Ljubljani lahko poslušas obupne poulične špraje, vendar je okolje pretežno slovensko. Jezikovna osnova je slovenska in slovenski je melos v ozadju vsakdana. V zamejstvu je šum besednih valov italijanski. Zato ni v manjšini avtorja, ki bi v jezikovni bravuroznosti dosegal nekatere redke slovenske čarovnike besed, kot sta npr. Milan Jesih in Boris A. Novak. Večina naših ljudi govori vedno posebnjšo slovenščino. V medijskem pisanju ali branju besedil ločis to, kar nastaja v Trstu od tistega, ki nastaja v Ljubljani. V književnosti premoremo v manjšini nekaj vrhov, vendar ni njihova največja odlika neverjetno spret- no tkanje besed in glasov. Ob dejstvih ne bi pel črne maše, ampak bi sprejel razlike kot dejstvo in se posledično spopadal s stvarnostjo.

Moj recept je enostaven: šole, slovenske organizacije in posamezniki bodo morali skrbeti, da se bo med Slovenci v Italiji ohranila elita, ki bo solidno ohranila živ slovenski jezik in spremljala njegovo stalno spreminjanje in bogatenje. Zavestno ali nezavestno so podobno politiko ubrali na Koroškem. Na avstrijskem Koroškem, kjer živijo Slovenci, je v slovenskih vaseh veliko nemščine, za razumevanje slovenščine, npr. v gostilni, pa se moraš potruditi. Istočasno lahko poslušas po radiu, na predavanjih in v navadnem razgovoru ljudi, ki, izvzemši njihov "r", govorijo nadpovprečno čisto knjižno slovenščino. Majhna elita zna ustvarjati tudi odlične književne dosežke.

V Trstu in v Gorici je bilo v preteklosti drugače, danes pa se mi ne zdi realno ciljati na obsežen krog ljudi, ki bi govoril tako, kot bi želeli nekateri slovenisti. Vsi predlogi so dobrodošli. Lepo je npr. imeti mobilnik s slovensko pisavo, vendar ga večina nima in ga ne bo imela. Je pač tako. Dajem pomembnejši primer: dosegli smo pravico do dvojezičnih izkaznic, a jih večina Slovencev v Italiji nima, kot nima dvojezičnih volilnih potrdil in drugih danes razpoložljivih dokumentov. Nadalje: smiselni je predlog o jezikovni posvetovalnici. Ni pa jasno, kako naj bi delala. Novinarji, igralci in ostali polklicni uporabniki besed potrebujejo prisotnost lektorja, za katerega pa običajno ni sredstev. So pa tudi zadeve, morda manjše in cenejše, ki nam sproti bežijo in nekako zanikujejo našo deklarirano zavzetost za jezik.

Navajam drobna primera. Priso- stvoval sem gostilniškimi debatam, čemu Primorski dnevnik objavlja rubriko o avtomobilih, ki jo je pisal in jo še

danes (v manjšem obsegu) piše Ivan Fischer. Osebo se zanimam za avtomobile in sem rubriko bral. Ni šlo le za nove avtomobilске modele: naučil sem se po slovensko kar nekaj tehničnih izrazov. Če se povprečnemu zamejcu pokvari avtomobil v Ljubljani, se bo zelo težko zmenil s tamkajšnim mehanikom: »Mi ne dela cambio, morda je frizion...« Ljubljancan ga bo debelo gledal.

Pred leti je ZTT objavilo drobno knjižico o nogometu, ki je vsebovala risbe in slovenske izraze, za katere zamejci običajno uporabljamo italijanske (traversa, palo, rigor, fuorigioco itd.). Uredniki smo mislili, da bo imela publikacija lep odziv. Ni imela nobenega ali zelo skromnega. Pozneje je nekaj podobnega in po omenjenem zgledu objavljala Novi Matajur. Mislili smo na zbirko podobnih knjižic za šport, za hišne predmete, za avtomobil itd. Ustavili smo se pri prvem zvezku, ki je ostal večinoma v skladišču, čeprav smo ga ponujali. To seveda ni prav, kot ni prav mnogo stvari, za katere se zaklinjamo in navdušujemo in jih nato ne izpeljemo. Pri vprašanju jezika pa ne smemo biti le načelni. Prav tako ne smemo potovati med sanjami in opustiti stvarnost, ki jo živimo in to tudi na jezikovni ravni. Toliko o jezikovnem vprašanju, sedaj pa še par misli o politiki.

Sedanje politično dogajanje v Italiji se srečuje z mnogimi izzivi, vendar izstopajo vprašanja in obrazi, ki so medijsko privlačni. Drugega ni. Oziroma, v grobi sintezi bi lahko napisal naslednje: pričela se je politična nevihta, ki se bo stopnjevala do pomembnih občinskih volitev v nekaterih prav tako pomembnih mestih. Nato se bo spremenila v vihar in pred ustavnim referendumom postala ciklon z namenom, da odpihne Renzija, njegovo vladno in samo Demokratsko stranko. Noben levsosredinski voditelj ni ostal na krmilu države več kot dve leti ali približno. Nista ostala ne Prodi in ne D' Alema. Za daljše obdobje je uspelo vladati Craxiju, vendar je moral prodati dušo hudiču ter pogubiti sebe in socialistično stranko.

Ne bi se zaustavljal pri krivdah. Premier Renzi je v samozavesti zmagovalca pozabil na preprosto pravilo, da je v državi z večinsko desno mentaliteto lažje zmagati, kot pa ostati na vladi. Ustvarilo se je pač negativno ozračje (v DS, v politiki nasploh, v medijih, v državnih aparatih itd.), ki se lahko jeseni zavrti v vrtincu orkana, ki bo odpihnil Renzija. Nato bodo ponovno volitve in gledali bomo novo zgodbo. Osebo dvomim, da je za vsem tem kak- ka posebna režija. Več elementov se združijo v vihar in ostaneš bres strehe nad glavo. Videli bomo, če je moje predvidevanje pravilno. Vsekakor so fanfare za Renzija iz časov zmage na evropskih volitvah utihle, ali vsaj njihov zven je danes šum. V hrupu in jezi, ki obdajata premiera, žal ne najdem novih načrtov in predlogov. V ospredju vseh medijev in debat o pravem redu pa se znajde župan, ki je dal čez pol- letje v upravo bazen prijateljskemu društvu. Ukradel je jabolko, a se zdi, da je vdrl v trezor osrednje italijanske banke. Strinjamo se, da naj bodo župani pošteni, a še cerkev loči smrtni greh od manjših grehov, za katere ni predviden zapor, pardon, pekel. Sodstvo ne: vse- eno je, če ukradeš hruško ali zaklad, če si Toto Reina, ali pa si prijatelj preti- hotapil doveljenje za skladišče lesa.

Slovenija - Gradivo Urada RS za makroekonomske analize in razvoj

Posledice staranja prebivalstva bodo vidne na številnih področjih, od dela do pokojnin

LJUBLJANA - Starejši bodo leta 2060 predstavljali skoraj tretjino prebivalstva Slovenije, navaja Urad RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) v gradivu o demografskih spremembah, ki je pripravljeno za obravnavo na vladi. Opozarja na posledice staranja prebivalstva na različnih področjih - od izobraževanja in dela do pokojnin.

Število prebivalcev v Sloveniji se po osnovnem scenariju projekcij prebivalstva EUROPOP2013, ki jih pripravlja evropski statistični urad Eurostat, ne bo pomembneje spremenilo. Osnovni scenarij projekcij predvideva, da naj bi leta 2060 v Sloveniji živelo dobra dva milijona prebivalcev, kar je podobno kot leta 2013, ki je izhodiščno leto projekcije, navaja Umar v gradivu Demografske spremembe ter njihove ekonomske in socialne posledice.

Brez selitvenega prirasta tudi v prihodnje pa se bo število prebivalcev zmanjševalo, najbolj tistih v starosti 20 do 64 let, ki predstavljajo delovno sposobno prebivalstvo. Leta 2060 naj bi jih bilo kar pol milijona manj kot v letu 2013, je razvidno iz projekcij prebivalstva EUROPOP2013. Število prebivalcev bi bilo nižje kot v osnovnem scenariju projekcij tudi ob nižji rodnosti. Zaradi manjšega števila žensk v obdobju do leta 2060 naj bi se v povprečju na leto rodilo približno 2000 otrok manj kot zadnja leta.

Do leta 2020 v povprečju 8000 delovno aktivnih manj letno

Zmanjševanje števila delovno sposobnih zadnjih nekaj let že zmanjšuje ponudbo delovne sile, vendar se to po ugotovitvah Umarja zaradi skromnega pov-

praševanja v času krize še ni izrazilo kot omejitveni dejavnik pri rasti zaposlenosti. Do leta 2020 pa bi lahko prišlo do zmanjševanja števila aktivnih v povprečju za 8000 oseb na leto. Omejena ponudba delovne sile bo postala omejitveni dejavnik gospodarske rasti, opozarja Umar. Demografske spremembe že vplivajo na upadanje vpisanih v srednješolsko in terciarno izobraževanje, neskladja večini pa povečujejo potrebo po krepitvi vseživljenjskega izobraževanja. Po projekcijah Evropske komisije naj bi se do leta 2020 v Sloveniji število vpisanih v osnovne šole nadalje povečalo, število vpisanih v srednje šole in v terciarno izobraževanje pa nadalje zmanjšalo. Ob povečevanju deleža terciarno izobraženih pa je že danes opazno neskladje večini, saj ima slaba tretjina podjetij težave pri iskanju kadrov z ustreznimi veščinami.

Javni izdatki za socialno zaščito lahko do leta 2060 dosežejo četrtno BDP

Dolgoročne projekcije Evropske komisije kažejo, da naj bi v Sloveniji ob nespremenjenih politikah javni izdatki za financiranje sistemov socialne zaščite, torej za pokojnine, zdravstvo in dolgotrajno oskrbo, do leta 2060 dosegli četrtno bruto domačega proizvoda (BDP). Leta 2013 je ta delež znašal 18,9 odstotka BDP. Delež in povečanje javnih izdatkov, povezanih s staranjem, bi bila s tem najvišja med državami EU, opozarja Umar. Po projekcijah Evropske komisije naj bi približno čez dve desetletji število upokojencev preseglo število zavarovancev. To bi ob sedanjem sistemu pomenilo ve-

liko obremenitev aktivnih in še večji delež pokojnin, pokritih iz virov, ki niso prispevki.

Enega od teh virov predstavlja transfer državnega proračuna v pokojninski zavod. Ta transfer, ki je lani znašal nekaj več kot 1,4 milijarde evrov, naj bi bil letos in prihodnje leto po oceni Umarja nekoliko manjši, potem pa bi se lahko med drugim zaradi usklajevanja pokojnin in nadaljnega slabšanja razmerja med zavarovanci in upokojenci ponovno povečal. Osnovne projekcije javnih izdatkov za zdravstvo, ki jih je pripravila Evropska komisija, pa predvidevajo povečanje deleža teh izdatkov glede na BDP s 5,7 odstotka v letu 2013 na 6,8 odstotka do leta 2060.

Javni izdatki za dolgotrajno oskrbo se lahko celo potrojijo

Umar opozarja, da dolgotrajna oskrba v Sloveniji ni urejena v enovit sistem, razdrobljenost v financiranju pa povzroča nepreglednost in neučinkovito izrabo virov. Javni izdatki za dolgotrajno oskrbo so leta 2013 znašali 1,4 odstotka BDP, po osnovnih projekcijah pa se bodo do leta 2060 povečali na 2,9 odstotka. Zaradi nedemografskih dejavnikov, zlasti rasti pokritosti s formalno oskrbo in stroškov storitev, pa bodo lahko javni izdatki za dolgotrajno oskrbo predstavljali celo 4,2 odstotka BDP. Umar ugotavlja še, da je Slovenija med državami z visokim deležem lastniških stanovanj starejše populacije. Demografske spremembe povečujejo potrebo po prostorskem načrtovanju, gradnji objektov in prometni politiki, prilagojeni starejšim, še navajajo.

Polona Šega/STA

AKTUALNO - Spletna pobuda

Peticija v podporo Jožetu Pirjevcu

TRST - Sodelavci in poznavalci znanstvenega dela profesorja Jožeta Pirjevca so pripravili peticijo v podporo zgodovinarju v zvezi z nedavno razsodbo slovenskega Vrhovnega sodišča. Peticijo lahko zainteresirani podprejo na spletni strani: http://www.pravapeticija.com/podpora_jozetu_pirjevcu.

Peticija se glasi:

Podpisani smo vzeli na znanje, da je Vrhovno sodišče Republike Slovenije razveljavilo sodbi Okrožnega in Višjega sodišča v Ljubljani, ki sta Boštjana M. Turka spoznali za krivega raz- žalitve zgodovinarja Jožeta Pirjevca v kolumni, objavljeni v Reporterju 13. 6. 2011. S to razsodbo je Vrhovno sodišče Boštjana M. Turka formalno razbremenilo vsake krivde za storjeno de- janje. Kljub temu želimo podpisani ob tem opozoriti, da je po našem prepričanju oznaka »renegat«, ki jo je Boštjan M. Turk upo- rabil za akademika prof. dr. Jožeta Pirjevca, prav toliko nizkotna kolikor absurda.

Zadnje kar bi lahko očitali akademiku Pirjevcu je pomanj- kanje pripadnosti slovenstvu in Sloveniji. Težko bi namreč našli vsa znanstvena dela, ki jih je napisal akademik Pirjevec o Primorski in za Primorsko. Težko bi našli vse članke in nastope, kolumne in polemike, ki jih je akademik Pirjevec v nekaj desetletjih imel v obrambu pravic Slovencev v Italiji in Sloveniji v Trstu in na Pri- morskem. Težko bi našli vse študente, ki so diplomirali in dok- torirali pod mentorstvom akademika Pirjevca v Trstu in na Pri- morskem na teme nacionalne zgodovine Slovencev, in vse tiste, ki so pod njegovim mentorstvom in tutorstvom naredili intelek- tualne kariere v Sloveniji, zamejstvu in v svetu.

Zgodovinske okoliščine in situacija, v kateri so se skupaj s svojimi priimki znašli Slovenci v Italiji po drugi svetovni vojni, so dobro razloženi že v šolskih učbenikih, zato taki poskusi dis- kvalifikacije kažejo tudi na osnovno nepoznavanje zgodovine last- nega naroda.

Zato menimo, da je oznaka »odpadnik/renegat«, četudi ga Vrhovno sodišče prepozna kot neproblematično, v primeru aka- demika Pirjevca absurda in krivična. Slovensko javnost zato po- zivamo, naj moralno podpre enega od najvidnejših slovenskih in- tektualcev v zamejstvu in enega najbolj odločnih zagovornikov Slovencev in slovenstva v Italiji, v Trstu in na Primorskem.

DEŽELA - Pobuda SSk

Za sklic skupščine jezikovnih manjšin

TRST - Med raznimi določili deželnega zakona o reformi kra- jevnih uprav je zapisana ustanovitev skupščin jezikovnih manjšin. Prvenstvena naloga furlanske, slovenske in nemške skupščine je skrb za ohranitev zemljepisne povezanosti njihovih zastopnikov in iz- postavljanje njihovih gospodarskih in socialnih interesov. Furlan- ska jezikovna skupnost se je v času odobritve zakona že aktivi- rala v tem smislu. Nastajanje njihove skupščine je sicer še v teku, vendar je organ uradno nastanjen in tudi že deluje.

Predseduje ji župan Občine Carlino Diego Navarria, ki se je s stranko Slovenska skupnost srečal, da bi se pogovorili o možno- stih sodelovanja in skupnih pobud v luči sprememb, ki jih prinaša deželna reforma krajevnih uprav. Na srečanju (na sliki) so SSk za- stopali njen deželni tajnik Igor Gabrovec in dva pokrajinska tajni- ka, sicer oba tudi občinska upravitelja, Marko Pisani in Julijan Čav- dek. Udeleženci sestanka, med katerimi je bil tudi deželni svetnik Claudio Violino, so se strinjali, da lahko postane ta organ pomem- ben sogovornik oz. posrednik med manjšinsko skupnostjo in de- želno upravo, sploh pa bi bilo zanimivo usklajeno delovanje vseh treh skupščin, furlanske, slovenske in nemške.

V prepričanju, da je vsekakor smotno izrabilo ponujeno za- konsko določilo, so prisotni predstavniki SSk napovedali, da bodo spodbudili ustanovitev skupščine slovenske narodne skupnosti, ki naj bi jo v prvi fazi sestavljali župani (ali njihovi delegati) 32 občin, v katerih velja izvajanje zaščitnega zakona.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Vrnitev v velikem slogu

PORTLAND - V polfinalu zahodne konference severnoameriške lige NBA je Portland Trail Blazers po podaljškju doma izgubil z Golden State Warriors s 125:132, tako da vodijo prvaki s 3:1 v zmagah. Po dveh tednih premora zaradi poškodbe kolena je najboljši igralec rednega dela sezone Stephen Curry v podaljškju dosegel 17 od svojih 40 točk. Curryja so včeraj med drugim drugič zapored proglasili za najkoristnejšega igralca sezone. Na vzhodu so košarkarji Miami Heat premagali Toronto Raptors s 94:87 in izid v zmagah izenačili na 2:2.

Miroslav Klose odhaja

RIM- Italijanski nogometni prvoligaš Lazio je včeraj potrdil, da v prihodnji sezoni ne bo več računal na nemškega napadalca Miroslava Kloseja. Vodstvo Rimljanov je navijače ob tem pozvalo, naj pridejo na zadnjo tekmo sezone proti Fiorentini ter se poslovijo od Kloseja, sicer drugega najboljšega strelca med tujci v zgodovini kluba. Nemški napadalec je za Nemčijo na 137 tekmah dosegel 71 golov, na SP je nastopil petkrat, leta 2014 je bil svetovni prvak, sicer pa je najboljši strelec omenjenega turnirja s 16 goli.

EURO 2016 - Mesec pred začetkom EP v Franciji vprašanje varnosti še vedno odprto

Nogomet proti terorizmu

Rivaldo odsvetuje obisk Ol

RIO DE JANEIRO - Nekdanji nogometni zvezdnik Rivaldo je poskrbel za jezo med organizatorji olimpijskih iger, saj se je zelo dramatično odzval na tragičen uboj 17-letnega dekleta v Rio de Janeiru. Turiste oziroma obiskovalce iger je pozval naj ne hodijo v Brazilijo, češ da se položaj v državi drastično slabša. »Ostanite doma, tukaj je vaše življenje v nevarnosti,« je Rivaldo zapisal na Instagram in dodal, »da je politični položaj v državi kaotičen ter da lahko le bog reši Brazilijo.« Prireditelji olimpijskih iger zagotavljajo, da bodo avgustovske igre varne, saj bo na tekmovalnih prizoriščih ter v mestu nameščenih 85.000 policistov ter vojakov.

Italijanski selektor Antonio Conte bi širši spisek reprezentantov razkril v ponedeljek, dan po zadnjem krogu A-lige

ANSA

Bayern vložil več milijonov

MÜNCHEN - Münchenski Bayern, ki je v soboto potrdil naslov v bundesligi za sezono 2015/16, je sklenil sodelovanje z nemškim reprezentančnim branilcem Matsom Hummelsom in Portugalcem Renatom Sanchesom, ki velja za enega največjih talentov v Evropi. Oba bosta v rdečem dresu ostala do leta 2021. Za Portugalca bodo Bavarci Benfici odšteli vsaj 35 milijonov evrov, z bonusi pa 45, tako da bo skupna vrednost prestopa približno 80 milijonov evrov.

V Koper prihaja Krka

KOPER - V slovenski nogometni Prvi ligi je danes napočil čas za 34. krog prvenstva. Ob 16. uri se bodo spopadli Celje in Olimpija ter Maribor in Rudar. Ob 18. uri Krško in Gorica, ob 19. uri pa Domžale in Zavrč ter Luka Koper in Krka.

Poškodba v nočnem klubu

STOCKHOLM - Švedski nogometaš Albin Ekdal je morda na precej nenavaden način zapravlil možnost nastopa na evropskem prvenstvu. Šved zaradi poškodbe hrbta ne bo igral na zadnji tekmi bundeslige, njegov oče pa je v pogovoru za švedske medije razkril, za kakšno poškodbo gre in predvsem, kako je do nje prišlo. Ekdal se je poškodoval v soboto ob obisku nočnega kluba. Zdaj je v bolnišnici, kjer okreva zaradi poškodb hrbta. Gre za ureznine, ki jih je dobil, ko je s hrbtom padel na stekleno mizo.

Buffon in Barzagli podaljšala

TURIN - 38-letni Gigi Buffon in 35-letni Andrea Barzagli sta podaljšala pogodbo z Juventusom do leta 2018. KOŠARKA - A1-liga, Play-off, četrtfinale (2. tekma): Reggio Emilia - Sassari 82:75 (2:0), Avellino - Pistoia 83:70 (2:0), Milano - Trento 79:71 (2:0), Cremona - Venezia 77:67 (McGee 21; Tonut 9) (1:1). V Sloveniji, za obstanek: Mesarija Prunk Sežana - Polzela 71:81, Maribor - Portorož 92:91. HOKEJ NA LEDU - SP: Švica - Danska 3:2, Kazahstan - Norveška 2:4, Slovaška - Nemčija 1:5, Madžarska - Francija 2:6.

Čez en mesec se bo v Franciji začelo nogometno evropsko prvenstvo. Na njem ne bo Slovenije, ki je v dodatnih kvalifikacijah izgubila proti Ukrajini, zato pa bodo za privlačnost turnirja tudi v Sloveniji skrbeli zvezdniki, kot sta Portugalec Cristiano Ronaldo in Šved Zlatan Ibrahimović. Senco na turnir meče le strah pred terorističnimi napadi. Prav zaradi tega že od terorističnih napadov 13. novembra v Parizu, v katerih je umrlo 130 ljudi, vojska in policija patrolirata po ulicah Pariza. Šef organizacije Jacques Lambert je francoski tiskovni agenciji AFP povedal, da je neizogibno dejstvo, da bo EP lahko tarča teroristov, a poudaril, da mora biti EP »sapa svežega zraka« pri teh varnostnih groznjah.

Francijo so kot gostitelja EP izbrali leta 2010, že takrat je bilo znano, da bo prvič v zgodovini na zaključnem turnirju stare celine nastopilo 24 reprezentanc. Od leta 1996 jih je nastopalo po 16. V Franciji bodo igrali tudi svetovna prvakinja Nemčija ter Belgija, branilka naslova Španija, Portugalska in Anglija, ki so med najboljšo deseterico na lestvici Mednarodne nogometne zveze.

SKUPINE EP

A Francija, Romunija, Albanija, Švica

B Wales, Slovaška, Anglija, Rusija

C Nemčija, Ukrajina, Poljska, Severna Irsko

D Turčija, Hrvaška, Španija, Češka

E Irsko, Švedsko, Belgijo, Italijo

F Avstrija, Madžarska, Portugalska, Islandija

1. KROG, 10. junij: Skupina A: Francija - Romunija (21.00); 11. junij: Skupina A: Albanija - Švica (15.00); skupina B: Wales - Slovaška (18.00); skupina B: Anglija - Rusija (21.00); nedelja 12. junij: skupina D: Turčija - Hrvaška (15.00); skupina C: Poljska - Severna Irsko (18.00); skupina C: Nemčija - Ukrajina (21.00); ponedeljek, 13. junij: skupina D: Španija - Češka (15.00); skupina E: Irsko - Švedsko (18.00); skupina E: Belgija - Italija (21.00); torek, 14. junij: skupina F: Avstrija - Madžarska (18.00); skupina F: Portugalska - Islandija (21.00).

Prisotnost Portugalca Rinalda, Šveda Ibrahimovića, Nemca Thomasa Müllerja, Valižana Garetha Bala, Španca Andresa Inieste in drugih je pomagala k temu, da so prireditelji že doslej prodali skoraj vseh 2,5 milijona vstopnic za 51 tekem, ostalo jih je le še 20.000. Igralsko pa bo EP tudi okrnjeno, saj v zadnjem času poškodbe redčijo kadre udeleženk. Tako ne bo Belgijca Vincenta Kompanyja, Italijanov Marca Verrattija in Claudia Marchisia, Portugalca Fabia Coentraa, Angleža Alexa Oxlade-Chamberlaina, Nemca Ilkaya Gundogana, pa nezaželenega Francoza Karima Benzemaja ...

Tekmovanje se bo začelo na stadionu Stade de France v Parizu 10. junija, ko se bosta v skupini A pomerila gostiteljica Francija in Romunija. Finale bo na istem stadionu 10. julija. Za tisto tekmo bodo najdražje vstopnice stale po 895 evrov. Toda navdušenje nad prvenstvom so malce omajali strahovi pred terorističnimi napadi, posebej po pariških dogodkih lanskega januarja (Charlie Hebdo) in že omenjenih novembrskih, med katerimi so teroristi neuspešno poskušali sprožiti eksplozivna sredstva na Stade de Franceu, kjer sta se merili Francija in Nemčija.

Stroški varnosti za Euro 2016 so se podvojili od sprva načrtovanih 12 milijonov evrov na 24 milijonov. Nekatera mesta so celo razmišljala o ukinitvi prirejanja tako imenovanih navijaških con, ki bodo privabile na desettisoče ljudi. Euro 2016 je bil na seznamu potencialnih terorističnih tarč, ki so ga našli med racijami v Bruslju po marčevskih napadih: »Kar so nam povedali, je to, da je EP na tem seznamu, vključno z Eifflovim stolpom, poslovnim okrožjem La Defense, trgovskimi centri, železniško mrežo in drugimi,« je pojasnil Lambert.

»Toda to ne spremeni ničesar. Ni treba najti imena Euro na nekem seznamu, da veš, da je EP potencialna tarča. Če zaradi same odmevnosti turnirja. Karkoli se bo zgodilo v Franciji v teh mesecih, je napad na EP,« je dodal. Lambert obžaluje, da je pozornost osredotočena na varnost: »Razumem, da je to prioriteta, toda EP bo prineslo tudi olajšanje. To je čas, ko moramo govoriti o drugih stvareh. V varnost vlagamo toliko energije kot v toplo, bratsko, praznično dobrodoščilo obiskovalcem.«

V OSPREDJU »Schwazer bi se moral umakniti«

Lonjerski hitrohodec in trener Fabio Ruzzier si je v nedeljo ogledal nastop in zmagovalje 31-letnega južnotirolskega »azzurra« Alexa Schwazerja (hitra hoja 50 km), ki se je vrnil po diskvalifikaciji zaradi dopinga.

»Če bi bilo zame, bi Alexu in drugim, ki si pomagajo s prepovedanimi poživili, doživljenjsko prepovedal tekovati. Alex je bil od vedno pravi talent. Res ne vem, zakaj si je privoščil tako velik spodrsrlaj,« je bil oster Ruzzier, ki je v Rimu spremljal svojega varovanca Anžeta Tesovnika, doma iz Ljubljane.

Kako ga je sprejelo rimsko občinstvo?

Na startu je bilo več kot polovica gledalcev, ki ni odobraval, da je sploh tekmoval. Na cilju pa je zanj navijalo okrog 80 odstotkov gledalcev. Skočili so na Schwazerjev zmagoviti voz.

Kako bi ocenili njegov nastop?

Dodati je treba, da je bila konkurenca na svetovnem ekipnem prvenstvu zelo slaba. Rusov ni bilo, Kitajska je celo poslala C-ekipo. Na olimpijskih igrah bo pela druga pesem.

Alex pa cilja na kolajno.

Upravičeno. Schwazer je močan atlet. Olimpijska kolajna je v njegovem dometu. Škoda le, da je psihološko zelo nestabilen. Ni priljubljen v svetu hitre hoje. Moral bi se umakniti.

Odločil se je, da bo olimpijsko normo iskal tudi na 20 km.

Čez slaba dva tedna ga čaka tekmovalje v nemškem Hamburgu. Na olimpijskih igrah bi rad nastopil v obeh disciplinah. Osebo ni izbral samo eno, saj je napor prehud.

Kdaj vas bomo videli znova v akciji?

Konec tedna tekmujem na Slovaškem. Prihodnji teden bom odpotoval na Portugalsko, kjer bom nastopil na veteranskem evropskem prvenstvu. V petek, 20. maja, me čaka 10-kilometrska preizkušnja. Dan kasneje pa še 30 km. Bo kar naporno.

Fabio Ruzzier je v članskem svetovnem pokalu oziroma po novem ena ekipnem svetovnem prvenstvu nastopil pred štirimi leti v Saransku v Rusiji. V svetovnem pokalu je lonjerski hitrohodec tekmoval šestkrat. (jng)

Diego Ulissi je v četrti etapi (Catanzaro - Praia a Mare) kolesarske dirke po Italiji poskrbel za slavo domačinov, saj je bil prvi na cilju v kraju Praia a Mare. Član Lampre-Meride je imel po 200 km več moči od Nizozemca Toma Dumoulina in Nizozemca Stevena Kruijswijka, oba sta zaostala pet sekund. Novi vodilni kolesar je Dumoulin. Danes čaka kolesarje 233 km dolga etapa do Beneventa.

ANSA

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** Igra: Colors **15.15** Torto o ragione? Il verdetto finale **16.40** La vita in diretta **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Affari di famiglia **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Serija: Il tocco di un angelo **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castle **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** The Voice of Italy

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pagine quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 5. etapa **18.00** Geo **20.00** Blob **20.10** Viaggio nell'Italia del Giro **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

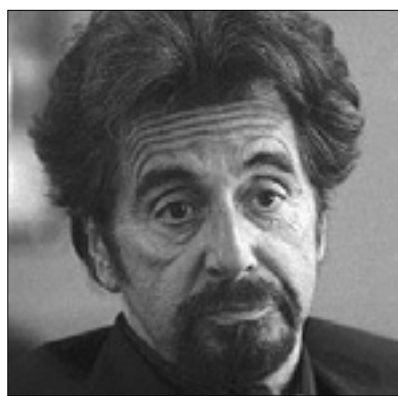
12.45 Atlantis **14.15** Star Trek Enterprise **15.05** Fairy Tail **15.30** Numbers **17.45** Novice **17.50** Flashpoint **19.20** Ghost Whisperer **21.10** Film: Conan the Barbarian (pust.) **22.50** Dal tramonto all'alba – La serie

RAI5

14.05 Wild Italy **14.55** India selvaggia **15.50** 19.00 This is Opera **16.40** Gange **17.35** Frozen Planet **18.25** Novice **18.30** Passepartout **19.50** La libertà di Bernini **20.50** OSN: apertura Salone del libro **22.30** Kehinde Wiley, an economy of grace **23.25** Bob Marley: Uprising Live!

RAI MOVIE

14.10 Film: Il ventaglio bianco (akc., '80, i. J. Chan) **15.45** Film: Passengers – Mistero ad alta quota (triler, '08, i. A. Hathaway) **17.25** Novice **17.30** Film: Zorro (pust.) **19.30** Film: She's the Man (kom.) **21.15** Film: Il distinto gentiluomo (kom., '92, i. E. Murphy) **23.15** Movie.Mag

23.45 Film: 88 minuti (triler, '07, i. A. Pacino)

RAI PREMIUM

11.35 Nad.: Un posto al sole **12.35** Serija: Il commissario Nardone **13.25** Parliamone **14.15** Nad.: Pasiòn prohibida **15.05** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.10** Nad.: Cuori rubati **15.40** Serija: Provaci ancora prof **17.30** Novice **17.35** 23.20 Nad.: Il commissario Rex **19.20** Nad.: Capri **20.15** Nad.: Tutti pazzi per amore **21.20** Nad.: Questo nostro amore 70

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (10. maja 2016)

Vodoravno: maser, iskalec, Ora, alabastrovina, Vis, Man, Zadar, Nencini, Ibadan, mandatarka, Hlede, C.K.K., rog, urea, Fiorentina, srp, Emil, trienale, Ero, Pilat, S.R., apnenec, Ilirija, aikido, M.A., kapitalist, Nelson, A.N., jonatan, A.R., Ira; **na sliki:** Filip Hlede.

RETE4

6.55 Serija: Hunter **8.55** Nad.: Bandolera **9.45** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** I viaggi di Donnavventura **15.35** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.45** Film: Bolide rosso (akc., '54) **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Don Camillo monsignore... ma non troppo (kom., It., '61)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici – Day Time **16.20** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Fuoco amico TF45 – Eroee per amore **23.30** Matrix

ITALIA1

6.35 Risanke in otroške oddaje **8.15** Nad.: Settimo cielo **10.15** Serija: Dr. House – Medical Division **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.05** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.35** Nan.: My Name is Earl **16.05** Serija: Due uomini e 1/2 **17.00** Serija: Friends **18.00** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Miami

21.10 Film: Oblivion (akc., '13, i. T. Cruise, M. Freeman)

IRIS

14.50 23.50 Live from Cannes **15.15** Film: Il generale dorme in piedi (kom., '72) **17.10** Film: Il secondo tragico Fantozzi (kom., It., '76, i. P. Villaggio) **19.20** Serija: Supercar **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: The New World (dram., '05, i. C. Farrell) **0.10** Film: Nel paese delle creature selvagge (fant., '09, i. M. Ruffalo)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Sfera **18.00** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetto – Ricetta Sprint **6.30** The Dr. Oz Show **7.30** 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetto **11.20** SOS Tata **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **16.45** 23.15 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Gloria (dram., '99, i. S. Stone)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** La solidarietà in rete **7.00** Sveglia Trieste! **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.40** Il medico per te **14.00** Košarka: Pallacanestro Trieste – Tortona **18.00** Trieste in diretta **19.00** Cisl Informa **21.00** Ring **23.30** Roma InConTra

CIELO

12.15 13.00 MasterChef Australia **12.45** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: Age of Tomorrow (zf, '14)

DMAX

12.30 20.20 Affari a tutti i costi **13.20** 18.35 Affare fatto! **14.10** Si salvi chi può! **15.05** Gator Boys: gli acchiappalligatori **15.55** Prova a prenderli **16.50** 21.10 Affari a quattro ruote **17.45** Gli eroi dell'asfalto **19.30** Banco dei pugni **22.00** Megafabbriche **22.55** Street Custom Las Vegas **23.45** Jail: dietro le sbarre

SLOVENIJA1

5.45 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.25 Kviz: Taksi **11.40** Opus **12.25** Dok. serija: Naši vrtovi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Prava ideja **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Na naši zemlji **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film: Zadrege in pol (kom.) **21.20** Kino fokus **22.00** Odmevi **23.05** Nad.: Vzhodnoberlinska saga

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške odd. **8.05** Zgodbe iz školjke **8.55** Točka **9.55** 10 domačih **10.45** eRTeVe **11.00** 17.00 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.20** Vikend paket **15.45** Dober dan **17.55** Košarka (m): četrtfinale **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Muzikajeto **20.35** Čas za Manco Košir

21.30 Dok.: Izgubljeni raj – Arvo Pärt **22.25** Odd.: Bleščica **23.00** Aritmija **23.30** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Pozdravljeni **16.00** Ljubezen do sveta **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 21.45 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Road to UEFA EURO 2016 **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** 22.00 Košarka (m): četrtfinale **22.45** Dok.: Mister Gadget **22.50** Drobtine in... 45 let TV Koper-Capodistria **22.55** Artevisione magazin **23.25** Najlepše besede

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.20** 9.30, 11.00, 12.10 Tv prodaja **8.35** 15.35 Nad.: Italijanska nevesta **10.00** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.15** 14.35 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.25** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.30** 20.00 Nad.: Usodno vino **16.30** 18.55, 22.15 Novice in vreme **21.00** MasterChef Slovenija **22.50** Serija: Nepremagljivi dvojec **23.45** Serija: Prevara

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** 11.15 Serija: Odvetnik z ulice **8.50** 12.25 Risanke **9.20** 15.15 Nan.: Od zaroke do poroke **9.50** 11.00, 12.10 Tv prodaja **10.05** 14.20 Serija: Nočna izmena **13.15** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **14.50** Nan.: Nočna izmena **15.50** Nogomet: Prva liga Telekom Slovenije **20.00** Serija: Alarm za Kobra 11 **21.00** Big Brother **22.00** Big Brother Klub **22.30** Film: Upam, da v peklu strežejo pivo (kom.)

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Studiu D po 11.00 bo živilska tehnologinja Marija Merljak spregovorila o študentski hrani. Nato bo gost pevec in glasbenik Omar Naber s svojo glasbo. V rubriki "Bogastvo vertikalne bosta alpinista Andrej in Marija Štremfelj pojasnila, kaj je aklimatizacija na visokih višinah in zakaj je bistvena. V oddaji Iz domače zakladnice ob 13.20 bo tekla beseda o avstrijskem ansamblu Die Mooskirchner, ki je v nedeljo nastopil na Majenci v Dolini in ki obeležuje 40-letnico delovanja. Glasbeni magazin ob 18.00 bo posvečen predvsem mladim pevcem in instrumentalistom, saj bomo spregovorili o novi glasbeni pravljici goriške Glasbene matice, o glasbenogledališkem projektu za šole deželnega zavoda ERT Vokalno gledališče in o nastopu nagrajencev tekmovanja za mlade glasbenike Lilian Caraijan. Oddajo pa bo uvedla predstavitev projekta, ki je nastal v spomin na 40-letnico potresa v Furlaniji.

Sreda, 11. maja
La 7d, ob 21.10

Gloria

ZDA 1999

Režija: Sidney Lumet

Igrata: Sharon Stone in Cathy Moriarty

Režiser Sidney Lumet je nekoliko posodobil Cas-savetesov istoimenski film iz leta 1980. Zgodba pripoveduje o Gloriji, prikupni ljubici zlobnega gangsterja. Nepričakovano mora sebična Gloria skrbeti tudi za malega dečka, kateremu je mafija ubila vse sorodnike. Dogajanje je postavljeno v New York, ki s svojo neskončno velikostjo in temnimi predeli učinkuje perfektno na strahotnost povesti.

PLANET TV

11.55 Tv prodaja **12.25** Serija: Havaji 5.0 **13.30** 22.05 Bilo je nekoč **14.45** Ellen **15.45** Nad.: Esperanza **16.55** 20.00 Nad.: Ena žlahtna storija **18.00** 21.10 Da, dragi! Da, draga! **18.45** 21.40 Danes **19.15** Vreme in šport **19.25** Glej, kdo kuha **23.15** Bognedaj, da bi crknu televizor

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Sto deset let dolgo potovanje: zgodba o Bohinjski progi (pripravlja A. Čehovin); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca prijeto diši (Marija Merljak); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Od table do računalnika; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Miguel de Cervantes Saavedra: Don Kihot – 3. nad., sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorska kronika; 8.00, 17.30 Vreme; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoricamente classici; 0.00 Notetempo.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasits@primorski.eu - oglasigo@primorski.eu

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks (TS) +39 040 7786339

Faks (GO) +39 0481 356329

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sozljaja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 22%

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

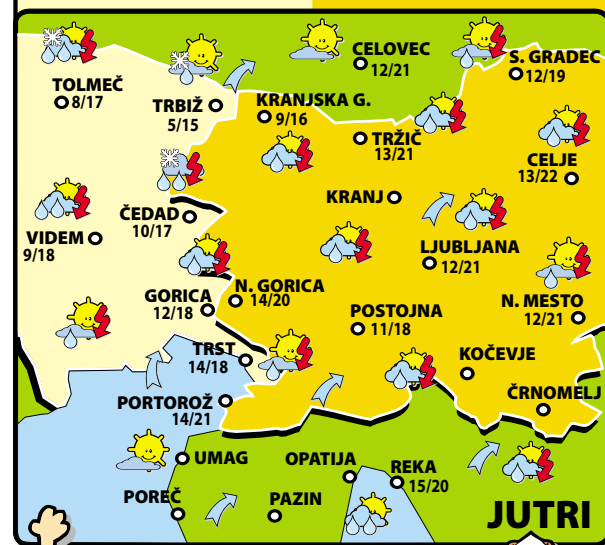
Nad severno in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka, nad jugozahodno Evropo pa je obsežno ciklonsko območje. V višinah priteka k nam od jugozahoda razmeroma toplel in vlažen zrak.

Na obali bo v glavnem oblačno vreme; pojavljale se bodo rahle do zmerno padavine. Drugod bodo padavine močnejše tudi s kakšno nevihto. Padavine bodo verjetneje popoldne in zvečer, ko bodo lahko tudi obilne zlasti v Predalpuh a tudi v nižinskem pasu. Na obali bo verjetno pihal vzhodni do severovzhodni veter zmerno jakosti.

Danes bo oblačno in dopoldne še povečini suho. Sredi dneva bo najprej začelo deževati v zahodni Sloveniji, popoldne pa se bo dež širil proti vzhodu. Najnižje jutranje temperature bodo od 8 do 14, najvišje dnevne od 12 do 17, ob morju in v vzhodni Sloveniji do 19 stopinj C.

Oblačno bo s padavinami. Kolikšna dežja bo močna do obilna, zlasti v nižinskem pasu in v hribih. Možne bodo tudi nevihte. V nižinskem pasu in na obali bo pihal okrepljen jugovzhodnik. Krajevno bodo možne tudi zelo obilne padavine.

V noči in jutri dopoldne bo oblačno s padavinami, deloma nevihtami, ki bodo sredi dneva v večjem delu Slovenije ponehale. Popoldne se bo delno zjasnilo, nastale bodo še krajevne plohe. Zapihal bo jugozahodni veter.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.38 in zatone ob 20.25
Dolžina dneva 14.47

LUNINE MENE
Luna vzide ob 10.06 in zatone ob 1.02

NA DANASŠNJI 1953 - Dan se je začel zelo hladnim jutrom. Najhladnejše je bilo v Babnem Polju, kjer je termometer pokazal -10,4 °C. V Ratečah je bila najnižja temperatura -6,5 °C, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu -5,9 °C, v Mariboru -5,0 °C in v Murski Soboti -4,3 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.25 najnižje -46 cm, ob 13.23 najvišje 25 cm, ob 18.34 najnižje 1 cm, ob 23.39 najvišje 18 cm.
Jutri: ob 7.15 najnižje -35 cm, ob 14.42 najvišje 22 cm, ob 20.25 najnižje 4 cm, ob 23.54 najvišje 7 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 12
1000 m 10
1500 m 7
2000 m 5
2500 m 2
2864 m 0
UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 7 in v gorah 8.

Dečka povila pri 70 letih

NEW DELHI - 70-letna Indijka Daljinder Kaur in njen 79-letni mož, ki sta poročena 46 let, sta po mnogih letih poskusov zanositve prejšnji mesec povila dečka. Ženska je zanosila s pomočjo zunajtelesne oploditve v kliniki za neplodnost na severu države Haryana. Deček, ki sta ga zakonca poimenovala Armaan, je ob rojstvu 19. aprila tehtal le dva kilograma, a je sedaj zdrav in krepak. Zdravnik, ki vodi kliniko za neplodnost, Anurag Bishnoi je bil sprva skeptičen glede izvedbe tehnike oploditve pri tako stari ženski, vendar so testi pokazali, da je Kaur sposobna za nosečnost. To ni prvi takšen primer v Indiji, saj je 72-letna ženska iz zvezne države Uttar Pradesh leta 2008 rodila dvojčka.

Easyjet v »rdečem« zaradi teroristov

LONDON - Britanski nizkocenovni prevoznik Easyjet je v prvem polletju tekočega poslovnega leta, ki se je končalo marca, zdrsnil v rdeče številke. Ustvaril je 20 milijonov funtov (25,3 milijona evrov) čiste izgube, potem ko je imel v enakem obdobju leto prej pet milijonov funtov (6,3 milijona evrov) dobička. Gre za posledico terorističnih napadov v Bruslju. »Če upoštevamo čas velikonočnih praznikov in učinek terorističnih napadov v Bruslju, Easyjet pričakuje, da bodo prihodki na potnika v tretjem četrtletju upadli za približno sedem odstotkov,« je družba zapisala v izjavi. Na slabše poslovanje v prvem polletju je vplival tudi padec potnikov na linijah v Pariz in Egipt, ki so ju pred Brusljem prav tako pretresli teroristični napadi. Rezultat bi lahko bil še slabši, če družba ne bi imela koristi od cenejšega goriva.

CANNES - Na Azurni obali se danes začne filmski festival s številnimi zvezdniki

Najbolj glamurozni festival na svetu

Za zlato palmo se potegujejo tudi Almodovar, Loach in brata Dardenne - Italijanska in slovenska filmografija (z Markom Sosičem vred) dobro zastopana

CANNES - V Cannesu se danes začne 69. mednarodni filmski festival, ki velja za najbolj glamuroznega na svetu. Letošnjo izdajo bo odprla komedija Woodyja Allen z naslovom Cafe Society, v tekmi za zlato palmo za najboljši film festivala je 21 del. Allenov film, ki je hommage Hollywoodu 30. let minulega stoletja, bodo prikazali izven konkurence. V njem so z igrali Kirsten Stewart, Steve Carell in Jesse Eisenberg. Zaradi nedavnih terorističnih napadov bo festival potekal pod strožimi varnostnimi ukrepi.

V tekmovalnem programu bo britanski režiser Ken Loach predstavil film I, Daniel Blake, ameriški režiser Jeff Nichols v Cannes prihaja s filmom Loving, francoski režiser Olivier Assayas s filmom Personal Shopper, dvakratna dobitnika zlate palme brata Dardenne pa s filmom z angleškim naslovom The Unknown Girl. Ameriški režiser Jim Jarmusch se bo za zlato palmo potegoval s filmom Paterson, kanadski režiser Xavier Dolan s filmom z angleškim naslovom It's Only the End of the World, britanska režiserka Andrea Arnold s filmom American Honey. V tekmovalnem programu sta tudi filma iranskega režiserja Asgharja Farhadija z angleškim naslovom The Salesman in romunskega režiserja Cristianu Mungiuja z angleškim naslovom Graduation.

Nizozemski režiser Paul Verhoeven bo predstavil film Elle, ameriški igralec in režiser Sean Penn pa se bo za zlato palmo potegoval s filmom The Last Face. Za vodilno vlogo v ljubezenski zgodbi med humanitarnimi delavci v Afriki je angažiral svoje nekdane dekle Charlize Theron, ob njej je zaigral Javier Bardem. V tekmovalni program je uvrščen tudi drama Julieta, novi film Pedra Almodovarja.

Izven konkurence bodo prikazali še kriminalno dramo Jodie Foster z naslovom

Zadnje priprave na odprtje festivala, ki bo trajal do 22. maja

ANSA

Money Monster, v kateri je v eni glavnih vlog zaigral George Clooney, celovečerno avanturo po otroški knjigi Veliki prijatelj velikan (The Big Friendly Giant) znamenitega Roalda Dahla, ki jo je režiral Steven Spielberg, in Jarmushev dokumentarec o Iggyju Popu z naslovom Gimme Danger.

Italija in Slovenija v Cannesu

Italija se za zlato palmo ne bo potegovala, film Pericle Il Nero režiserja Stefana Mordinija, ki temelji na istoimenskem romanu Giuseppeja Ferrandina, pa je bil uvrščen v sekcijo Un certain regard, v kateri se za nagrade poteguje 17 filmov. V glavni vlogi nastopa Riccardo Scamarcio,

med producenti pa je tudi njegova (sedaj že bivša?) partnerka Valerie Golino. V sekciji Quinzaine des Realizateurs si bo mogoče ogledati tri italijanske filme: Fiore, v režiji Claudia Giovannesia, Fai bei sogni, ki ga je po istoimenskem romanu Massima Gramellinija posnel Marco Bellocchio, ter La pazza gioia v režiji Paola Virzija.

Med posebnimi projekcijami bo tudi film Ultima spiaggia, grško-italijanska produkcija režiserjev Thanosa Anastopoulou in Davideja Del Degana. Film je posvečen tržaškemu kopalšču Lanterna, ki mu domačini pravijo tudi Pedočin, tamkajšnjemu zidu, ki ločuje ženske in moške kopalce.

Na festivalu se bo predstavila tudi slovenska kinematografija. Po skoraj šestih desetletjih se v Cannes vrača restavrirana

klasika Franceta Štiglica Dolina miru, ki je v na festivalu za zlato palmo tekmovala leta 1957, glavni igralec John Kitzmiller pa je tedaj kot prvi temnopolti igralec v Cannesu prejel nagrado za najboljšo moško vlogo. Film bodo prikazali v uradnem festivalskem programu Cannes Classics.

Na filmski tržnici bo Slovenski filmski center predstavil štiri nove slovenske filme: Nočno življenje režiserja Damjana Kozoleta, mladinski triler Igorja Šterka z naslovom Poidi z mano, filmski prvenec v režiji tržaškega pisatelja Marka Sosiča Komedija solz in film Žige Virca Houston, imamo problem!.

V mednarodni vasi se bo slovenska kinematografija sedmici predstavila v paviljonu jugovzhodno evropske kinematografije, kjer se pod skupno streho predstavljajo filmske ustanove in filmski ustvar-

jalci iz Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Cipra, Črne Gore, Hrvaške, Makedonije, Srbije in Slovenije. V programu Short Film Corner pa bodo me 2420 kratkometražci iz 105 držav predstavili tudi tri slovensko-hrvaške koprodukcije.

Strogi varnostni ukrepi

Na rdeči preprogi letos pričakujejo imena, kot so George Clooney, Julia Roberts, Charlize Theron, Juliette Binoche, Ryan Gosling, Russell Crowe in Kim Basinger. Ker pa so po napadu na uredništvo francoskega satiričnega časnika Charlie Hebdo in še zlasti po novembrskih napadih v Parizu ter marčevskih v Bruslju za celotno državo sprejeli nov varnostni protokol, morajo tudi organizatorji festivala v Cannesu povečati varnost pred palačo. To bo pomenilo tudi večjo oddaljenost oboževalcev od dogajanja ter vzpostavitev razmer za takojšnje blokiranje glavnega vhoda ob morebitnem terorističnem napadu. Tri tedne pred začetkom festivala pa je bilo mesto tudi priča protiteroristični vaji pred Filmsko palačo.

Festival v Cannesu, ki je po obsegu največji, najvplivnejši in poleg podelitve oskarjev medijsko najodmevnejši filmski dogodek, sicer s sočasno potekajočim filmskim sejmom vsako leto privabi več kot 4000 poročevalcev, do 40.000 profesionalnih obiskovalcev in 200.000 dnevnih obiskovalcev.

Žiriji letos predseduje avstralski režiser George Miller. Ob njem bodo o dobitnikih nagrad odločale igralki Kirsten Dunst, Vanessa Paradis in Valeria Golino ter producentka Katayoon Shahabi. Drugi del devetčlanske žirije sestavljajo igralca Mads Mikkelsen in Donald Sutherland in režiserja Laszlo Nemes in Arnaud Desplechin. (sta, pd)